

SISÄLLYSLUETTELO

Opetuslautakunta pöytäkirja 10.03.2014

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H	4
3 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H	5
4 § Suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikkojen vahvistaminen lukuvuodeksi 2014-2015 / SA-V	6
Vahvistetut suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikat lukuvuonna 2014-2015	7
5 § Varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmat/ SA-V	8
Kallioimarteen toimintayksikkö - Vasu	10
Kimokujan toimintayksikkö - Vasu	30
Tikkurilan Pph Ilolan vasu	58
6 § Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H	82
7 § Kuntalain 51 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	83
8 § Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H	85
Sivistystoimen tulokortin 2013 raportointi	86
Vastaus opetuslautakunnan jäsen Vaula Norrenan kysymykseen päiväkotikuljetuksista Vantaalla	98
9 § Perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten valintaperusteet/ EL-H	100
Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 9 10.3.2014/ Perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten valintaperusteet	103
10 § Selvitys Vantaan lukiokoulutuksen muuttamisesta nettobudjettiysiköksi/ EL-H	104
Liite / Selvitys Vantaan lukiokoulutuksen muuttamisesta nettobudjettiysiköksi	106
11 § Vastaus Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n kirjeeseen koskien uskonnon harjoittamisen kieltämistä osana koulupäivää/ EL-H	119
12 § Suomenkielisen perusopetuksen ensimmäisten luokkien enimmäisoppilasmäärät lukuvuonna 2014 - 2015 / IK	121
Suomenkielisen perusopetuksen ensimmäisten vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärät lukuvuonna 2014 - 2015	123
13 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta/ Vesikivi/ IK	124
Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 13, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto- oikeudelle Timo Vesikiven valituksesta	126
Lautakunnan jäsenten Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena ja Riikka Åstrand eriyvä mielipide opetuslautakunnan päätökseen § 13, 10.3.2014	127
14 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta/ Tynkkynen/ IK	128
Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle Martti Tynkkysen valitukseen	130
Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 14, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto- oikeudelle Martti Tynkkysen valituksesta	138
Lautakunnan jäsenten Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena ja Riikka Åstrand eriyvä mielipide opetuslautakunnan päätökseen § 14, 10.3.2014	139
15 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta/ asiamiehenä AA Kuusi/ IK	140

SISÄLLYSLUETTELO

Opetuslautakunta pöytäkirja 10.03.2014

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle Hevoshaan koti- ja kouluyhdistys ry:n, Marika Punkan, Susanna Lindqvistin, Markus Lyyran ja Antti Karin tekemää valitusta koskien	142
Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 15, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle asiamies AA Kuusen valituksesta	150
Lautakunnan jäsenten Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena ja Riikka Åstrand eriävä mielipide opetuslautakunnan päätökseen § 15, 10.3.2014	151
16 § Maahanmuuttajille ja vieraskielisille tarkoitetun lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen järjestäminen/PY-K	152
17 § Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisen perusteet/PY-K	155
18 § Kuntalain 51 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	157
Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus	159
Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	160
Muutoksenhakuohje 3/ Hallintovalitus aluehallintovirastoon	161
Muutoksenhakuohje 4/ Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	162
Muutoksenhakuohje 5/ Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	163
Muutoksenhakuohje 6/ Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	164
Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto	167

Opetuslautakunnan kokous

Aika 10.3.2014 klo 17:05 – 19:37
Paikka Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Lehmuskallio Paula, puheenjohtaja	paikalla	Herranen Birgitta	
Sainio Jari, varapuheenjohtaja	paikalla	Turkka Seppo	
Airaksinen Seppo	paikalla	Liimatainen Reijo	
Haga Carita	paikalla	Martikainen Runa	
Haverinen Soili	paikalla	Tuhkanen Carolina	
Jääskeläinen Jari	paikalla	Saunamäki Arja	
Karlsson Anette	paikalla	Salminen Helvi	
Koivuniemi Jarkko	poissa	Ahokas Jari	
Kortesalmi Marilla	paikalla klo 17.05-19.33, §§ 1-16	Nylund Rebekka	
Kärki Niilo	paikalla	Haavisto Sami	
Leppänen Janne	paikalla	Nyyssönen Timo	
Norrena Vaula	paikalla	Laakso Sari	
Nummelin Jori	paikalla	Holappa Reino	
Sajaniemi Ulla	paikalla	Laitinen Ritva	
Sodhi Ranbir	paikalla	Kähärä Kaarlo	
Suvenalmi Kirsi	paikalla	Halonen Hannele	
Åstrand Riikka	paikalla	Ruokonen Inkeri	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Näättsaari Sinikka	paikalla	Kotila Pirkko	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Paavola Veera	paikalla	Kivimäki Hanna	
Muut osallistujat			Läsnä
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja	esittelijä §:t 1-3 ja 6-11		paikalla
Askola-Vehviläinen Sole, varhaiskasvatuksen johtaja	esittelijä §:t 4-5		paikalla klo 17.05-18.54
Kalo Ilkka, perusopetuksen johtaja	esittelijä §:t 12-15		paikalla
Lindström Berndt-Johan, ruotsinkielisten palveluiden johtaja			paikalla
Tanninen Eila, talous- ja hallintojohtaja			paikalla
Vainio Mikko, kirjastopalveluiden johtaja			paikalla
Ylöstalo-Kuronen Paula, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja	esittelijä §:t 16-17		paikalla
Karhuniemi Terhi, viestintäpäällikkö			paikalla
Kneckt Katja, lakimies, pöytäkirjanpitäjä			paikalla
Ormio Hanna, hallintojohtaja			paikalla klo 17.05-17.30, §§ 1-6
Ketelimäki kai, kaupunginlakimies			paikalla klo 17.05-17.30, §§ 1-6

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Paula Lehmuskallio

Pöytäkirjanpitäjä Katja Kneckt

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 14.3.2014, Sivistystoimen neuvonta, Asematie 6 A, 01300 Vantaa

Vaula Norrena

Janne Leppänen

Pykälät 2 ja 3 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 19.3.2014 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H

Kuntalain 58 §:n 2 momentin mukaan on kunnan muu toimielin kuin valtuusto päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintojohtaja Hanna Ormio ja kaupunginlakimies Kai Ketelimäki on kutsuttu kokoukseen selvittämään lautakuntatyöskentelyä Vantaan kaupungissa.

Kokouskutsu ja esityslistan asialuettelo on toimitettu lautakunnan jäsenille, kaupunginhallituksen edustajalle ja varaedustajalle sekä nuorisovaltuuston edustajalle keskiviikkona 5.3.2014, jolloin esityslista liitteineen ja asiakirjoinaan on tallennettu extranettiin.

Opetuslautakunta 11.3.2014 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta läsnä olevat lautakunnan jäsenet ja muut kokoukseen osallistujat
- b) myöntää tähän kokoukseen läsnäolo- ja puheoikeus hallintojohtaja Hanna Ormiolle ja kaupunginlakimies Kai Ketelimäelle
- c) todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- d) että kokouksen läsnäolomuutokset kirjataan tähän pykälään.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että

- e) hallintojohtaja Hanna Ormio ja kaupunginlakimies Kai Ketelimäki poistuivat kokouksesta oman esityksensä jälkeen asian 6 käsittelyn aikana, varhaiskasvatuksen johtaja Sole Askola-Vehviläinen poistui kokouksesta klo 18.54 ja jäsen Marilla Kortessalmi poistui kokouksesta asian 16 käsittelyn aikana klo 19.33.

2 § **Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H**

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Hyväksyttiin kokouksen esityslista ja lisälista kokouksen työjärjestykseksi.

3 §

Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Vaula Norrena ja Janne Leppänen
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 14.3.2014 klo 15.00 mennessä.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

4 §

Suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikkojen vahvistaminen lukuvuodeksi 2014-2015 / SA-V

VD/1262/12.00.01.00/2014

Perusopetusasetuksen 23 a §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdista sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan.

Opetuslautakunnan päätöksen (15.10.2013 § 26) mukaan esiopetuksen järjestämispaikoista päätetään opetuslautakunnassa lukuvuodeksi kerrallaan ennen hakumenettelyn käynnistymistä. Kun esiopetukseen hakeneiden lasten määrä on hakuajan päätyttyä tiedossa, opetuslautakunta vahvistaa seuraavan lukuvuoden esiopetuksen järjestämispaikat.

Opetuslautakunnan päätöksen (15.10.2013 § 26) mukaan esiopetusryhmässä tulee olla vähintään 13 esiopetukseen osallistuvaa lasta. Esiopetusryhmän koko voi olla mainittua pienempi, mikäli kyseessä on erityisryhmä, integroitu ryhmä tai pienennetty ryhmä tai iltahoitoa tai ympärivuorokautista päivähoitoa tarjoava yksikkö. Lisäksi esiopetusryhmä voi olla tätä pienempi, mikäli kyseessä on kieli- tai vaihtoehtopedagogiikkaa toteuttava ryhmä, jonka lapset jatkavat esiopetuksesta samaan pedagogiikkaan perustuvaan perusopetukseen. Lisäksi varhaiskasvatuspäällikkö voi esittää erittäin perustellusta syystä esiopetuksen järjestämispaikaksi päiväkotia, missä lapsimäärä on mainittua pienempi niin, että ryhmässä on kuitenkin vähintään seitsemän lasta.

Opetuslautakunta hyväksyi (17.12.2013 § 16) lukuvuodeksi 2014–2015 123 esiopetuksen järjestämispaikkaa, jotka täyttävät sekä perusopetuslain velvoitteet että Vantaan omat esiopetuksen järjestämistä koskevat periaatteet. Lukuvuodeksi 2014–2015 esiopetukseen haettiin sähköisesti tai paperihakulomakkeella 15.1–29.1.2014. Esiopetushaun jälkeen 118 järjestämispaikkaan muodostui periaatteiden mukainen esiopetusryhmä/-ryhmiä.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 4

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään vahvistaa liitteenä olevat kunnalliset ja yksityiset päiväkodit / koulujen tiloissa toimivat toimipisteet suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikoiksi lukuvuonna 2014–2015.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

1. Vahvistetut suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikat lukuvuonna 2014–2015

Täytäntöönpano: varhaiskasvatuksen tulosalue
ote ko. esiopetuksen järjestämispaikat

Muutoksenhakuohje: oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Tiina-Liisa Pitko, 040 774 1984, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

SUOMENKIELISEN ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMISPAIKAT LUKUVUONNA 2014 - 2015 (n = 118)

Myyrmäki (25 kpl)	Kivistö-Aviapolis (19 kpl)	Tikkurila (19 kpl)	Hakunila (16 kpl)	Korso-Koivukylä (29 kpl)	Yksityiset päiväkodit (10 kpl)
Autioniityn päiväkoti	Husaaritien päiväkoti	Hiekkaharjun päiväkoti	Aisakellon päiväkoti	Ankkalammen päiväkoti	Fazerin päiväkoti
Hämeenkylässä päiväkoti	Illenpihan päiväkoti	Ilolan päiväkoti	Hakunilanrinteen päiväkoti	Hansin päiväkoti	Hiirakon päiväkoti
Hämevaaran päiväkoti	Illenpuiston päiväkoti	Jokiniemen päiväkoti	Helmiveneen päiväkoti	Havukallion päiväkoti	Ilmaisupäiväkoti Illusia
Jokiuoman päiväkoti	Isonmännyn päiväkoti	Kallioimarteen päiväkoti	Itä-Hakkilan päiväkoti	Ilvespuiston päiväkoti	Montessoripäiväkoti Montsa
Jönsaksen päiväkoti	Kanniston päiväkoti	Kukkakedon päiväkoti	Kannuskujan päiväkoti	Kiirunatien päiväkoti	Montessoripäiväkoti Orvokki
Kaivokselan päiväkoti	Kartanonkosken päiväkoti	Kukkopillin päiväkoti	Keihäspanniston päiväkoti	Korson päiväkoti	Montessoripäiväkoti Rantakaisla
Karhunpesän päiväkoti	Kivistön päiväkoti	Kuusikon päiväkoti	Kimokujan päiväkoti	Koskimyllyn päiväkoti	Päiväkoti Tenava Karuselli
Kilterin päiväkoti	Lipunkantajan päiväkoti	Lehdokin päiväkoti	Kuntopuiston päiväkoti	Kustaantien päiväkoti	Päiväkoti Touhula- Hiekkaharju
Kimaran päiväkoti	Lystilän päiväkoti	Lummepolun päiväkoti	Latupuiston päiväkoti (Rajakylän koulun esiopetuspiste)	Leinelän päiväkoti	Päiväkoti Touhula-Ilola
Kivimäen päiväkoti	Maitorpan päiväkoti	Malmiiniityn päiväkoti	Linnoituskujan päiväkoti	Leppäkorven päiväkoti	Steinerpäiväkoti Metsätähti
Koskikujan päiväkoti	Ollaksen päiväkoti	Mistelin päiväkoti	Nissaksen päiväkoti	Maarukan päiväkoti	
Laajavuoren päiväkoti (Martinlaakson koulun esiopetuspiste)	Pakkalanrinteen päiväkoti	Ristipuron päiväkoti	Rajakylän päiväkoti	Maauninpolun päiväkoti	
Lintukallion päiväkoti (Kivimäen koulun esiopetuspiste)	Peltoavuoren päiväkoti	Ruokopillin päiväkoti	Ravurin päiväkoti	Matarin päiväkoti	
Louhelan päiväkoti	Riihipellon päiväkoti	Simonmetsän päiväkoti	Suitsikujan päiväkoti	Metsolan päiväkoti	
Martinkeskuksen opetuspiste (Laajavuoren päiväkoti)	Seutulan päiväkoti	Sinirikon päiväkoti	Vaaralan päiväkoti	Metsolanmäen päiväkoti	
Metsikköpolun päiväkoti	Tammiston päiväkoti	Tiedonjyvän päiväkoti	Vartiokujan päiväkoti	Metsälinnun päiväkoti	
Patotien päiväkoti	Tammistonrannan päiväkoti	Urheilupuiston päiväkoti		Nikinmäen päiväkoti	
Pähkinänsärkijän päiväkoti	Y.E.S päiväkoti	Vehnätien päiväkoti		Näätäpuiston päiväkoti	
Pähkinärinteen päiväkoti	Ylästön päiväkoti	Veturipolun päiväkoti		Piilipuun päiväkoti	
Raikupolun päiväkoti				Päiväkummun päiväkoti	
Simpukan päiväkoti				Rautkallion päiväkoti	
Solkikujan päiväkoti				Rautpihan päiväkoti	
Vantaanlaakson päiväkoti				Saturnuksen päiväkoti	
Vapaalan päiväkoti				Siimapuiston päiväkoti	
Varistonniityn päiväkoti				Tarhapuiston päiväkoti	
				Tähdenlennon päiväkoti	
				Ulrikan päiväkoti	
				Vallinojan päiväkoti	
				Valtikan päiväkoti	

5 §

Varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmat/ SA-V

VD/5233/05.10.00.01/2013

Alle kouluikäisten lasten opetussuunnitelmista käytetään nimitystä varhaiskasvatussuunnitelma. Nyt käsiteltävinä olevat varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmat korvaavat kyseisten yksiköiden aikaisemmat suunnitelmat. Nyt käsiteltävät varhaiskasvatussuunnitelmat ovat osa opetuslautakunnan 25.11.2013 kokouksessa alkanutta toimintayksiköiden suunnitelmien hyväksymisprosessia. Edellisen kerran varhaiskasvatussuunnitelmia on päivitetty kattavammin vuonna 2005.

Lainsäädännön lisäksi toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmien laatimista ohjaavat Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakesin valtakunnallinen suositus Varhaiskasvatussuunnitelman perusteista (Stakes oppaita 56:2005) sekä Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2010 (Opetushallitus määräykset ja ohjeet 2010:27).

Kunnallisina asiakirjoina toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmien laatimista ohjaavat Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma (Opetuslautakunta 18.12.2012), Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma (Opetuslautakunta 14.3.2011) sekä Vantaan varhaiskasvatuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 6-vuotiaille (Opetuslautakunta 14.3.2011). Toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmissa esiopetuksen opetussuunnitelmaa on täydennetty päiväkodin/ koulun toimintaympäristön ja sen antamien mahdollisuuksien sekä opetuksen toteuttamisen kuvauksilla.

Varhaiskasvatussuunnitelmatyötä ovat lisäksi ohjanneet Kasvun ja oppimisen tuen linjaukset varhaiskasvatuksessa (Opetuslautakunta 1.10.2012) sekä varhaiskasvatussuunnitelmien uudistamisen tueksi työstetty Pakillinen työkaluja – Välineitä Vantaan päivähoitoyksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmien päivittämiseen. Varhaiskasvatuspäälliköt ovat tarkastaneet oman alueensa varhaiskasvatussyksiköiden suunnitelmat.

Varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmien päivittämisessä painotettiin lasten ja aikuisten väliseen vuorovaikutukseen liittyvien laadullisten tekijöiden tärkeyttä. Toiseksi haluttiin korostaa joustavalla tavalla vakaan ja turvallisen päivärytmin merkitystä lapsille sekä kolmanneksi leikin merkitystä lapsen kehitykselle. Lisäksi sisällöllisinä teemoina painotetummin esillä olivat ympäristö- ja luonto -teema sekä tieto- ja viestintätekniikka.

Kuntasaisen varhaiskasvatussuunnitelman ja toimintayksiköiden suunnitelmien päivittäminen on ollut kaksi vuotta kestänyt työ, jossa on koottu yhteen vantaalaisen varhaiskasvatuksen toteuttamisperiaatteita. Varhaiskasvatusta koskevaan vuoropuheluun ovat osallistuneet myös lapset ja vanhemmat. Kasvatus on luonteeltaan jatkuvasti kehkeytyvä prosessi, jonka tämän hetkinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät kiteytyvät osaltaan nyt käsiteltävissä toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmissa.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 5

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä olevat varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmat.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmat:
- Kallioimarteen toimintayksikön varhaiskasvatussuunnitelma
- Kimokujan toimintayksikön varhaiskasvatussuunnitelma
- Tikkurilan Ilolan alueen perhepäivähoidon varhaiskasvatussuunnitelma

Täytäntöönpano: hallintoyksikkö
ote ko. yksiköt ja varhaiskasvatuksen tulosalue

Muutoksenhakuohje: oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Jarmo Lounassalo, 09 839 20048, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Tiina-Liisa Pitko, 09 839 23863, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VANTAA

Näin polku meitä vie...

Varhaiskasvatussuunnitelma

Kallioimarteen toimintayksikkö

Opetuslautakunta 10.3.2014

Sisällys

1	ARVOT	1
1.1	Innovatiivisuus	1
1.2	Kestävä kehitys	1
1.3	Yhteisöllisyys.....	1
2	TOIMINTA-AJATUS.....	2
3	KASVATUSNÄKEMYS	2
4	ARVIOINTI	3
5	KASVATUSKUMPPANUUS, OSALLISUUS, VIESTINTÄ.....	3
5.1	Lapsen aloittaessa hoidon Kallioimarteen päiväkodissa	3
5.2	Toiminnasta tiedottaminen.....	3
5.3	Lapsen osallisuuden tukeminen	3
5.4	Vanhempaintoimikunnan taustaa.....	4
6	OPPIMISYMPÄRISTÖ	5
6.1	Oppimisympäristö ja toimitilat	5
6.1.1	Fyysinen ympäristö:.....	5
6.1.2	Psyykinen ja sosiaalinen ympäristö:	5
6.2	Työyhteisö	5
6.3	Yhteistyötahot	6
7	PERUSHOITO.....	6
7.1	Perushoito	6
7.2	Päivän kulku	7
8	KASVUN TUKI.....	9
8.1	Eri kieli ja kulttuuritaustaiset lapset.....	9
8.2	Mitä monikulttuurinen varhaiskasvatus meillä tarkoittaa?.....	9
8.3	Hyry- hyvinvointityöryhmä	10
8.4	OHR- oppilashuoltoryhmä	10
9	ESIOPETUS.....	11
10	SISÄLLÖT	11
10.1	Kieli- ja vuorovaikutus	11
10.2	Leikki	12
10.3	Ympäristö ja kestävä kehitys.....	13
10.4	Taidekasvatus	13
10.5	Terveys ja liikunta	14
11	LIITTEET.....	16
11.1	Kiusaamisen ehkäisy	16
11.2	Tervetuloa - esite	16

1 ARVOT

Kallioimarteen työyksikön arvot perustuvat Vantaan kaupungin arvoihin, jotka ovat

Innovatiivisuus,

Kestävä kehitys ja

Yhteisöllisyys.

1.1 Innovatiivisuus

Kallioimarteessa innovatiivisuus näkyy siten, että lapsilla ja aikuisilla on lupa keksiä, kokeilla ja erehtyä myönteisessä ja rohkeavassa ilmapiirissä. Arvioimme toimintaamme ja kehitämme toimintatapojamme ja menetelmiämme lapsen, perheen ja lapsiryhmän tarpeita vastaavaksi. Lapsi oppii leikkien ja yhdessä tehden ja saa näin kokemuksia siitä, että *oppiminen on iloinen asia*.

Henkilökunta sitoutuu jatkuvaan oman työn kehittämiseen, ammattitaidon ylläpitämiseen, laadukkaaseen varhaiskasvatukseen ja oman työpanoksen antamiseen niin työssään, pienryhmässään, tiimissään kuin koko työyhteisössä. Heillä on mahdollisuus tulla kuulluksi ja kokea vaikuttavansa omaan työhönsä.

1.2 Kestävä kehitys

Kestävään kehitykseen kuuluvat kulttuurisen, sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävän kehityksen arvot.

Kulttuurinen kestävä kehitys näkyy Kallioimarteessa oman kulttuurin arvostamisena ja säilyttämisenä. Tutustumme eri mediasisältöihin monipuolisesti ja lapsuutta kunnioittaen: mm. kirjat, lehdet, teatteri, elokuvat ja taidenäyttelyt. Kulttuurisäpinät ovat vantaalaista lastenkulttuuritarjontaa ja käytämme myös kirjastoauton palveluita hyväksemme. Olemme uteliaita, avoimia ja arvostavia.

Sosiaalinen kestävä kehitys näkyy meillä siten, että meillä on valmius ja tahto toimia monikulttuurisessa ympäristössä. Huolehdimme tästä kouluttautumalla, kehittämällä osaamistamme ja vuorovaikutuksellisella asenteella kaikkia kohtaan.

Ekologinen kestävä kehitys näkyy Kallioimarteessa etenkin kasvattajan vastuullisena esimerkkinä. Säännölliset retket tuttuun metsään ja lähiympäristöön johdattavat lapset luontoa kunnioittavaan ja ympäristöä säästävään ajattelutapaan. Metsäretket tukevat lapsen kaikkia oppimisen osa-alueita ja kykyä nauttia luonnosta! Piccolon päiväkotikäyttöä omaan ympäristöönsä luontevasti sijoittuvaa puistoluontoa retkikohteenaan.

Taloudellinen kestävä kehitys näkyy resurssien tarkoituksenmukaisena, joustavana ja suunnitelmallisena käyttönä.

1.3 Yhteisöllisyys

Kallioimarteen päiväkodissa kasvattajien yhdessä sopimat periaatteet, tavoitteet ja toimintatavat ovat ammatillisen osaamisen perusta, jonka avulla lievennämme ympäristöstä tulevia vaatimuksia ja paineita. Kallioimarteessa on aikuisen vastuulla se, että lapset kokevat turvallisuuden, merkityksellisyyden, osallistumisen ja hoivan tunteita. Huoltajilla on oikeus tulla kuulluksi, kokea luottamusta ja arvostusta.

Päiväkodilla on toimiva yhteys nykyisten ja entisten perheiden kanssa. Tämä näkyy aktiivisena vanhempain-toimikunnan toimintana, kirpputori- ja kierrätystoimintana päiväkodin lähiympäristössä. Kallioimarteessa on pidetty joka syksy ns. "koululaispäivä", jolloin nykyiset ykkösluokkalaiset on kutsuttu vanhempineen iltapäiväksi entiseen esikouluryhmäänsä vaihtamaan kuulumisia koulusta ja muistelemaan menneitä.

2 TOIMINTA-AJATUS

Kallioimarteen päiväkodin tavoitteena on tarjota lapsille ilmapiiriltään iloinen ja kiireetön paikka. Meillä lasta rohkaistaan omana itsenään, omassa tahdissaan ja omasta kokemuksestaan käsin oppimaan uusia asioita itsestään ja ympäristöstään.

Toiminta suunnitellaan lapsia ja sekä vanhempien toiveita kuuntelemalla, arviointiin perustuen.

Vietämme elämyksellisiä varhaislapsuuden päiviä liikkuen, leikkien ja retkeillen sekä yhdessä ollen: päivähoidosta jää lapselle hyviä ja turvallisia muistoja.

3 KASVATUSNÄKEMYS

Päiväkodissamme lapsen hyvä ja turvallinen päivä on aikuisen vastuulla.

Lapselle annetaan aikaa, häntä kuunnellaan ja lapsen yksilöllisyys huomioidaan. Aikuinen ottaa lapsen tunteet vastaan sekä auttaa häntä niiden tunnistamisessa, nimeämisessä ja käsittelemisessä. Aikuinen on aidosti läsnä lapsen arjessa. Koemme tärkeäksi lasten tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen kohtelun. Tunnistamme milloin lapsi tarvitsee apua osaamiseensa, kannustamista omatoimisuuteen ja rohkaistusta osallistumiseen.

Yllämainitut asiat toteutuvat parhaiten omahoitaja- tai pienryhmätoiminnan kautta. 1-3-vuotiaiden ryhmässä lapsille on nimetty oma hoitaja. 3-5-vuotiaiden ryhmä on jaettu kolmeen pienryhmään, joita ohjaa oma aikuinen. Oman hoitajan kanssa kasvaessaan lapsi voi luoda kiintymyssuhteen ensin yhteen aikuiseen ja kokea olonsa turvalliseksi. Sen jälkeen hänen on helpompaa sopeutua omaan pienryhmäänsä, toimimaan siinä ja pikkuhiljaa tutustua myös muihin ryhmän/ päiväkodin lapsiin ja aikuisiin. Lapsen kasvaessa, hänelle tutuksi tullut aikuinen siirtyy, mahdollisuuksien mukaan, hänen mukanaan isompien ryhmään ja lopuksi esikouluun.

Alatalossa, esiopetusryhmässä, aikuiset työskentelevät pareittain, jolloin toimitaan erikokoisissa ryhmissä eri tilanteissa. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan esiopetusikäisten lasten tarpeita vastaavaksi.

Sitoutunut ja omaa toimintaansa kehittävä henkilökunta takaavat Kallioimarteen päiväkodissa ajan tasalla olevan ja laadukkaan kasvatuksen.

4 ARVIOINTI

Henkilökunta arvioi omaa toimintaa jatkuvasti sekä itsenäisesti että ryhmien viikkopalavereissa. Koko talon arviointi-ilta järjestetään kaksi kertaa kaudessa. Henkilökunnan saamat palautteet kirjataan ja kootaan yhteen kaksi kertaa vuodessa. Palaute viedään esimiehelle sekä varhaiskasvatuspäällikölle.

5 KASVATUSKUMPPANUUS, OSALLISUUS, VIESTINTÄ

5.1 Lapsen aloittaessa hoidon Kallioimarteen päiväkodissa

Yhteistyö käynnistetään heti, kun lapsi saa hoitopaikan. Vanhemmat tulevat tutustumaan lapsensa kanssa ennen varsinaista hoitosuhdetta. Näin perhe tutustuu ja tottuu lasta hoitaviin aikuisiin, päiväkodin tiloihin ja päivärytmiin. Tutustuminen voi kestää muutamasta päivästä aina viikkoon tai kahteen. Mitä pienemmästä lapsesta on kysymys, sen pidempää tutustumisaikaa vanhemmille suositellaan. Tutustumisajan kestoon vaikuttaa tietysti myös lapsen valmius sopeutua uuteen elämäntilanteeseen. Pienten lasten vanhemmille varataan keskustelu-aika ennen hoitosuhteen aloittamista, näin turvataan lapsen tarpeet alusta alkaen.

Uusien perheiden kanssa varhaiskasvatussopimus tehdään kolmen kuukauden kuluessa aloittamisesta. Päivätyks kerran vuodessa tai tarpeen mukaan useammin.

Luottamus perheen ja päiväkodin välillä on perusta hyvälle hoitosuhteelle. Lapsen kuulumiset vaihdetaan päivittäin tuonti-/hakutilanteissa. Vanhempien huolenaiheet kuunnellaan ja heitä kannustetaan ottamaan herkästi yhteyttä lasta hoitaviin aikuisiin kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa. Kodilla on päävastuu lapsen hoidosta ja kasvatuksesta. Jokaisella perheellä on omat tapansa ja käsitys siitä, mikä on lapselle parasta. Päiväkodin tehtävä on tukea perheitä kasvamisessa vanhemmuuteen ja saada vanhemmat tuntemaan itsensä riittävän hyväksi äidiksi ja isäksi.

Toimintaan liittyviä tapaamisia järjestetään läpi toimintakauden ja vanhemmat voivat myös osallistua ryhmän toimintaan. Aloittaville esikoululaisille järjestetään tutustumispäivä toukokuussa.

Vanhempainillassa kootaan vanhempien toiveet ja odotukset toiminnan suhteen ja suunnittelussa ne otetaan huomioon.

5.2 Toiminnasta tiedottaminen

Päiväkodissa on sovittu yhteinen tiedottamisen malli. Toiminnan pääpiirteet ja perusteet kerrotaan syksyisin vanhempienilloissa ja ne toimitetaan kotiin myös kirjallisessa muodossa. Ryhmien omilla ilmoitustauluilla toiminnasta kerrotaan päivä- ja viikkotasolla, alle 3-vuotiailla lisäksi reissuvihkolla. Tapahtumista ja retkistä ilmoitetaan sekä suullisesti että kirjallisilla tiedotteilla. Vanhemmat ovat aina tervetulleita ”peremmälle”, katsomaan lasten töitä ja tutustumaan työskentelyymme. Yhteistyötä tehdään myös kasvatustilaisuuksien, puhelikeskustelujen sekä jokapäiväisten tuonti- ja hakutilanteiden yhteydessä. Joissakin tilanteissa yhteistyön välineinä voidaan käyttää myös sähköpostia.

5.3 Lapsen osallisuuden tukeminen

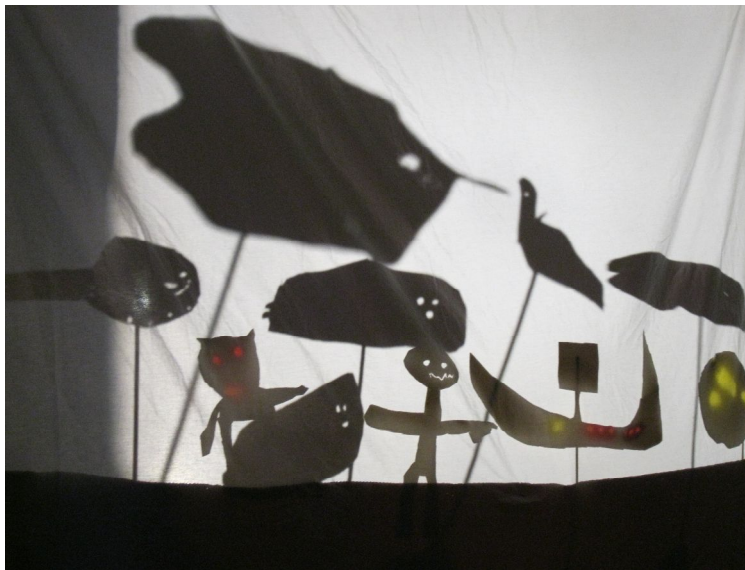
Kallioimarteen päiväkodissa lapsella on oikeus iloita itsestään ja kokea, että muutkin iloitsevat hänestä.

Kun aikuinen pysähtyy, keskittyy ja kuuntelee lasta, tämä kokee tulevaisuutta kuulluksi, nähdyksi ja ymmärretyksi. Välillä aikuisen rooliin kuuluu pysytellä taustalla havainnoimassa lasta ja lapsiryhmää, jotta hän pystyy keräämään heistä riittävästi tietoa oman toimintansa perustaksi.

Toiminnan suunnittelussa riittävä väljyys on tarpeen, jotta lasten ajatukset ja ideat voivat tulla huomioiduiksi ja toteutetuiksi.

Käytännön esimerkkejä osallisuudesta:

- lapset keksivät pienryhmälleen nimen
- lasten tarinoista työstetään näytelmiä
- lasten työt / käsityöt / tarinat ovat esillä päiväkodissa
- lapsi mukana kasvun kansiota kokoamassa
- lapsi arvioi omia taitojaan ja aikuiset haastattelevat lapsia esiopetussuunnitelmaan
- lapset valitsevat leikkinsä, kuvat voivat olla apuna
- aikuinen tukee omatoimisuutta ikätason mukaan (esim. omat hanskat kuivumaan, ruuan annosteleminen, astioiden palautus ruokakärryyn jne.)
- yhteistyössä vanhempien kanssa toteutettu toiminta esim. väriviikko. Lapset voivat pukeutua vanhempien avustuksella tiettyihin väreihin ja päiväkodissa toteutetaan väreihin liittyvää toimintaa.
- sadutus
-
- *Danin satu:*
- *"Kun Dani ja Robert menivät ulos leikkimään...tonne metsään*
- *ja siellä oli sellanen puro ja*
- *Sitte isä tuli perässä ja äiti tuli perässä ja sitte...*
- *ja sitte Robert kysy mennäänkö kalastamaan. Ja sitte Robert tai Dani alko, että kumpi saa enempi kaloja ja kummalla on isompia tai pienempiä.*
- *Sitte ne ei osannu päättää tai sit ne sano että...*
-
- *Ja sitte ne sano, että tasapeli! "*

5.4 Vanhempaintoimikunnan taustaa

Vanhempaintoimikunta perustettiin vuonna 1993 ja sen toiminnaksi suunniteltiin keskusteluiltoja. Aiheena lapsiperheiden elämään liittyvät keskeiset kysymykset kotona, päiväkodissa ja koulussa. Lisäksi suunniteltiin koko perheelle sopivan tapahtuman järjestämistä yhteisen retkikassan kartuttamiseksi.

Viime vuosina vanhempaintoimikunta on järjestänyt kevätkarnevaalit vapun tienoilla sekä myyjäisiä ja kirpputoreja. Saadut varat on käytetty kevätretkeen, teatteriesityksiin ja myös liikunta- ja ulkoiluun. vanhempaintapahtumat ovat olleet omiaan lisäämään vanhempien keskinäistä tutustumista ja yhteistyötä.

Ylätalon eteisen seinällä on varattu tila vanhempaintoimikunnan tiedotteille.

6 OPPIMISYMPÄRISTÖ

6.1 Oppimisympäristö ja toimitilat

6.1.1 Fyysinen ympäristö:

Päiväkotimme sijaitsee kahden kerrostalon alakerrassa. ”Ylätalossa” hoidetaan 1-5-vuotiaita lapsia. ”Alatalossa”, jossa järjestetään esiopetus, lapset ovat 5-6-vuotiaita. Jokaisella ryhmällä on käytössään ryhmähuone sekä **leikki- ja lepotila**. Nykyiset tilat palvelevat parhaiten pienryhmätoimintaa. Päiväkodilla on lisäksi käytössä erillinen **verstashuone**, joka toimii jakotilana ja on eri pienryhmien käytössä päivittäin. Verstaalla leikitään, jumpataan ja tehdään mm. puutoita. 1.8.2013 Kallioimarteen yksikköön liitettiin Veturikujalla, lähellä Tikkurilan kirjastoa, sijaitseva Piccolon päiväkotikoti. Piccolo on kerrostalon alakertaan rakennettu, yksiryhmäinen päiväkotikoti, jossa työskentelee neljä kasvattajaa. Ryhmä on ns. sisarusryhmä eli lapset ovat 1-5-vuotiaita. Esiopetusta ei Piccolossa järjestetä.

Tilat ovat kodinomaiset ja viihtyisät, niitä muunnellaan kalusteiden ja sermien avulla toimintaan sopivaksi. Lasten tarvitsemat tavarat ovat lasten ulottuvilla ja sovituilla paikoilla, joista ne voi ottaa ja palauttaa. Päiväkodissa on myös materiaalia ja välineitä, joita käytetään yhdessä aikuisen kanssa. Lasten turvallisuuden tunteeeseen voimme vaikuttaa tiloja jakamalla sekä järjestämällä riittävän valvonnan eri tilanteissa. Kasvatushenkilöstön suunnitelmallinen toiminta, lasta kiinnostavat toiminnan sisällöt sekä selkeä päivän kulku luovat turvallisuudelle vahvan perustan. Aikuisen suunnitteleman toiminnan lisäksi kannustamme lapsia luomaan omaa kulttuuriaan leikkien, kuvittaen ja liikkuen. Aiemmin yhdessä opetellut - ja jo opitut - taidot muuntuvat vapaissa leikkitilanteissa lasten omaehtoiseksi kehittäväksi toiminnaksi ja leikkien elementeiksi. Lasten luoma kulttuuri on näkyvissä lasten kuvallisina teoksina ja myös satuina ja tarinoina ryhmätiloissa.

Päiväkotikoti sijaitsee puistomaisella alueella metsän ja ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä ja tarjoaa meille mahdollisuuden käyttää metsää monipuolisesti. Niinpä retkeilemme, liikumme ja leikimme lähimaastossa säännöllisesti kerran viikossa ympäri vuoden. Metsäretket porrastavat toimintaa sisätiloissa ja osaltaan mahdollistavat pienissä ryhmissä toimimisen ryhmätiloissa ja eteisessä. Alatalon metsäretket ovat osa esiopetuksen ympäristö- ja luontokasvatusta. Piccolo puolestaan hyödyntää retkeilyssään Tikkurilan alueen puistomaisemia ja päiväkodin pihan sijaan lapset ulkoilevat päivisin läheisessä leikkipuistossa.

Yhteiset retket, vuoden suuret juhlatapahtumat (joulu, pääsiäinen ja vappu) sekä yhteiset tempaukset koaavat kaikki talon lapset ja aikuiset yhteen.

6.1.2 Psyykkinen ja sosiaalinen ympäristö:

Lapsi tulee hyväksytyksi perheineen, omana itsenään ja omine piirteineen. Lasten ja perheiden erilaisuus nähdään rikkautena ja voimavarana. Lapsi voi tuntea, että hän tuottaa iloa toisille ihmisille ja saa positiivisia kokemuksia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Lasta vahvistetaan onnistumisen kokemuksilla ja kannustetaan iloitsemaan oman työn tekemisestä ja tuloksesta. Aikuisen tietoisuus ja herkkyyys kunkin lapsen kehityksestä varmistaa yhteisen ilon uuden oppimisesta.

Aikuisen ja lasten väliset suhteet perustuvat luottamukseen, joka syntyy siitä, että tunnemme toisemme hyvin. Päiväkotiyhteisön jäseneksi kasvamisessa lapsi tarvitsee käyttäytymiselleen myös rajat, jotka aikuinen asettaa ystävällisesti ja varmasti. Lasta kuitenkin kuunnellaan ja hänen mielipiteisiinsä ja toiveisiinsa suhtaudutaan vakavasti. Pienryhmissä toimiessamme opimme tuntemaan lapsen tavan toimia ja oppia sekä keinot kannustaa häntä. Aikuisen on mahdollista herkiytyä näkemään kunkin lapsen kasvu. Lapsella puolestaan on mahdollisuus kiintyä omaan aikuiseen syvämmäin.

Vanhemmat pyritään saamaan läheiseen yhteistyöhön kasvatukseen liittyvissä asioissa.

6.2 Työyhteisö

Ammattitaitoinen henkilökunta tarjoaa osaamisellaan ja huolenpidollaan lapselle turvallisen hoitopaikan. Sitoudumme työhömmä ja annamme omat persoonalliset vahvuutemme ja taitomme koko työyhteisön käyt-

töön. Päiväkodissamme kaikki aikuiset tekevät työtä eri ikäryhmien kanssa vuorovuosin. Näin saamme ”osaamisemme kiertoon” ja jaettavaksi koko työyhteisön ja eri-ikäisten lasten hyödyksi. Myös tieto ja tuntemus lapsesta siirretään ryhmästä toiseen tutun aikuisen mukana, kun lapsi kasvaessaan vaihtaa ryhmää.

Jokainen työtiimi tekee kauden alussa tiimisopimuksen, jossa luodaan yhteiset käytännöt ja sopimukset toiminnalle. Kukin ryhmän aikuinen sitoutuu sopimukseen ja se päivitetään kerran kaudessa. Kullakin tiimillä (ryhmällä) on pedagoginen palaveri kerran viikossa, jossa suunnitellaan toimintaa, keskustellaan lapsiin liittyvistä asioista, käydään läpi mahdolliset palautteet sekä arvioidaan toimintaa.

Toimintaa kehitetään koko päiväkodin osalta työilloissa ja kehittämispäivänä, joka järjestetään kerran kauden aikana. Viikoittain päiväkodin esimies pitää henkilökuntapalaverin, jossa henkilöstöasioiden lisäksi voivat olla esillä kasvatukselliset ja pedagogiset aiheet.

Dokumentointimme toimintaa päivittäin ilmoitustaululle vanhempien luettavaksi. Dokumentointi arkistoidaan kansioon, johon voi aina tutustua. Lasten kasvun kansioihin liitetään myös valokuvia lasten osallistumisesta eri toimintoihin sekä kuvia arjesta ja juhlista.

6.3 Yhteistyötahot

Päivähoidon keskeisin yhteistyötaho on konsultoiva erityislastentarhanopettaja (KELTO), johon ollaan aina yhteydessä jos lapsen kehityksessä tai lapsiryhmässä ilmenee pulmia. Henkilökunta voi pyytää häntä seuraamaan lapsiryhmää, tiettyä lasta tai pyytää konsultointiapua yleisellä tasolla. Perheen kanssa keskustellaan aina etukäteen, mikäli KELTO tulee seuraamaan heidän lastaan ryhmätilanteessa.

Teemme yhteistyötä neuvolan kanssa lasten 4-vuotistarkastusten yhteydessä sekä yhteistyössä vanhempien kanssa muulloinkin tarpeen mukaan. Perheiden luvalla yhteistyötä tehdään myös puhe-, toiminta-, fysioterapeuttien kanssa. Joissakin tapauksissa yhteistyötä tehdään myös lasta hoitavien terveydenhoidon henkilöstön kanssa. Monikulttuuristen lasten kohdalla saamme konsultaatiopalveluja monikulttuurisuuskoordinaattorilta. Tulkkipalvelut ovat myös käytettävissä.

Neuvolan terveydenhoitaja on mukana myös esiopetuksen oppilashuoltoryhmässä.

Lähikoulujen kanssa on toteutettu erilaisia yhteistyön muotoja mm. vierailuja, tutustumispäiviä, liikuntapäiviä. Vuosittain kokoontuu lähikoulujen rehtorien kutsuma oppilashuoltoryhmä, jossa käydään läpi kaikki kouluun siirtyvät lapset. (katso 5.5. OHR – oppilashuoltoryhmä).

Silloin kun perhe on lastensuojelun asiakas teemme yhteistyötä myös heidän kanssaan.

Kulttuurin saralla käytämme Vantaan kaupungin lapsille suuntaamia kulttuuripalveluja eri muodoissaan (Kulttuurisäpinät). Jäähallilla on ollut luisteluvuoroja, joita käyttävät lähinnä Alatalolaiset.

Yhteistyötä tehdään juhlapyhien yhteydessä myös Tikkurilan seurakunnan kanssa.

Päiväkoti käyttää kirjastoauton palveluja kerran kuukaudessa.

7 PERUSHOITO

7.1 Perushoito

Päivähoidossa turvataan lapsen fyysinen ja psyykinen hyvinvointi huolehtimalla lapsen levon, ravinnon, ulkoilun ja liikunnan tarpeesta.

Perushoito on vuorovaikutustilanne, joka sisältää hoitoa, kasvatusta ja opetusta. Mitä pienemmästä lapsesta on kysymys sitä suurempi osa päivästä kuluu hoitotilanteissa. Oman hoitajan huolenpidon ja läsnäolon merkitys näissä tilanteissa korostuu.

Kiireetön, riittävän joustava sekä säännöllinen päivärytmi luo lapselle turvallisen perustan arkeen. Päiväjärjestys on lapsiryhmissä näkyvillä kuvina, joka auttaa lasta ennakoimaan tulevaa ja helpottaa esimerkiksi siirtymätilanteita.

Ruokailutilanteissa opimme laajentamaan makumaailmaa, noudattamaan hyviä pöytätapoja sekä kunnioittamaan toisten ruokarauhaa. Lapset kasvavat pikkuhiljaa arvioimaan minkä verran kutakin ruokaa jaksaa tai haluaa syödä. Aikuisen tehtävä on huolehtia, että yhteinen ruokahetki on miellyttävä tapahtuma.

Ruokailun jälkeen kerätään voimia lepoahtelulla: kuunnellaan musiikkia, luetaan tai kuunnellaan hyvää lasten kirjallisuutta. Osa lapsista nukkuu päiväunet.

Ulkoilu on osa toimintaa, peruskunnon ja liikunnallisten taitojen kehittämistä. Ulkoleikeissä ja – peleissä lapset kehittävät sosiaalisia taitoja ja keskinäisiä ystävyyssuhteita.

Perushoidon tilanteissa tuetaan ja vahvistetaan lasten omatoimisuutta. Aikuinen osaa arvioida lapsen avun tarpeen ja auttaa lasta kasvamaan omassa tahdissaan.

7.2 Päivän kulku

Päiväkoti aukeaa klo 6.30.

Aamuisin klo 6.30 - 7.00 lapset tulevat ensin ylätaloon, josta alatalon lapset noudetaan omaan ryhmäänsä klo 7.00.

Alle kolmevuotiaat ja 3-5-vuotiaat jakautuvat omiin ryhmiinsä noin klo 7.30.

Aamiaisen tarjoillaan klo 8.00 - 8.30.

Aamiaisen jälkeen yli kolmevuotiailla ja esiopetusryhmällä on aamupiiri.

Aamupiirin jälkeen toiminta tapahtuu pienryhmissä.

Ulkoilu

Lounas Ylätalossa klo 11 - 11.30.

Lounas Alatalossa 11.15- 11.45

Lepohetki ruokailun jälkeen.

Välipala klo 14 - 14.30.

Iltapäivätoiminta ikäryhmän mukaan.

Ulkoilua ennen kotinlähtöä.

Tarkemmat kellonajat tiedotetaan "Tervetuloa Kallioimarteeseen" - esitteessä, ryhmien toiminnasta kertovissa vanhempainilloissa sekä kirjallisissa tiedotteissa.

Viikoittainen ja päivittäinen ohjelma näkyy myös ryhmien info-tauluissa.

8 KASVUN TUKI

8.1 Eri kieli ja kulttuuritaustaiset lapset

Kun perheessä toisella vanhemmalla tai molemmilla vanhemmilla on joku muu kuin suomalainen kieli- ja kulttuuritausta, perhe kutsutaan tutustumaan päiväkotiin ja aloituskeskusteluun. Keskustelu pohjautuu ”lapsi kotiloissa”- kaavakkeeseen, jonka vanhemmat etukäteen täyttävät.

Keskustelun yhteydessä käydään läpi perheen kulttuuriin liittyvät tavat ja kerrotaan varhaiskasvatuksen tavoitteista ja arkipäivästä Kallioimarteen päiväkodissa. Varhaiskasvatuskeskustelu käydään, kun lapsi on ollut päiväkodissa 2-3 kuukautta ja häntä on opittu jo vähän tuntemaan. Keskusteluissa sovitaan suomen kielen taidon kehittymisen seurannasta. Keskusteluissa on aina mukana tulkki.

Esiopetuksessa kirjataan lapsen esiopetussuunnitelma (LEOPS). Lapsi arvioi itseään lentokoneväreystehtävän avulla.

Eettiseen ja kulttuuriseen kasvatukseen osallistuvat kaikki lapset. Uskonnonopetusta annetaan, mikäli samaan uskontokuntaan kuuluvia lapsia on enemmän kuin neljä.

8.2 Mitä monikulttuurinen varhaiskasvatus meillä tarkoittaa?

Kallioimarteen päiväkodin kasvatuskäytäntöön sisältyy kuunteleminen ja kiireettömän oppimisympäristön luominen. Tartu hetkeen - periaatteella pysähdytään kuuntelemaan lasta ja sanotetaan arkisia tilanteita esim. pukeutumista, riisumista, ruokailua.

Päivittäin käytetään apuna kuvia ja toimitaan pienryhmissä, joihin monikulttuuriset lapset on integroitu. Integroiduissa pienryhmissä lapset saavat tutusta ja turvallisesta sosiaalisesta ympäristöstä tukea kielen oppimiseen suomea äidinkielenään puhuvilta lapsilta.

Suunnitelluissa tuokioissa toteutuvat suomen kieltä harjaannuttavat kielelliset leikit, matikkaleikit ja suujumppa. Pienryhmissä ja aamupiireissä on käytössä sanasäkit -nimeämisen ja käsitteiden harjoitteluun. Myös laulut, lorut ja musiikkiin liittyvät leikkihetket vahvistavat kielen oppimista.

Lapsille luetaan päivittäin kieltä rikastuttavaa kirjallisuutta.

Kehitämme myös itse materiaalia lasten tarpeisiin.

Kasvatushenkilöstöä varten on kirjattu lista kirjoista, peleistä, musiikista, kuvakorteista ja muusta havainnollistavasta materiaalista, joita voi käyttää kielellisissä tuokioissa. Uutta materiaalia ovat Askeleittain - tunnekuvat sekä Suupoppia.

Jokaisen ryhmän infotaulussa on kerrottu toiminnasta, jotta kaikkien vanhempien on mahdollisuus seurata lastensa päivää.

Opastamme vanhempia puhumaan lapsilleen omaa äidinkieltään.

Ohjaamme vanhempia käyttämään kirjastoa.

Kallioimarteessa toimii oma moniku -ryhmä.

Päiväkodissa käytössä:

- suomen kielen seurantalomake
- kettu-testi
- lapsen varhaiskasvatussuunnitelma
- esikoululaisten tiedonsiirto (Esko) / sujuvasti kouluun prosessi

8.3 Hyry- hyvinvointityöryhmä

Kallioimarteen työyhteisön HYRY perustettiin tammikuussa 2011 ja se kokoontuu säännöllisesti pohtimaan työyhteisön aikuisten ja lasten hyvinvointia.

HYRYssä on toteutettu esim. suunnitelma kiusaamisen ehkäisyyn eräänä painopistealueena. On myös tutustuttu esim. Askeleittain- mallin toteutukseen Okariinan ryhmäperhepäiväkodissa. Ystävyyssäännöt lapsiryhmissä ovat olleet käytössä jo vuosia.

Hyryn tehtävänä on ollut myös ideoida henkilökunnalle virkistävää toimintaa.

8.4 OHR- oppilashuoltoryhmä

SYKSY:

Oppilashuoltotyön keskeinen tavoite on ennalta ehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen lasten vaikeuksiin. Tähän läheisesti liittyy huoltajien tukeminen lapsen kasvatuksessa. Esiopetuksen oppilashuoltotyöstä ja sen toimintaan liittyvistä menettelytavoista kerrotaan vanhemmille mm. vanhempainillassa.

Syksyn Ohr - palaverin kutsuu koolle päiväkodin johtaja.

Oppilashuoltoryhmässä ovat läsnä esiopetusryhmän lastentarhanopettaja, konsultoiva erityislastentarhanopettaja, neuvolan terveydenhoitaja ja päiväkodin johtaja, joka tekee palaverista muistion.

Oppilashuoltoryhmässä käydään keskustelua jokaisesta lapsesta ja opetuksen järjestämisen kannalta olennaisista asioista. Keskustelun pohjana ovat esiopetustyhmän opettajan ESKO- havainnointilomakkeet. Joskus voi jonkun lapsen kohdalla ilmetä sellaista huolta, joka herättää työryhmässä laajempaa keskustelua.

Tällaisessa tapauksessa lapsesta kirjataan asiakirja, jota säilytetään rekisteröitynä sovitussa paikassa. Kallioimarteessa "Lapsen asian käsittely oppilashuoltotyössä"- lomakkeen täyttää esiopetusryhmän lastentarhanopettaja.

Marraskuussa toimitetaan tiedot konsultoivalle erityislastentarhanopettajalle sekä "Sujuvasti kouluun"-menijöistä että tehostettuun ESKO- havainnointiin perustuen, kouluun menevistä lapsista. Tieto voidaan siirtää kouluun vanhempien luvalla.

KEVÄT:

ESKO- seuranta tehdään tammi-helmikuussa uudelleen.

Päiväkodin johtaja huolehtii, että rehtori kutsuu koolle huhti- toukokuussa ESKO- tiedonsiirtopalaverin.

Ennen tiedonsiirtopalaveria, esiopetusryhmän opettaja käy vanhempien kanssa keskustelun Esko- tiedonsiirtolomakkeen pohjalta ja pyytää luvan tiedonsiirtoon. Lisäksi pyydetään lupa siirtää tieto tulevalle opettajalle.

Palaverissa ovat mukana rehtori, koulun oppilashuoltoryhmä, esiopetuksen lastentarhanopettaja ja päiväkodin johtaja. Syksyllä koulu kutsuu lastentarhanopettajan tiedonsiirron arviointiin.

9 ESIOPETUS

Kallioimarteen päiväkodin esiopetussuunnitelma perustuu Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelmaan.

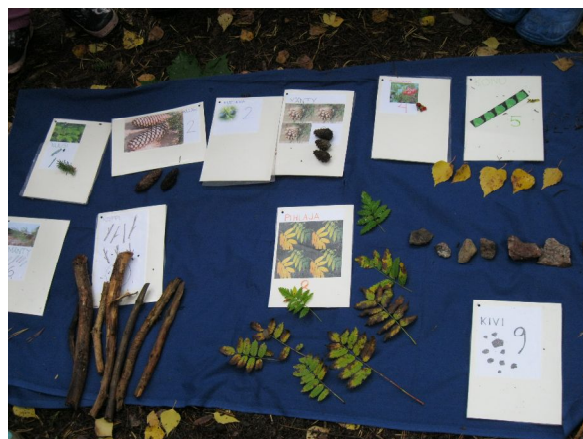
Päiväkodin esiopetusryhmä toimii ”Alatalossa”, osoitteessa Kallioimartentie 5 C.

Esiopetusaika on 8.30 -12.30.

Esiopetusryhmässä lapsia ohjataan oppimaan. Lasten ajattelun kehitystä tuetaan leikinomaisissa oppimis- ja opetustilanteissa. He saavat kokeilla, tutkia, erehtyä ja ihmetellä.

Toiminta-ajatuksena on ”OPPIMINEN ON ILOINEN ASIA”.

Esiopetusryhmälle laaditaan vuosisuunnitelma syyskauden alussa. Suunnitelmassa huomioidaan kulloisenkin ryhmän tarpeet. Toiminta toteutetaan erikokoisissa pienryhmissä. Toiminnan teemat löytyvät lasten kiinnostuksen kohteista ja seuraavat luonnon kiertokulkua. Esiopetuksensisältöalueet ovat mukana teemoja toteutettaessa, ks. kohta 7.

10 SISÄLLÖT

10.1 Kieli- ja vuorovaikutus

Haluamme huolehtia siitä, että lapsi tulee kuulluksi ja huomioiduksi sekä yksilönä, että ryhmänsä tärkeänä jäsenenä. Aikuinen vastaanottaa lapsen aamuisin, hänen tullessaan päiväkotiin, niin että lapsi tuntee olevansa tervetullut. Toiminta pienryhmissä tukee lapsen ja aikuisen välistä hyvää vuorovaikutusta, aikuisella on aikaa vastata kysymyksiin sekä keskustella lasten kanssa heitä kiinnostavista asioista ja ilmiöistä. On tärkeää, että lasta ohjattaessa aikuinen on myös tietoinen omasta tavastaan olla vuorovaikutuksessa: ilmeistä, eleistä, äänen sävystä ja osoittaa myös näillä - sanattoman viestinnän keinoilla - kuuntelevansa lasta. Tässä kontaktissa hän myös huomioi lapsen iän ja kielellisen kehityksen tason. Siirtymätilanteissa sekä muissa lapselle haasteellisissa tilanteissa, aikuinen on valmis auttamaan lasta selviytymään joko sanallisesti ohjaten tai esim. kuvallista tukea käyttäen.

Mitä pienemmästä lapsesta on kyse, sen tärkeämpää on sanoittaa tavallisia arjen tilanteita esim. ruokailtaessa tai pukemistilanteissa, jolloin aikuisen läheisyydessä opetellaan uusia asioita sekä yhdessä tehden ja rupattelun. Keskittymiskykyä ja taitoa kuunnella tuetaan satujen, lorujen ja musiikin avulla.

Esimerkkejä toteuttamistavoista:

- aamupiiirissä käymme läpi käsitteitä (esim. viikonpäivät, vuodenajat, paikan- ja määrän käsitteet),
- leikimme muistia ja äidinkieltä rikastuttavia leikkejä, opimme matematiikan alkeita, laulamme ja liikumme, opettelemme loruja.
- Aamupiiirissä opimme olemaan isossa ryhmässä yhtenä jäsenenä.
- kielellisen tietoisuuden harjaannuttamien (luokittelu, ylä-/alakäsitteet, äänteiden kuuntelu, riittäminen)
- pienryhmätoiminta tukee kaikkia lapsen kielen kehityksen osa-alueita
- aktiivinen keskustelu ja kuuntelu
- näytelmät, nukketeatteri (myös lasten omat tuotannot)
- runot, lorut, kirjat, sadut
- laulut, laululeikit tukevat omalta osaltaan myös kielellisiä taitoja
- suomi toisena kielenä eli S2-opetus sekä valmistava opetus

Päiväkodissa lapsen kielellistä kehitystä havainnoidaan ja mikäli huolenaiheita ilmaantuu, perheitä kannustetaan olemaan yhteydessä neuvolaan ja puheterapeutteihin.

10.2 Leikki

Keskeinen toiminnan muoto on leikki. Leikin avulla lapsi vahvistaa mielikuvitustaan, hahmottamista sekä kielellisiä, sosiaalisia ja motorisia taitojaan. Leikki tapahtuu pienryhmissä, jolloin aikuisen on mahdollista ohjata ja auttaa leikin etenemistä sekä rikastuttaa sitä tarjoamalla esim. materiaalia tai tilanteeseen sopivaa tietämystä ja ideoita. Lapset ovat erilaisissa kehitysvaiheissa leikkitaitojen suhteen. Havainnoiden ryhmäänsä oma aikuinen oppii tuntemaan lasten vaiheen leikin kehityksessä, osaa tukea ja haastaa lasta kasvamaan ja kasvattamaan taitojaan leikin avulla.

Aikuisen tehtävä on myös sopivien leikkiympäristöjen sekä leikkirauhan turvaaminen. Leikkimateriaalia kehitetään leikin tarpeita ajatellen. Lapsen saatavilla pidetään helposti eri leikkeihin muuntuvia tarvikkeita kuten pukeutumiseen sopivia vaatteita, rakennuspalikoita, majan rakennukseen sopivia vilttejä jne. Tarvitaan aina myös kotileikkiympäristö tarvikkeiden, auto- ja eläinleikkisarjat. Leikkivälineistöä voidaan myös kierrättää eri ryhmissä ja verstaaleissa.

neen, auto- ja eläinleikkisarjat. Leikkivälineistöä voidaan myös kierrättää eri ryhmissä ja verstaaleissa.

Aikuisen tehtävä on myös turvata leikkikaverit. Opettelemme yhdessä reilun yhdessäolon pelisääntöjä. Yhdessä on kiva olla eikä ketään jätetä yksin. Aikuisen tukee lasten kykyä ratkoa keskinäisiä pulmatilanteita ja puuttuu tilanteisiin tarvittaessa. Hyviin tapoihin kuuluu, että puhutaan kaikille ystävällisesti ja loukkaamatta. Pyydetään anteeksi ja osataan sopia riita. Emme hyväksy fyysisistä tai psyykkistä kiusaamista. Sen tunnistaminen ja siihen puuttuminen on aikuisen tärkeä tehtävä.

Lapsia ei aseteta valmiisiin rooleihin vaan kaikilla on mahdollisuus valita omaa persoonallisuuttaan, kiinnostustaan ja vahvuuksiaan tukevat leikit. Näin taakamme jokaiselle pojalle ja tytölle yhtäläiset mah-

dollisuudet kasvaa ja oppia. Emme hyväksy fyysistä tai psyykkistä kiusaamista. Sen tunnistaminen, lapsen kuuleminen ja kiusaamiseen puuttuminen on aikuisen tärkeä tehtävä.

10.3 Ympäristö ja kestävä kehitys

Retkeilemme joka viikko tutussa metsäpaikassa leikkien, havainnoiden ja tutkien. Toivomme, että lapset kiintyvät omaan metsäretkipaikkaansa ja haluavat säilyttää sen, suojella sitä ja samalla rakkaus luontoon lisääntyy. Metsäretkillä tehdään pieniä tehtäviä ja tutkimuksia, jotka lisäävät luonnon tuntemusta. Leikki on aina olennainen osa metsäretkeä.

Kestävä kehitys niveltyy päivittäiseen toimintaan. Vältämme turhaa kulutusta esim. valvomalla lasten käsien pesua (veden kulutus) ja pyrkimällä järkevään ruokien annosteluun, niin ettei ruoka kulje turhaan lautaselta jätteastiaan. Käsien pesun jälkeen lapset voivat kuivata kädet kangaslappuihin.

Päiväkodissa lajitellaan paperi, kartonki ja biojäte. Leluja kierrätetään ryhmien välillä. Käytämme kirjastoauton palveluita kerran kuussa.

Kestävään kehitykseen kuuluu myös arvomaailmaan vaikuttaminen: kunnioitamme toisten ja yhteistä omaisuutta. Kuljemme luonnossa sitä säästämällä emmekä tahallaan riko tai kohtelee kaltoin yhteisiä tavaroita.

10.4 Taidekasvatus

Kuvallinen ilmaisu ja käden työt:

Lasten omat ideat, yhteiset kokemukset ja esimerkiksi metsäretket antavat aiheita kuvalliseen ilmaisuun.

Tutustumme erilaisiin välineisiin ja tekniikoihin, joilla luodaan pohja lapsen omalle luovuudelle, ilmaisulle

ja kokeiluille.

Kokeilemme lyijykynä-, tussi-, peiteväri-, pulloväri-, akvarelli ja liitutöitä erilaisille pinnoille esim. märkä tai rypistetty paperi perinteisten tapojen vaihtoehtoina.

Muotoilemme savea tai massoja. Jouluisin leivomme piparkakkuja.

Askarteluun kuuluu leikkaamisen ja liimaamisen lisäksi repiminen, rypistely ja sommittelu. Materiaalina voi olla esim. puu, kankaat tai luonnonmateriaalit.

Luonnosta löytyvillä materiaaleilla voimme tehdä myös käsitöitä.

Iän ja taitojen karttuessa käsitöihin kuuluvat pahviompelut, tupsut, villalankamatot sekä huovuttaminen.

Yleensä lapsi itse arvioi milloin hänen työnsä on valmis. Lasten töitä arvostetaan ja ne ovat esillä päiväkodissa. Joskus itse työskentelyprosessi on tärkeämpi kuin siitä syntynyt tuotos. Se kehittää luovuutta ja tuottaa iloa.

Musiikki:

Laulu- ja loruhetkiä vietetään usein ja niitä elävöitetään roolileikeil-

lä ja -puvuilla. Musiikkihetkillä käytetään myös rytmisoittimia. Ylätalon yhteinen lauluhetki vietetään kerran kuussa laulaen, tanssien ja leikkien.

Ilmaisu:

Teatteri-, nukketeatteri ja varjoteatteriesityksiä lapset tekevät joko ohjatusti tai spontaanisti. Eri ikäryhmien taitojen puitteissa teemme eläytymisharjoituksia, kertomuksia ja sadutusta.

Teatteri- ja musiikkiesityksiä pääsemme seuraamaan muutaman kerran kauden aikana.

Mediakasvatus:

Tutustumme mediasisältöihin monipuolisesti lapsuutta kunnioittaen: kirjat, lehdet, teatteri ja elokuvat. Eri taidemuodot ovat menetelmiä oman ilmaisun kehittämisessä ja eri teemojen käsittelyssä eli ”NÄEN, KOEN, INNOSTUN, TEEN JA OPIN!” Yhteinen tekeminen ja hyvät sosiaaliset taidot suojaavat lasta myöhemmiltä vaikeuksilta ja mm. mediariippuvuuksilta.

10.5 Terveys ja liikunta

Terveys:

Lapsen terveyttä tuetaan huolehtimalla työn, levon ja virkistykseen välisestä tasapainosta. Lasta itseään autetaan huolehtimaan omasta terveydestään mm. korostamalla käsien pesun merkitystä, opettelemalla sään mukaista pukeutumista, keskustelemalla hampaiden hoidosta ja opettelemalla niistämään nenät liinaan, kun tarvetta ilmenee.

Terveyttä edistetään myös hyvän ravinnon avulla: totutteleminen eri makuihin ja uusiin ruokiin. Opettelemme hyviä ruokatapoja ja pyrimme siihen, että ruokailutilanne on miellyttävä ja ruoka maistuu.

Ruuan jälkeen huolehdimme hampaiden hyvinvoinnista imeskelemällä ksylitolipastillit.

Henkistä terveyttä tukee positiivinen oppimisympäristö sekä kiireetön ja kuunteleva pienryhmätoiminta.

Myönteinen ja hyväksyvä ilmapiiri tukee lasta.

Ulkoilu on tärkeä osa toimintaa ja lasten terveyttä ja hyvinvointia. Ulkoilemme lähes säällä kuin säällä: pukeudumme siis tilanteen mukaan ja nautimme vaihtelevista vuodenaajoista ja sääolosuhteista. Aikuinen auttaa lasta pohtimaan kulloiseenkin tilanteeseen sopivaa vaatetusta.

Liikunta:

Lapsi tutustuu itseensä ja ympäristöönsä liikkumalla ja se on yksi lapsen luontaisista tavoista toimia ja oppia. Liikunta kehittää lapsen havaintomotorisia valmiuksia, perusliikuntataitoja sekä oman kehon monipuolista hallintaa. Liikunnalliset taidot ja harjaantuminen luovat pohjaa myös ns. akateemisten taitojen (luku- ja kirjoitustaito) oppimiselle.

Liikunnan ja riittävän ulkoilun tavoitteena on taata päivittäinen liikunnan tarve, edistää terveyttä ja hyvää oloa, tukea oppimista ja antaa positiivisia kokemuksia siten, että liikkuminen koetaan mukavaksi ja hauskaksi. Hyvien liikuntakokemusten kautta liikkumisesta tulee osa lapsen arkea ja parhaimmillaan läpi elämän kulkeva ”punainen lanka”.

Yhteisissä liikuntaleikeissä myös sosiaaliset taidot kehittyvät.

Päiväkodissa on käytössä liikunnan vuosisuunnitelma, jossa on jokaiselle kuukaudelle oma väline tai taito-alue, jota harjaannutetaan. Vuosisuunnitelmaan kuuluu 12 asteittain vaikeutuvaa liikuntaleikkiä tai tehtävää.

Suunnitelma noudattelee vuodenaikojen vaihtelua ja sitä toteutetaan kaikissa ryhmissä.

Liikunnan lisämateriaaleina lisäksi:

- Nuoren Suomen nettisivut / Vauhtivarpaat - projektit
- liikuntaprojektin ideapankki (nettisivut)
- Breuer - Weuffen liikuntakortisto
- Knill -ohjelma (motoristen taitojen kuntoutus)
- Kili (kieli- ja liikuntaohjelma)
- Mopa- jumppa (motoristen taitojen kuntoutus)

Liikuntaa toteutetaan päiväkodin sisätiloissa esim. liikuntarata- tuokioina. Liikuntaleikit ja musiikkiliikunta ovat osa aamupiirien ohjelmaa.

Ulkoleikkeinä ikätason ja osaamisen mukaan polttopallo, tervapata, ”viimeinen pari uunista ulos”- ja ”karhu nukkuu”- leikit. Pallopelit, sähkö, jääkiekko ja naruhyppelyt kuuluvat päivittäin ulkoiluihkeisiin.

Viikoittaiset metsäretket mahdollistavat liikunnan vaihtelevassa maastossa. Talvella laskemme mäkeä Ylätalon pihan vieressä sijaitsevassa pienessä mäessä ja teemme mäenlaskuretkiä ”Möskärin” isoon mäkeen.

Luistelemme ja hiihdämme talvisin säiden mukaan. Alatalolla on käytössä luisteluvuoroja Tikkurilan jäähallilla. Piccolo hyödyntää mäenlaskussa ja luontoliikunnassa pääasiassa lähellä sijaitsevia puistoalueita. Joskus hypätään bussiin ja ajetaan Kallioimarteen lähellä sijaitsevaan Möskärin metsään.

Luistelemme ja hiihdämme talvisin säiden mukaan. Alatalolla ja Piccololla on käytössä luisteluvuoroja Tikkurilan jäähallilla.

Päiväkodissa kasvatushenkilöt keskusteleval ja sopivat kauden alussa piha- ja sisäleikkisäännöistä: turhia rajoitteita pyritään poistamaan, niin että lapsilla on mahdollisuus turvallisesti harjaannuttaa ikäkaudelleen ominaisia liikuntataitoja, saaden positiivista kannustusta. Aikuisten tehtävä on muokata omia asenteita liikuntamyönteiseen ja sallivaan suuntaan.

Liikuntavälineitä käytetään ohjatuissa tilanteissa, liikuntaratojen materiaalina ja myös lasten omaehtoisen liikkumisen välineinä ja virikkeinä.

Esimerkkejä välineistä:

- - pehmopalikat
- - trampoliini
- - vanteet
- - keilat, heittorenkaat
- - jumppapallot, pehmopallot, häntäpallot, hernepussit
- - huivit
- - penkit, tuolit (esteet, vinopenkit)
- - tasapainoilukivet, laatat

Välineitä myös ideoidaan ja kehitetään tarpeen mukaan arkisista esineistä esim. lapiot, ämpärit tai vaikka sanomalehtipaperimailat ja -pallot.

11 LIITTEET

11.1 Kiusaamisen ehkäisy

Kallioimarteessa on kaikille ryhmille yhteinen suunnitelma kiusaamisen estämiseksi.

Aikuiset ovat läsnä lapsia varten päivän kaikissa tilanteissa. Lasten väliin ristiriitatilanteisiin puututaan välittömästi. Vanhempien antamaan palautteeseen suhtaudutaan ammatillisesti ja vakavasti: Tarvittaessa ryhmän henkilökunta pyytää lasten vanhemmat keskustelemaan. Myös vanhemmat voivat tehdä aloitteen yhteisestä keskustelusta ongelmatilanteen ratkaisemiseksi. Päiväkodin aikuiset eivät syyllisty lasten vähättelyyn tms. epäeettiseen käytökseen.

Lapsiryhmissä ovat käytössä YSTÄVYYSSÄÄNNÖT, jotka koostuvat muutamasta toivottuun käytökseen opastavasta selkeästä kuvasta, jotka ovat esillä ryhmätiloissa.

KALLIOIMARTEEN PÄIVÄKODISSA OLLAAN YSTÄVIÄ (kuvat vihreällä taustalla):

- Leikimme yhdessä
- Emme jätä ketään yksin
- Siivoamme yhdessä
- Osaamme sopia riitamme ja pyydämme anteeksi.
- EMME VAHINGOITA TOISIAMME (kuvat punaisella taustalla):
- ÄLÄ LYÖ!
- ÄLÄ POTKI!
- ÄLÄ PURE/ KARJU/ PUHU RUMASTI !

Ystävyysäännöistä keskustellaan lasten kanssa säännöllisin väliajoin. Lapsille luetaan myös tunteista kertovia ja erilaisuuden hyväksymiseen liittyviä kuvakirjoja.

Ystävyysäännöt esitellään myös vanhemmille. Kuvasarjan saa halutessaan myös kotikäyttöön.

11.2 Tervetuloa - esite

Tervetuloa Kallioimarteen päiväkotiin - esite päivitetään kausittain ja jaetaan perheille.

Se sisältää päiväkodin yhteystiedot, ryhmien henkilökunnan rakenteen ja muutamia arkipäivän vinkkejä vanhemmille.

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus

Kallioimarteen varhaiskasvatuksen toimintayksikkö

Kallioimarteen päiväkoti, Piccolon päiväkoti

Sananjalantie 6 G, 01350 VANTAA

09-8392 3289

VANTAA

Varhaiskasvatussuunnitelma Kimokujan toimintayksikkö

Opetuslautakunta 10.3.2014

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Varhaiskasvatussuunnitelman lähtökohdat	2
2.1	Arvolähtökohdat	2
2.2	Kasvattajuus ja lapsikäsitys.....	2
3	Lasten puheenvuoro	3
4	Yhteistyö perheiden kanssa	4
5	Toimintatavat.....	5
5.1	Leikki	5
5.2	Kieli- ja vuorovaikutus.....	6
5.3	Liikunta	8
5.4	Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen.....	10
5.5	Musiikki	11
5.6	Tietotekniikka.....	12
6	Oppimistoimintojen organisointi	13
6.1	Arkitoimintatilanteet.....	13
6.2	Sisällölliset orientaatiot.....	14
6.2.1	Matematiikka	14
6.2.2	Esteettinen orientaatio	14
6.2.3	Luonto- ja ympäristö.....	15
6.2.4	Eettisyys ja uskontokasvatus	16
6.3	Varhaiskasvatuksen toimintamuodot	16
6.3.1	Iltahoidon järjestäminen	16
6.3.2	Esiopetuksen järjestäminen	17
6.3.3	6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen.....	18
7	Moninaisuus varhaiskasvatuksessa	19
7.1	Kasvun ja oppimisen tuki.....	19
7.2	Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus	20
7.3	Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja puuttuminen	21
8	Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi.....	22
9	Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö.....	23
9.1	Yhteistyötahot ja kumppanuudet	23
9.2	Hyvinvointityö ja oppilashuolto	24
9.3	Varhaiskasvatuksen viestintä.....	25

1 Johdanto

Kimokujan uusi toimintayksikkö on perustettu 1.8.2013.

Yksikköön kuuluvat Hakunilanrinteen ja Kimokujan päiväkodit.

Hakunilanrinteen päiväkotit, Hiirakkotie 18 on remontoitu päiväkodiksi entisistä koulun tiloista. Rakennus sijaitsee Hakunilanrinteen ja Hakunilan koulujen välissä.

Toiminta alkoi lokakuussa 2012, jolloin päiväkotiin siirtyi ensimmäiseksi silloisen Kuusikon yksikön yksi esiopetusryhmä Kimokujan koululta. Joulukuun alussa tuli lapsia lisää päiväkotit Menninkäisestä, joka jouduttiin sulkemaan kosteusvaurion vuoksi. 1.8.2013 päiväkotiin siirtyi 3. lapsiryhmä entisestä Hepokujan päiväkodista.

Nyt Hakunilanrinteen päiväkodissa on 63 hoitopaikkaa yli 3-vuotiaille lapsille, esiopetusta ja valmistavaa opetusta.

Kimokujan päiväkotit, Kimokuja 5 on myös remontoitu entisestä Kimokujan koulusta.

Samassa rakennuksessa toimii Hakunilan kirjasto ja vastapäätä Hakunilan kirkko.

Toiminta alkoi 1.8.2013, jolloin päiväkotiin siirtyivät kaksi ryhmää Harmotien päiväkodista ja kaksi iltahoitoryhmää Heporinteen päiväkodista.

Kimokujan päiväkodissa toimii nyt neljä lapsiryhmää, yhteensä 83 lasta kahdessa kerroksessa. Jokaisella lapsiryhmällä on oma kotialue, johon kuuluu lepo huoneen lisäksi 3 pienryhmätalaa.

Monikulttuurisuus on näkyvä osa Hakunilan alueella, joten myös päiväkodeissamme on paljon eri kieli- ja kulttuuritaustaisia lapsia.

Yksikön varhaiskasvatussuunnitelma on tarkoitettu työvälineeksi henkilökunnalle ja lasten vanhemmille kertomaan tarkemmin niistä monista asioista, jotka on tarkoitettu kaikkien päivähoitossa olevien lasten parhaaksi.

Varhaiskasvatussuunnitelma pohjautuu valtakunnallisiin perusteisiin varhaiskasvatuksesta, Vantaan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja koko henkilökunnan yhdessä sopimiin hoito- ja kasvatustähtämyksiin.

Toivomme, että tämän suunnitelman myötä sekä kasvatuskumppanuus lasten huoltajien kanssa että luottamus arvokasta työtämme kohtaan vahvistuvat.

2 Varhaiskasvatussuunnitelman lähtökohdat

2.1 Arvolähtökohdat

Kimokujan päivähoitoyksikön arvot pohjautuvat Vantaan kaupungin varhaiskasvatuksen arvolähtökohtiin.

YHTEISÖLLISYYS

- Verkostoituminen lapsen edun mukaisesti (lähikoulut, neuvolat, esi- ja alkuopetus)
- Vanhempien kasvatusvastuun arvostaminen, kasvatuskumppanuus
- Lapsen ja perheen kulttuurin ja elämäntilanteen huomioiminen

INNOVATIIVISUUS

- Avoimuus uusille asioille
- Rohkaiseva, myönteinen ja osallistava toimintatapa
- Luovuus

KESTÄVÄ KEHITYS

- Luontosuhteen luominen retkillä lähimetsiin
- Jätteen syntyä vähennetään lajittelulla, sähkön ja veden kulutukseen kiinnitetään huomiota

2.2 Kasvattajuus ja lapsikäsitys

"Ei ole suurempaa rakkauden valaa,
kuin pieni lapsenne teitä halua.
Ja siinä pienessä sydämessä juuri
on teille paikka niin valtavan suuri."
-Tuntematon-

Kasvattajuus

- Kasvattajalta edellytetään herkkyyttä vastaanottaa lapsen erilaiset tunneilmaisut ja huomioida mielenkiinnon kohteet sekä tukea lasta hänen tarvitsemallaan tavalla.
- Kasvattajat arvostavat ja kuuntelevat lasta.
- Aikuisten yhtenäiset ja johdonmukaiset toimintatavat luovat lapselle turvallisuutta.
- Yhteiset säännöt luovat osaltaan turvallisuutta ja selkeyttä toimintaan.

Lapsikäsitys

- Jokainen lapsi on yksilö ja ryhmänsä jäsen. Lapsi oppii leikkien ja toimien vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Lapsia kohdellaan tasavertaisesti.
- Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden lasten, aikuisten ja ympäristön kanssa.
- Päivittäiset perushoitotilanteet ovat luonnollisia pienen lapsen kasvatusta- ja oppimistilanteita. Lapsi oppii tekemällä ja toistamalla.
- Kasvattajan tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää sellainen varhaiskasvatustyöympäristö, joka vastaa ja tukee lapsen kulloistakin kehitysvaihetta sekä oppimiselle tärkeitä herkkyyksia.

3 Lasten puheenvuoro

Lasten ajatuksia on kirjattu eri tilanteista. Lapsilta kysyttiin esimerkiksi saavatko he itse vaikuttaa siihen, mitä he leikkivät päiväkodissa. Pääsääntöisesti he kokivat voivansa vaikuttaa leikkeihin. Lapset voivat itse valita leikkikavereitaan ja suunnitella omia leikkejään. Lapset kertoivat leikkivänsä päiväkodissa esimerkiksi nukke- ja autoleikkejä ja eläinleikkejä. Päiväkodissa lapset pitivät myös liukumäestä ja hiekkalaatikkoleikeistä.

Esimerkkejä lapsien kertomista unelmien leikeistä päiväkodissa:

"Mä tekisin siitä ihan oikean kotileikin. Ihan oikean kodin. Et lapsen pitäisi mennä aina välillä päiväunille. Siellä olisi keijukaispuku ja ihan oikea keijukaistakasauva, oikea kahvikuppi ja oikeat sängyt. Se näyttäisi tosi ihanalta kodilta. Tuntuu et se olisi ihan oma koti."

"Taion teatterileikin, koska meillä on sel-laisia teatterikeppejä päiväkodissa. Me kavereiden kanssa esitämme esityksiä muille lapsille esim. pukkileikkiä"

"Olin kissa ja kaverit olisivat kissoja myös. Meillä on kissan-pennut. Leikimme pallolla. Sitten kissat menevät nukkumaan."

4 Yhteistyö perheiden kanssa

Lasten huoltajat ja Kimokujan yksikön kasvattajat toimivat yhteistyössä kasvatuskumppaneina lasten kasvun ja hyvinvoinnin tueksi.

Lapsi kotiloissa – keskustelu pidetään päivähoidon alkaessa. Keskustelussa huoltajat voivat tuoda esille toiveitaan ja odotuksiaan lapsen varhaiskasvatukseen liittyen sekä välittää tietoa lapsesta.

Huoltajat toivotetaan tervetulleiksi lapsen kanssa tutustumaan lapsiryhmään ja päiväkotiin ennen päivähoidon alkua.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään yhteistyössä huoltajien kanssa ja sitä arvioidaan vuosittain. Se tukee vanhempien kasvatustehtävää sekä ohjaa ja kehittää kasvattajien pedagogista työtä.

Päivittäiset kohtaamiset tuonti- ja hakutilanteissa ylläpitävät avointa keskustelua. Pidämme huoltajien kanssa yhteyttä monipuolisesti. Jokaisessa ryhmässä on ilmoitustaulu, johon kokoamme ajankohtaista tietoa. Kuukausikirjeissä kerromme ryhmän kuulumisia.

Järjestämme vanhempainiltoja ja muita tapaamisia. Huomioimme erilaisia juhlia, kuten äitienpäivän, isänpäivän ja kutsumme vanhemmat mukaan juhlimaan. Kutsumme myös lapsen isovanhempia tai muita tärkeitä henkilöitä päiväkotiin.

5 Toimintatavat

5.1 Leikki

Yksikössämme elämysten, ilon ja leikin kautta rakentuneet oppimiskokemukset luovat vankan pohjan elinikäiselle oppimiselle. Päiväkodeissämme on sekä ohjattua leikkiä että vapaata leikkiä. Lapset valitsevat leikin ja leikkikaverin laittamalla nimensä tai kuvansa siihen tauluun, jossa on kuva leikistä. Oppimisympäristö elää lasten leikin mukana. Se kannustaa ja rohkaisee toimintaan. Kaikkia päiväkodin tiloja käytetään luovasti. Ensimmäisen toimintavuotemme yhteisenä teemana on väri-leikki.

Kasvattaja

- rohkaisee ja kannustaa leikkimiseen
- on tarvittaessa itse valmis osallistumaan leikin rakentamiseen ja kehittämiseen
- painottaa leikinomaisuutta kaikessa toiminnassa
- havainnoi, arvioi ja ottaa huomioon lasten kiinnostuksen kohteet

Lapsi saa leikkiessään

- valita itse leikkikaverin ja leikin leikkitaulusta
- ystävyyssuhteita
- elämyksiä
- mahdollisuuden käsitellä tunteita ja tapahtumia
- myönteisiä kokemuksia, onnistumisia
- mahdollisuuden mielikuvituksen rikastumiseen

Lapsi oppi leikkiessään

- sosiaalisia taitoja, sääntöjä
- yhteisöllisyyttä, luovuutta
- erilaisia rooleja
- puheen ja kielen kehittymistä
- vahvistamaan leikkitaitoja
- hienomotorisia taitoja
- asioiden luokittelua

5.2 Kieli- ja vuorovaikutus

Kieli on vuorovaikutuksen perusta. Kielen kautta lapsi oppii tunteiden ilmaisua, ajattelun kehittymistä ja vuorovaikutustaitoja. Myös sanaton viestintä elein, ilmein ja ääntelyin on tärkeää. Kieli auttaa lasta ohjaamaan omaa käyttäytymistä. Kieli auttaa sopeutumaan yhteisöön ja estää siten syrjäytymistä.

Yksikössämme on runsaasti eri kieli- ja kulttuuritaustaisia lapsia. Suomi toisena kielenä (S2) -opetus on osana ryhmän perustoimintaa. Tavoitteena on, että lapsi ymmärtää suomen kieltä ja rohkaistuu myös käyttämään sitä.

S2- ja valmistavan opetuksen toiminta toteutetaan pienryhmissä sekä yksilö- ja parityöskentelynä päivittäin.

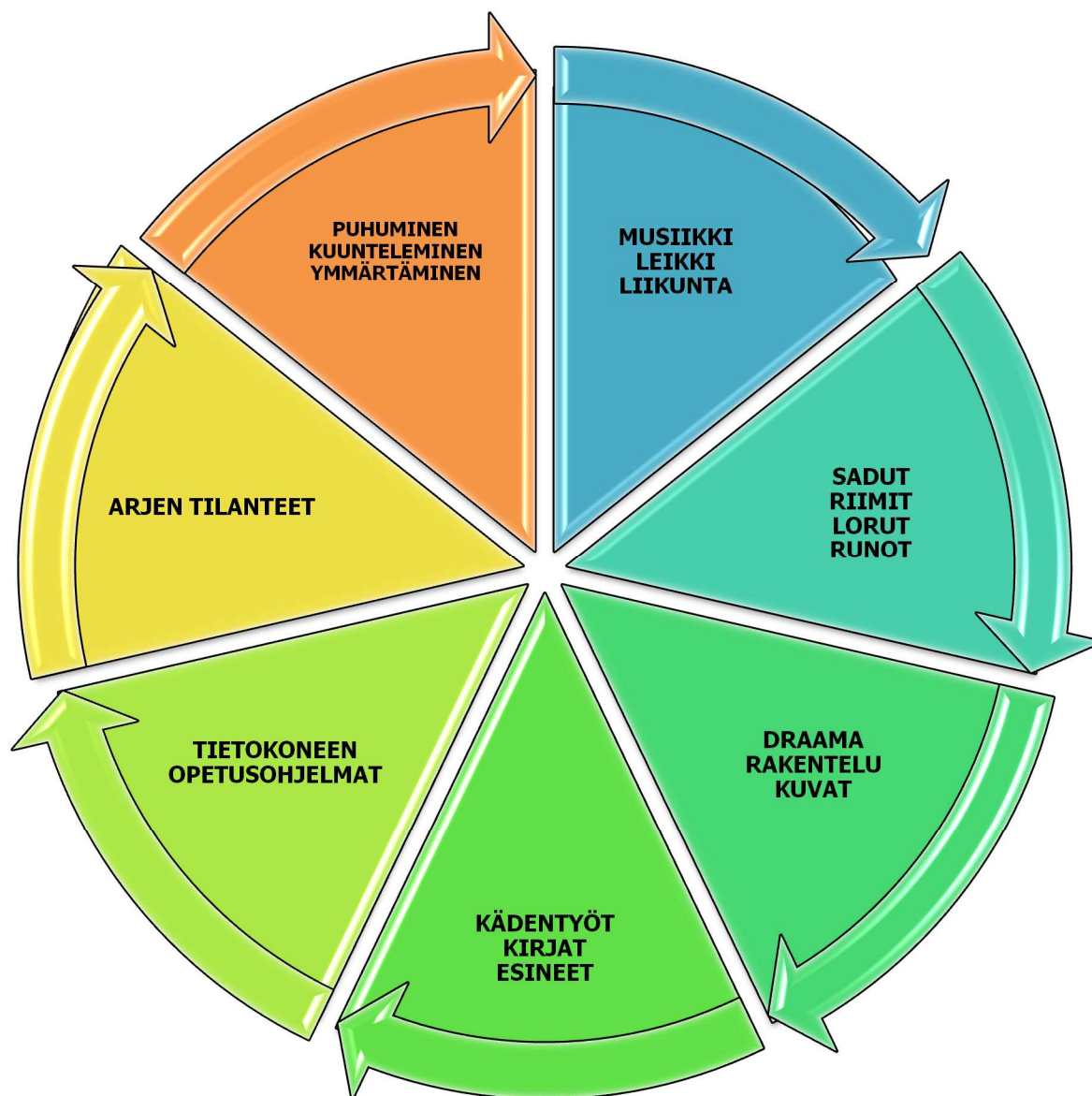
Aikuinen sanoittaa, kuvailee ja selittää asioita, esineitä, tekemistä ja tunnetiloja. Sanoja opetellaan leikeissä, opetustuokioissa, ruokailussa ja pukemisessa. Asioita konkretisoidaan kuvilla, tavaroilla ja erilaisilla materiaaleilla. Kuvia käytetään apuna monipuolisesti.

Yksikössämme on käytössä vuosikello, jossa on kuvattu S2- opetuksen kuukausisuunnitelmat.

Vuorovaikutustaitojen kehittämistä tuetaan opettelemalla kuuntelu- ja keskustelutaitoa sekä rohkaisemalla lasta omien mielipiteiden ilmaisuun

Huomioimme mahdollisimman varhain puheenkehityksen viivästymät sekä lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet

5.3 Liikunta

LIIKUNNAN VUOSIKELLO

Liikumme päivittäin sisällä ja ulkona.

Lapsen luontainen liikunta kuuluu päivähoidon arkeen.

Kimokujan päiväkodissa on liikuntasali, jossa on monipuolinen varustus. Sitä käyttävät myös Hakunilanrinteen päiväkodin lapsiryhmät viikottain.

Tavoitteet

- motoriikan kehittyminen, kehon hallinta ja tasapaino
- peruskunnon ylläpitäminen ja liikkumisen ilo
- yhteistyötaitojen kehittyminen
- avaruudellisen hahmotuskyvyn kehittyminen
- tutustuminen eri liikuntamuotoihin ja välineisiin

Menetelmät

- voimistelu, liikuntaleikit ja pelit, musiikkiliikunta, teline radat
- yleisurheilu, pallopelit, retket luonnossa, kiipeily, hiihto ja luistelu
- välineliikunta, satuliikunta, rentoutumisharjoitukset
- tutustuminen eri liikuntamuotoihin ja välineisiin

5.4 Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen

- Taiteellisen kokemuksen ja itseilmaisun avulla lapsi toteuttaa kokemuksiaan.
- Lapsen luovaa kehitystä tuetaan, häntä kuunnellaan ja hänen ideansa huomioidaan. Tärkeintä on tekemisen ja onnistumisen ilo.
- Lapselle annetaan mahdollisuus taidekokeiluun ja monipuoliseen ilmaisuun.
- Lasten toiveita ja ehdotuksia kuunnellaan ja toteutetaan.

Tavoitteet

- lapsi havaitsee, tuntee, kuvittelee, kuuntelee ja luo
- lapsille syntyy tuntemuksia, aistimuksia, kokemuksia kauneudesta ja harmoniasta, melodiasta, rytmistä, tyylistä, jännityksestä ja iloista sekä niiden vastakohtista
- taiteeseen tutustuminen ja elämysten tuottaminen
- värien ja muotojen oppiminen
- hienomotoriikan kehittyminen
- oman esteettisen näkemyksen kehittyminen

Menetelmät

- askartelu (leikkaaminen, liimaaminen, muovailu, taittelu, koristelut, painaminen)
- tekninentyö (liimaus, maalaus, sahaus, naulaus, luonnonmateriaalien käyttö)
- tekstilityö (leikkaminen, liimaaminen, painanta, jne.)
- musiikkimaalaus tai -piirustus, draama, tanssi

5.5 Musiikki

Musiikkikasvatuksessa luomme mukavan, turvallisen ja nautinnollisen ilmapiirin. Huomioimme lapsen kokonaisvaltaisuuden ja yksilöllisyyden sekä lapsen oman musiikkikokemuksen.

Tavoitteet

- rytmitajun kehittyminen
- ääni ja äänen käyttö
- elämykset ja tunteet
- erilaisiin soittimiin tutustuminen
- musiikin tuottaminen
- laulujen oppiminen

Menetelmät

- rytmitys
- laulaminen ja soittaminen
- musiikin kuuntelu
- lorut ja laululeikki
- tanssi

5.6 Tietotekniikka

Lapsille annetaan mahdollisuus kokeilla ja tutustua tietokoneopetusohjelmiin. Lasten käyttöön tarkoitetut tietokoneet on sijoitettu osaksi lasten oppimisympäristöä.

Lapset harjoittelevat käytännön taitoja kuten koneen avaamista ja sulkemista, hiiren käyttöä, näppäimistön merkkeihin sekä tekstinkäsittely- ja piirrosohjelmiin tutustumista.

Tavoitteena on myös tutustuttaa lapset erilaisiin tiedonhankinnan tapoihin sekä harjoitella yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja.

Tärkeää on opettaa oikeanlaista tietokoneen käytön periaatteiden noudattamista sekä tutustuttaa tietokoneen turvallisen käytön periaatteisiin.

Yhteistyössä kodin kanssa kehitetään lapsen toimintaa mediakulttuurin parissa sekä edistetään lapsen kykyä toimia vastuullisesti.

Esiopetuksessa hyödynnetään tietotekniikkaa esimerkiksi opetuspeleissä.

Digikameran käyttö lapsiryhmissä:

- käytetään lasten arjen toiminnan, retkien ja juhlien valokuvaamiseen
- kuvia tulostetaan lapsen kasvun kansioon ja näytteille vanhemmille

6 Oppimistoimintojen organisointi

6.1 Arkitoimintatilanteet

Päivähoitoon tuleminen ja kotiin lähtö

- aamulla huoltajat saattavat lapsen ryhmään
- ennen lapsen kotiinlähtöä keskustellaan päivän kulusta

Ruokailu

- hyvät käytöstavat
- opetellaan maistamaan erilaisia ruokia
- vuorovaikutus, keskustelu ruokatilanteessa
- huomioidaan allergiat ja erityisruokavaliot
- opetellaan ruokailuvälineiden oikeaa käyttöä (haarukka, veitsi)
- huolehditaan, että lapsella on sopiva määrä ruokaa lautasella
- kiireetön ja mukava ilmapiiri
- oman ruokailupaikan siisteys

Pukemis- ja riisumistilanteet

- kiireetön ilmapiiri
- omatoimisuutta lisätään asteittain, aikuinen auttaa tarvittaessa
- opetellaan odottamaan omaa vuoroa
- opetellaan huolehtimaan omista vaatteista ja tavaroista sekä tunnistamaan niitä

Ulkoilu

- luodaan yhteiset ja turvalliset pihäsäännöt
- ulkoilu edistää terveyttä ja hyvinvointia
- ulkoillaan päivittäin lähes joka säällä
- pukeutuminen sään mukaan, vanhemmat huolehtivat asianmukaisesta vaatetuksesta
- lapset saavat itse valita leikit ja lelut
- pihalla ulkoilun lisäksi tehdään retkiä eri kohteisiin sään salliessa

Päivälepo

- luodaan rauhallinen ja miellyttävä ilmapiiri musiikin tai sadun avulla
- oma lepopaikka ja unilelu
- lepopetki järjestetään joustavasti lapsen tarpeen mukaan ja ikätaso huomioiden

Hygienia

- huolehditaan käsien pesusta päiväkotiin tullessa, ennen ruokailua ja wc:ssä käynnin jälkeen, sekä aina tarpeen mukaan

6.2 Sisällölliset orientaatiot

6.2.1 Matematiikka

Matematiikkaa on tapa ajatella, hahmottaa ja jäsentää maailmaa. Matematiikka elää lapsen leikeissä. Lapsi rakentelee, vertailee, luokittelee, laskee ja ratkaisee ongelmia. Päiväkodissa tuemme lapsen luontaista ja myönteistä suhtautumista matematiikkaa kohtaan.

Tavoitteet

- lajittelu, luokittelu, värit, muodot
- ympäristön havainnointi ja tutkiminen
- avaruudellinen hahmottaminen
- ajan käsittäminen ja sen mittaaminen
- lukukäsitteiden muodostuminen ja peruslaskutaidot
- ongelmanratkaisu, mittaaminen ja tilastointi

Menetelmät

- säännöllinen päivärytmi, samat asiat toistuvat
- perushoitotilanteet
- pelit (luko, logiko, domino, memo), leikit
- laulut, tarinat, lorut
- pienet työtehtävät
- keskustelut
- liikuntatuokiot
- tietotekniikka
- konkreettinen toiminta erilaisten välineiden avulla

6.2.2 Esteettinen orientaatio

Tavoitteet

- oman esteettisen näkemyksen kehittyminen
- taiteeseen tutustuminen
- hienomotoriikan kehittyminen
- värien ja muotojen oppiminen
- lapsi havaitsee, tuntee, kuvittelee, kuuntelee ja luo
- lapsille syntyy tuntemuksia, aistimuksia, kokemuksia kauneudesta ja harmoniasta, tyylistä, jännityksestä ja iloista, melodiasta ja rytmistä

Menetelmät

- musiikki, liikunta
- piirtäminen, maalaus, muovailu, somistaminen
- teatteri, taidenäyttelyt, leikkely, luonnossa liikkuminen

6.2.3 Luonto- ja ympäristö

Tavoitteet

- luonnon arvostaminen ja toisten kunnioittaminen
- tutustutaan päiväkodin lähiympäristöön
- tarkkailemme luontoa eri vuodenaikoina, säähavainnot
- tutkitaan kasveja ja eläimiä

Lapsi tutustuu ja ottaa kontaktia ympäristöönsä aistien avulla

- tunnustelemalla (kiviä, muita luonnonmateriaaleja...)
- haistelemalla (metsän tuoksu, ilman tuoksu...)
- kuuntelemalla (hiljaisuutta, linnun laulua...)
- katselemalla (rakennuksia, autoja, puita, pilviä, kukkia...)

Metsäretkillä lapsen luontosuhde vahvistuu jo pienessä

- paremmat liikkumismahdollisuudet purkaa energiaa ja fyysinen kunto kohenee
- äänekkäämmät leikit mahdollisia
- ohjataan terveellisiin eväisiin
- mukaan roskapussi roskien keräämistä varten
- jätetään retkipaikka hyvään kuntoon

Menetelmät

- retket ikätason mukaisesti, kävelyretket ja metsäretket lähiympäristöön Ponihakaan, Hakunilan kartanolle, Hakunilan urheilupuistoon
- retket kirjastoon, teatteriin ja museoihin
- lähiympäristön retkillä lapset voivat esitellä oman kotinsa ympäristön

6.2.4 Eettisyys ja uskontokasvatus

Tavoitteet

- sääntöjen merkityksen ymmärtäminen ja ohjeiden noudattaminen
- toisten kunnioittaminen, arvostaminen ja huomioonottaminen
- itsensä arvostaminen, itsetunnon kohottaminen
- syy-seuraussuhteen käsittämistä, oikean ja väärän pohdintaa
- tunteiden käsittely ja tunnistaminen
- uskonnollisten juhlapyhien huomioiminen: joulu, pääsiäinen

Menetelmät

- keskustelut ja perustelut asioille, leikki
- hyvien tapojen opettelu (kiitos, anteeksi, ole hyvä, tervehtiminen jne.)
- teatteri, satuhetki, juhlat

6.3 Varhaiskasvatuksen toimintamuodot

6.3.1 Iltahoidon järjestäminen

Kimokujan päiväkodissa järjestetään päivähoiton lisäksi varhaista aamuhoitoa klo 5.30 alkaen ja iltahoitoa klo 22 saakka niille lapsille, joiden vanhemmat tekevät vuorotyötä.

Iltahoidossa olevien lasten huoltajat palauttavat lapsen hoitoaikajärjestelylomakkeen aina edeltävän viikon maanantaina, jotta päiväkodissa voidaan suunnitella seuraavaa viikkoa tarkemmin.

Lapset siirtyvät kasvattajien kanssa ulkoilusta sisätiloihin ja syövät yhdessä monipuolisen päivällisen klo 17. Ruoka tulee päiväkotiin lähikoululta.

Ruokailun jälkeen ilta etenee leikkien, piirtäen ja askarrellen. Iltapala tarjotaan klo 20.

6.3.2 Esiopetuksen järjestäminen

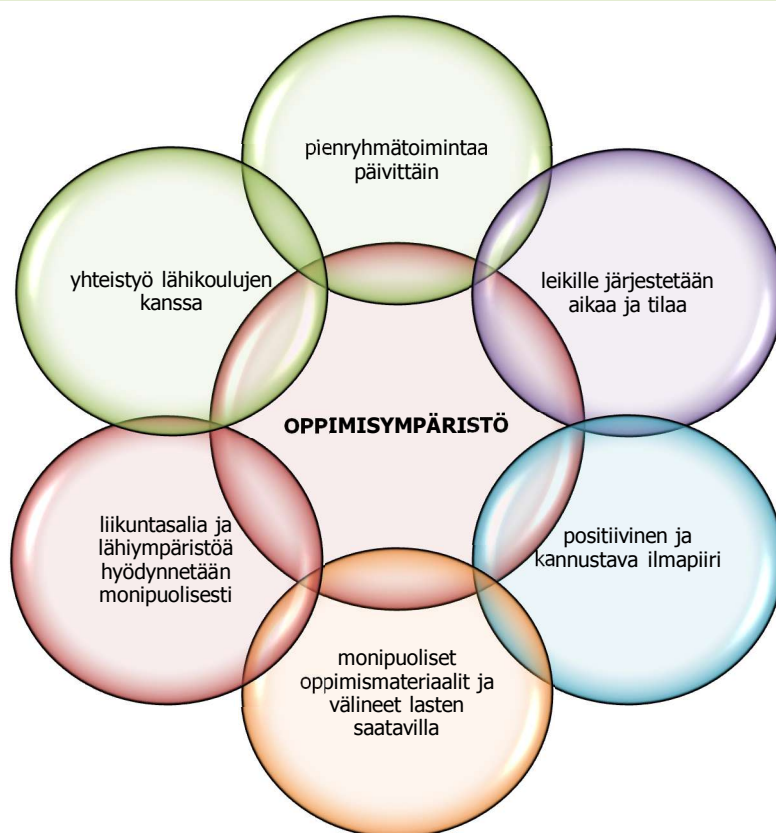
Kimokujan ja Hakunilanrinteen päiväkodeissa annetaan esiopetusta. Molemmissa päiväkodeissa lapset toimivat yhdessä ryhmässä esiopetuksen ajan (4h).

Kasvattaja

- vastaa kiirettömästä ilmapiiristä ja turvallisuudesta
- luo luottamuksellisen vuorovaikutussuhteen lapsiin ja vanhempiin
- tuo turvallisuuden tunnetta arkeen
- huomioi lapsen yksilöllisyyden, erityistarpeet ja ainutkertaisuuden
- tukee kaverisuhteita
- laatii yhdessä vanhempien kanssa lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma (LEOPS)
- havainnoi arjen tilanteita, leikkiä ja toimintatuokioita, huomioi arvostaen lasten toiveet ja tarpeet

Lapsi

- tulee kuulluksi
- osallistuu pienryhmätoimintaan
- harjoittelee sosiaalisia taitoja
- arvioi omaa toimintaa
- kehittää oppimaan oppimisen taitoja positiivisessa ilmapiirissä leikkien, kokeillen ja tutkien

6.3.3 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen

Valmistavaan opetukseen lapset osallistuvat päivittäin esiopetusryhmän toimintaan ja saavat tämän lisäksi suomi toisena kielenä opetusta.

Valmistava opetus noudattaa esiopetuksen tavoitteita huomioiden lapsen yksilöllisyyden, oman kulttuurin ja kokemusmaailman. Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen kaksikielisyysuunnitelma.

Valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää lapsen suomen kielen oppimista, esiopetuksen sisältöjen omaksumista ja ystävyyssuhteita.

Suomen kieltä opitaan yhdessä leikkien ja toimien pienryhmissä (2-8 lasta). Suomen kielen tukena käytetään monipuolisesti kuvia, havainnollistamista ja tietokoneopetusohjelmia.

7 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

7.1 Kasvun ja oppimisen tuki

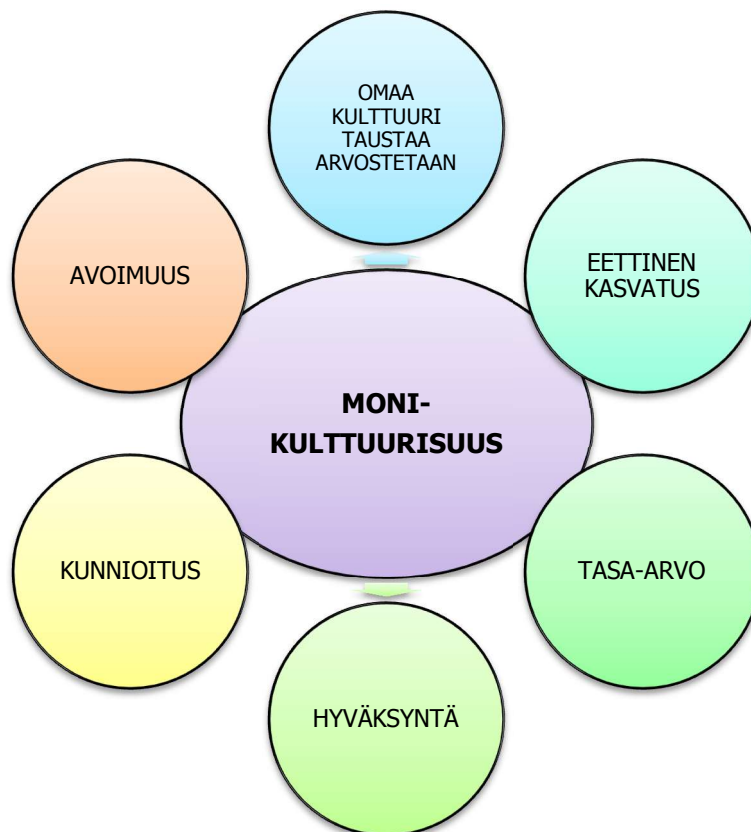
Tavoitteena on tuen tarpeen havaitseminen mahdollisimman varhain ja tarvittavan tuen järjestäminen. Tukea tehostetaan lisäämällä yhteistyötä vanhempien ja päiväkodin henkilöstön, konsultoivan erityislastentarhanopettajan ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Yleisen tuen tukimuodot:

- tiivis työskentely pienryhmissä
- suunniteltu päivä- ja viikkojärjestys
- kuvien ja tukiviittomien käyttö
- kehitystä tukeva oppimisympäristö

7.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus

TAVOITTEET

- lapsi oppii ilmaisemaan itseään suomenkielellä
- lapsen identiteetti vahvistuu
- lapsi sopeutuu suomalaiseen kulttuuriin

7.3 Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen

- keskustellaan kiusaamisesta
- puututaan kiusaamistilanteisiin
- lapsille mallitetaan oikeaa käytöstä
- lasten kanssa sovitaan ryhmä- ja talokohtaiset säännöt, joita noudatetaan

8 Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi

Koko yksikössä on 7 työtiimiä, joissa on 3-4 kasvattajaa ja mahdollisesti avustajia.

Tiimi tekee aina uuden toimintakauden alussa yhdessä tiimisopimuksen, johon kaikki sitoutuvat.

Viikoittaisissa tiimipalavereissa arvioidaan edellisen viikon toiminnan toteutumista ja suunnitellaan tulevaa toimintaa sekä käydään läpi lasten hyvinvointiin liittyviä asioita.

Päiväkotikohtaiset talopalaverit pidetään säännöllisesti, jotta yhteiset asiat saadaan koko talon henkilökunnan tietoon.

Tiimien edustajat kokoontuvat noin kaksi kertaa kuukaudessa yhteiseen palaveriin.

Kehittämisen- ja suunnitteluiltoja pidetään syksyllä ja keväällä koko yksikön henkilöstön kesken.

Yhteisissä kehittämisspäivissä suunnitellaan toimintaa pidemmällä aikavälillä eri teemojen kautta. Tuloksia hyödynnetään seuraavan vuoden toiminnan suunnittelussa.

Toiminnan arviointi ja sen kehittäminen on olennainen osa yksikkömme arkea.

Tiimiarviointit pidetään kerran toimintavuoden aikana keväisin.

Kehityskeskusteluissa kerran toimintavuodessa arvioimme yksittäisen työntekijän näkökulmasta katsottuna työyhteisön toimivuutta ja lasten hyvinvointia.

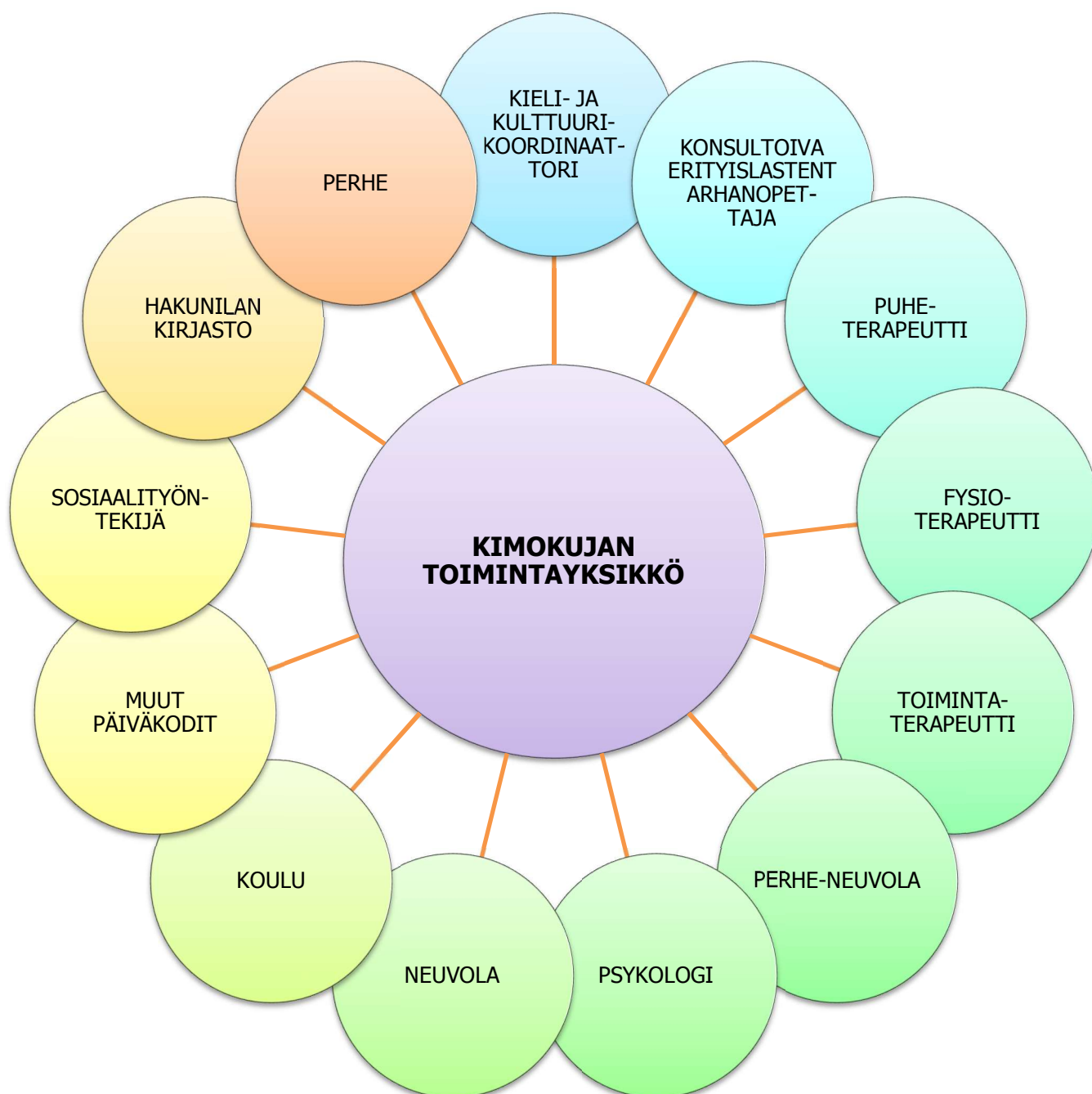
Asiakaspalautteet käsittelemme aina välittömästi niiden saavuttua meille.

9 Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö

9.1 Yhteistyötahot ja kumppanuudet

Huoltajien, varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja yhteistyökumppaneiden yhteistyöllä edistämme lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä tuemme koko perheen hyvinvointia.

S

9.2 Hyvinvointityö ja oppilashuolto

HYVINVOINTITYÖ

- turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö
- luottamus ja arvostus
- lapsen ja huoltajien kunnioitus
- lapsen kehityksen jatkuva havainnointi

ESIOPETUKSEN OPPILASHUOLTORYHMÄT (OHR) KOKOONTUVAT HAKUNILANRINTEEN JA KIMOKUJAN PÄIVÄKODEISSA VÄHINTÄÄN KAKSI KERTAA VUODESSA

- ❖ edistetään lapsen tasapainoista ja tervettä kasvua ja kehitystä
- ❖ tuetaan lapsen oppimista ja joustavaa siirtymistä esiopetuksesta kouluun
- ❖ esiopetuksen oppilashuoltoryhmään kuuluvat esiopetusryhmien opettajat, yksikkömme johtaja, konsultoiva erityislastentarhanopettaja ja terveydenhoitaja

KOKONAISKUVA HYVINVOINTITYÖN OSISTA

9.3 Varhaiskasvatuksen viestintä

Viestinnän muotoja päiväkodin ja kodin välillä ovat:

- päivittäiset keskustelut
- ilmoitustaulun tiedotteet
- kuukausitiedotteet, päiväkodin johtajan tiedotteet
- kuvalliset ryhmien viikko- ja kuukausitaulut
- kuukausikalenteri perheille
- kasvunkansiot
- puhelinviestintä
- sähköpostitiedotteet

Kaikki lomakkeet ja hakemukset voidaan täyttää sähköisesti Vantaan kaupungin sivuilla. www.vantaa.fi. Varhaiskasvatussuunnitelma on vanhempien luettavissa päiväkodin internet-sivuilla ja ilmoitustauluilla.

Esimerkki kuukausikalenterista

MARRASKUU 2013 ESKARIT							
VKO	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIKKO	TORSTAI	PERJANTAI	LAUANTAI	SUNNUNTAI
44	 PIMEYS PIMEÄSSÄ KULKEMINEN				1 ESKARI JA PK SULJETTU	2 PYHÄNPÄIVÄ	3 ONNEA JEMMAH 6V.
45	4 	5 	6 SVENSKA DAGEN, RUOTSALAISURIDEN PÄIVÄ 	7 SRIJESPARAATTI KOLHONGAN NUTTA	8 	9	10 ISANPÄIVÄ
46	11 	12 	13 	14 	15 	16	17
47	18 	19 	20 LAPSEN OIKEUSIEN PÄIVÄN KONSERTTI KIRKUSSA 	21 	22 	23	24
48	25 	26 	27 PIKKUJOUULUPUURO	28 	29 TONTTUILLAAN	30	

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus
Kimokujan varhaiskasvatuksen toimintayksikkö

Kimokujan päiväkoti
Kimokuja 5, 01200 Vantaa

Hakunilanrinteen päiväkoti
Hiirakkotie 18, 01200 Vantaa

Puh: 09 839 30177

VANTAA

Tikkurilan perhepäivähoito

Varhaiskasvatussuunnitelma

Ilolan alue

Opetuslautakunta 10.3.2014

VANTAAN KAUPUNGIN ARVOT:
INNOVATIIVISUUS,
KEHTÄVÄKEHITYS JA
YHTEISÖLLISYYS
OVAT ARVOINA MYÖS PERHEPÄIVÄHOIDOSSA

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAA OHJAAVAT
ASIAKIRJAT:
VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN PERUSTEET
VANTAAN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA
2012

VANTAAN VARHAISKASVATUKSEN PAINO-
PISTETYÖ:
* LIIKUNTAPROJEKTI 2006 - 2007
* INNOSTU KIELESTÄ 2007 - 2010
* KUNTA- JA YKSIKKÖVASU TYÖ 2012 - 2013
* LEIKKI 2013 - 2015

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Lapsen päivä perhepäivähoidossa	3
3	Leikki perhepäivähoidossa.....	9
4	Yhteistyö perheiden kanssa.....	11
5	Yhteistyötahot	13
6	Perhepäivähoito osana varhaiskasvatustoimintaa	14

1 Johdanto

Tämän varhaiskasvatussuunnitelman eli *vasun*, tekoon ovat osallistuneet kaikki Tikkurilan alueen perhepäivähoitajat ja -ohjaajat sekä lasten vanhemmat vanhempainilloissa. Työ aloitettiin syksyllä 2012 ja loppusuoralla olevaa vasuprosessia juhlistettiin kakkukahveilla marraskuussa 2013. Tarkempi kuvaus vasumme syntyvaiheista löytyy luvusta ”Perhepäivähoito osana varhaiskasvatustoimintaa”.

Tarkoituksena on, että vasu toimii perhepäivähoitajan omana työvälineenä. Muokkautuvaan vasuun hoitaja voi asettaa hoitoryhmänsä valokuvat ja tehdä merkintöjä lasten tarpeet huomioiden.

Perhepäivähoitaja tekee itsenäistä työtä. Oman työn pohdinta ja kyky suunnitella ja arvioida työtä korostuu tehtäessä yksin työtä. Olemme tehneet vasuun kysymyksiä, jotka ohjaavat kasvattajaa lähestymään työtänsä sekä omasta että lapsen näkökulmasta. Kysymykset tukevat myös perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä.

Vasun lorut ovat syntyneet perhepäivähoitajien ryhmätöinä kevään 2013 kehittämispäivänä. Kappaleiden alussa olevat lainaukset ovat vanhempien kommentteja perhepäivähoitajista.

" Rai, rai Rai-
takissa,
hypi, pompi ja
pyöri.
Kis, kis, kis-
sanpoika,
kieri, kelli ja
kölli."

Sani, Riitta, Maire, Marja-
Leena

2 Lapsen päivä perhepäivähoidossa

”Kun vien lapseni hoitoon, voin olla turvallisesti mielin töissä.

Tiedän, että lapseni on erinomaisessa hoidossa”

Perhepäivähoidon aamu alkaa iloisella hyvän huomenen toivotuksella.

Eteisessä vanhemmat voivat kertoa lapsen kuulumiset. Hoitajan on hyvä tietää, kuinka lapsi on nukkunut yönsä ja onko ehkä tapahtunut jotain tavallisuudesta poikkeavaa.

Rauhallinen ja turvallinen aamuhetki on hyvä aloitus päivälle. Ennen aamupalaa leikitään, levätään tai puuhastellaan ja hoitajan lämpöisessä sylissäkin voi viipyä ihan rauhassa.

AVAINSANAT:

Rauhallinen ilmapiiri
Luottamus
Aikuisen läsnäolo
Positiivisuus

Tärkeät kysymykset:

Miten lapsi tulee kuulluksi aamulla?
Mihin lasten omat vaatteet ja hoitotarvikkeet laitetaan?
Osallistuuko lapsi aamupalalle?

”Hellää hoivaa kodinomaisessa ympäristössä, jossa jokainen lapsi saa yksilöllistä hoitoa!”

Arjen toistuvat rutiinit tuovat turvallisuutta ja rauhallisesti etenevä päivä on ihanteellinen pienen lapsen kasvuympäristö. *Perushoitotilanteet ovat tärkeitä oppimisen hetkiä.* Pienessä ryhmässä on hyvä harjoitella pukemisen ja riisumisen taitoja. Hoitaja kannustaa oma-toimisuuteen, mutta auttaa aina tarvittaessa. Lapselle tuodaan hoitopaikkaan riittävästi va- ra- ja vaihtovaatteita sekä sään mukaiset ulkoiluvarusteet.

Vanhemmat tuovat lapsen henkilökohtaiset tarvikkeet perhepäivähoitajalle. Jokainen lapsi kehittyy omaan tahtiinsa ja tuttu hoitaja tunnistaa lapsen herkkyyden esimerkiksi lapsen kuivaksi oppimiselle. Vanhempien kanssa sovitaan kuinka kotona ja hoidossa toimitaan lasta koskevissa asioissa.

Ulkoilu

Ennen kuin lapset lähtevät ulos tai tulevat sisälle, hoitaja ennakoi siirtymätilanteen ja antaa aikaa leikin lopettamiseen. Lelut kerätään yhdessä ja samalla opitaan ottamaan vastuuta yhteisistä tavaroista. Pukeminen ja riisuminen vievät aikaa, mutta taidot karttuvat koko ajan.

Ulkona on mahdollisuus niin monipuoliseen liikuntaan kuin vauhdikkaisiin leikkeihinkin. Perhepäivähoidossa ulkoillaan lähes säällä kuin säällä. Perhepäivähoitajat liikkuvat lasten kanssa pihojen ja puistojen ohella myös lähiseudun metsissä. Näin lapset harjaantuvat kulkemaan vaihtelevassa maastossa pienestä pitäen.

AVAINSANAT:
Ennakointi
Auttaminen
Kannustaminen

Tärkeät kysymykset:
Millä tavoin vahvistan lapsen osallisuutta?
Miten annan lapselle mahdollisuuden harjoitella omatoimisuuden taitoja?
Millä tavalla suunnittelen lapsen päivän?

Ruokailu

Ruokahetki on mukava kiireetön yhteinen hetki. Pienimmätkin syövät itse ja hoitaja auttaa tarpeen mukaan. Ruokailun aikana on mainio tilaisuus opetella toisen huomioimista ja kauniita käytöstapoja. Perhepäivähoidossa tarjotaan monipuolisesti erilaisia ruokia. Lapsilla on mahdollisuus totutella uusiin makuihin. Ruokailusta keskustellaan vanhempien kanssa ja siihen liittyvistä asioista sovitaan yhdessä.

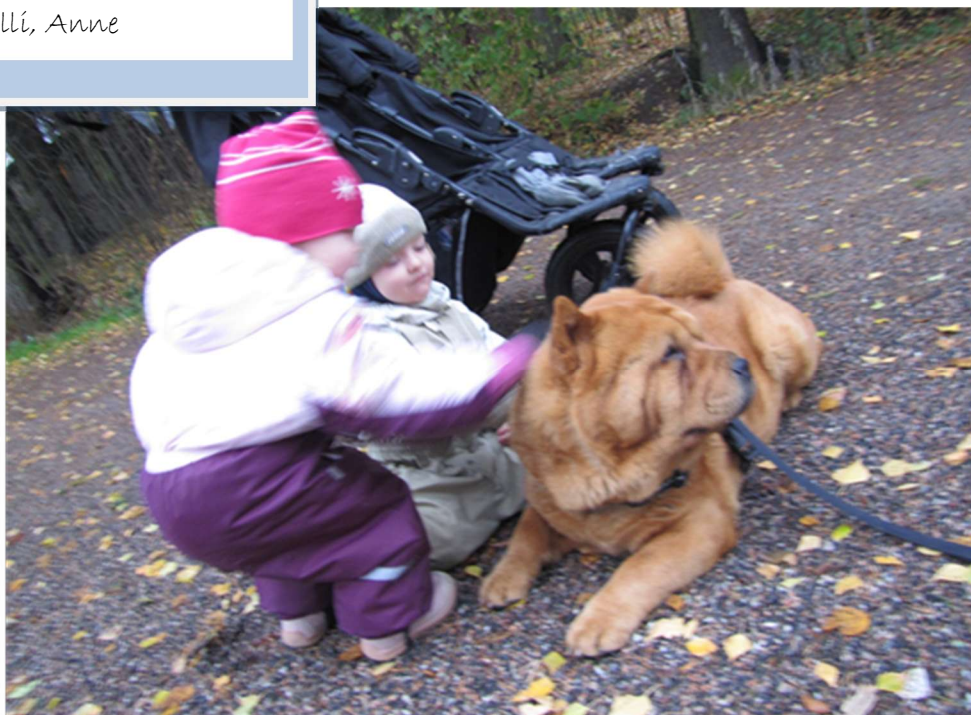
AVAINSANAT:
Kiireettömyys
Yhteinen hetki
Makuelämykset

Tärkeät kysymykset:
Mikä on sopiva annoskoko?
Milloin lapsilla on mahdollisuus esittää ruokatoiveita?
Milloin toteutetaan lapsien toiveita lempiruoka?

Rapupoika rapsuttaa
kun niskaa kutittaa.
Silmänsä muljutellen,
varpaitansa huljutellen
hiekkassa taapertaa!”

-Soile, Tuula, Elli, Anne

Päivälepo

Lounaan päätyttyä jokaiselle lapselle annetaan mahdollisuus päivälepoon. Pienillä lapsilla lepo tarkoittaa päiväunta ja isommilla se voi olla sadun kuuntelua ja lepäilyä. Pienempien lasten nukkuessa on isommilla aikaa rauhallisiin leikkeihin

Kotiinlähtö ja tiedottaminen

Kun vanhempi tulee, on kotiinlähdön aika. Nyt on aikaa kuunnella ja keskustella. Hoitaja kertoo lapsen päivästä vanhemmille huomioiden lapsen omat ajatukset siitä, miten päivä on mennyt. Lapsi osallistuu omien edellytystensä mukaan keskusteluun. Lapsen asiat on tärkeä kertoa niin, etteivät ne jää mieltä askarruttamaan kotona.

Lopuksi hoitaja tiedottaa mahdollisista tulevista retkestä tai muusta poikkeavasta ohjelmasta. Ja sitten onkin aika sanoa "hei" ja lähteä kotiin.

AVAINSANAT:

Informointi
Vuorovaikutus
Kuunteleminen

Tärkeitä kysymyksiä

Millainen lapsen päivä on ollut?
Miten ristiriita tilanteet selvitetään?
Mitä lapsi on tehnyt päivän aikana?
Onko lapsella ollut hyvä päivä?

Pienryhmätoiminta

Perhepäivähoitoryhmä on luonnostaan pienryhmä, jossa hoitajalla on aikaa jokaiselle lapselle. Pienryhmä mahdollistaa lapsen osallistumisen pieniin arjen kotitöihin, kuten esimerkiksi leipominen ja pöydän kattaminen. Pienessä ryhmässä lapselle mahdollistuu taiteelliset kokemukset ja elämykset. Hoitajan on helppo järjestää lapsille pieniä kuvaamataidon hetkiä, muovailua, musiikkia...

Perhepäivähoidon lapset saavat myös kokemusta suuremmista ryhmistä hoitajien yhteisissä tapahtumissa, esimerkiksi yhteisissä jumppa- tai lauluhetkissä, juhlissa ja retkillä.

APUA! APUA!

Huutaa apina.

Kolosta kuuluu rapina.

uskallanko kurkistaa?

Mikä sieltä pilkistää?

Annu, Tiina, Sari, Merja

3 Leikki perhepäivähoidossa

”Lämmin vaihtoehto jos ja kun itse on oltava töissä”

Leikkiminen, liikkuminen, taiteellinen kokeminen ja tutkiminen ovat lapsen tapa oppia. Perhepäivähoidossa lapsille tarjotaan päivittäin monipuolista toimintaa lapsen ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Tutkiminen on pienelle lapsen luonteenomaista. Vesilätäköt, kiipeilypuut, muurahaiset, legotornien kaatamiset johtavat tiedon ja taidon poluille!

Lapset harjaantuvat myös toisten lasten kanssa. Yhteiset leikit kehittyvät jo pienellä lapsella kun hänellä on mahdollisuus seurata isompien leikkejä ja toimintaa.

Perhepäivähoidossa *hyvä vuorovaikutus on kaiken toiminnan ydin*. Lapsella on oma tuttu hoitaja koko hoitopäivän ajan ja hän saa yksilöllistä hoivaa ryhmän jäsenenä. Hoitaja opastaa leikeissä ja auttaa selvittämään ristiriidat rakentavasti.

Pienessä hoitoryhmässä on mahdollisuus nimetä asioita, lukea ja loruilla ja siten edistää lasten kielellistä kehitystä. Hoitaja voi käyttää työvälineenä esimerkiksi lorupussia, josta löytyy kielellisiä, taiteellisia ja liikunnallisia kokemuksia.

Leikitään

Perhepäivähoidossa lapsella on runsaasti aikaa leikille. Leikkiaikaa on aamulla varhain ennen ja jälkeen aamupalan, ulkoiluaikana puistoissa ja lähimetsissä. Päivälevon ja välipalan jälkeen on aikaa leikille vielä ennen ulos lähtöä. Lapsella on mahdollista jatkaa kesken jääneitä leikkejä tai aloittaa kokonaan uusi leikki. Leikeissä huomioidaan lapsen omat mielenkiinnonkohteet antamalla niille tilaa ja välineet.

AVAINSANAT:

Kokemuksellisuus
Turvallisuus
Vertaisryhmä

Tärkeät kysymykset:

Miten itse osallistun leikkeihin
Mitä tiloja lapsilla on käytössä?
Mahdollisuus leikkikaveriin?
Miten luon mahdollisuuden häiriöttömiin leikkeihin?
Miten havainnoin leikkejä ja dokumentoin niitä?

Hyppään lailla apinan.
Alan vatsa rapinan.
Napsuttelen napinan
alan apinakapinan! "
Eija, Stina, Veera ja Heidi

4 Yhteistyö perheiden kanssa

”Perhepäivähoito on parasta,
mitä meidän perheelle on tapahtunut!”

Kasvatuskumppanuus rakentuu kuulemisen, kunnioituksen, luottamuksen ja vuoropuhelun periaatteille. Kumppanuudessa huomiota kiinnitetään siihen, miten vanhemman lasta koskeva tietämys tulee kuulluksi, vastaanotetuksi, keskustelluksi ja jaetuksi yhdessä hoitajan kanssa. Kasvatuskumppanuudessa lapselle läheiset aikuiset kehittävät kykyään kuulla lasta. Yhteistyö perheiden kanssa aloitetaan usein jo ennen päivähoidon alkua. Aluksi sovi-
taan hoitopaikkaan ja hoitajaan tutustumisesta ja käytännön järjestelyistä, kuten ruokailusta ja päivälevosta. Hoitaja kertoo arjen käytäntöjä omasta lapsiryhmästään. Hoitajalle on tärkeää saada tietoa lapsesta, jotta päivähoidon aloittaminen sujuisi mahdollisimman hyvin.

Perhepäivähoidossa pidetään syksyisin vanhempainilta, johon ovat tervetulleita kaikki hoitolasten vanhemmat. Vanhempainillassa äidit ja isät tapaavat myös alueen muita hoitajia ja alueen perhepäivähoidon ohjaajan.

Tärkeitä kysymyksiä:
Miten huomioin perheiden erilaiset kulttuuritaustat?
Miten suunnittelen juhlat ja tapahtumat?

Hyvinvointityö ja kumppanuus

Hoitaja sopii vanhempien kanssa keskusteluajan kerran vuodessa lapsen varhaiskasvatussuunnitelman, lapsen vasun, tekemiseksi. Keskustelu pidetään kun hoitaja on tullut tutuksi lapsen kanssa. Vasu-keskustelussa käydään läpi perheen kulttuurinen ja uskonnollinen tausta. Perheiden toiveet huomioidaan esim. ruokailun, juhlapyhien ja juhlien järjestämisessä. Vasukeskusteluissa on mahdollisuus tarvittaessa käyttää tulkin apua. Lapsen hyvinvointia ja sen edistämistä toteutetaan aina yhteistyössä vanhempien kanssa.

Tytöt ja pojat ovat meillä ensisijaisesti lapsia. Kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti ja kunnioittaen. Leikeissä ja touhuissa mahdollistetaan monipuolinen toiminta, joka sopii sekä tytöille että pojille.

5 Yhteistyötahot

Perhepäivähoitaja työskentelee omassa kodissaan lapsiryhmänsä kanssa. Lähimmän työyhteisön muodostavat alueen muut perhepäivähoitajat ja perhepäivähoidonohjaaja.

Lisäksi perhepäivähoitajien kanssa työskentelevät tarvittaessa varhaiskasvatuksen konsultoiva erityislastentarhanopettaja (kelto) sekä kieli- ja kulttuurikoordinaattori (kieku).

Lapsen täyttäessä 4 vuotta, hoitaja täyttää yhdessä vanhempien kanssa neuvolaan vietävän hyve-lomakkeen (hyvinvointityö). Neuvolan lisäksi yhteistyökumppaneita ovat alueen päiväkodit ja tarvittaessa lastensuojelun työntekijät.

Varhaiskasvatuksen konsultoiva erityiserityislastentarhanopettaja on vanhempien ja hoitajan apuna kun lapsi tarvitsee hoidon ja kasvamisen tukea. Kieli- ja kulttuurikoordinaattori on tarvittaessa hoitajan yhteistyökumppani kun perhepäivähoitoon tulee lapsi, jonka äidin-kieli on joku muu kuin suomi.

Perhepäivähoitaja voi käyttää myös muita yhteistyötahoja oman ryhmänsä tarpeiden mukaisesti. Tällaisia yhteistyötahoja voi olla esimerkiksi seurakunta (käynti joulukirkossa) tai alueen urheiluseurat, jotka toisinaan tarjoavat toimintaa.

6 Perhepäivähoito osana varhaiskasvatus-toimintaa

Kaupungin arvot

INNOVATIIVISUUS, KESTÄVÄKEHITYS, YHTEISÖLLISYYS

Varhaiskasvatuksessa on arvoina Vantaan kaupungin arvot, jotka näkyvät sovellettuina arjen toiminnassa.

Painopistetyöskentely

Painopistetyöskentely on ollut varhaiskasvatuksessa vuodesta 2006 alkaen sisällön kehittämisen välineenä. Myös perhepäivähoidossa paneudutaan kulloisenkin painopisteen mukaiseen toimintaan enemmän.

Vasuprosessin kuvaus

Vasun työskentelyprosessi eteni seuraavasti: Vasun valmistelu-prosessi aloitettiin yhdessä kaikkien Tikkurilan alueen perhepäivähoitajien ja alueen kahden ohjaajan kanssa.

Työn aloitimme yhteisellä työillalla (marraskuu 2012), jolloin hahmoteltiin vasun yleistä sisältöä, toimintaperiaatteita ja käytäntöjä. Sen jälkeen siirryimme pitämään ohjaajien ja kahden perhepäivähoitajan kanssa vasu-tapaamisia noin kerran kuukaudessa. Tapaamiin tulevat hoitajat vaihtuivat kuukausittain (marraskuu 2012- syyskuu 2013). Vanhempainilloissa kerättiin vasuun vanhempien näkemyksiä (syyskuu 2012). Keväällä pidimme Tikkurilan alueen perhepäivähoidon yhteisen kehittämispäivän (huhtikuu 2013), jolloin keräsimme ja valmistimme yhteistä materiaalia lisää. Ohjaajat aloittivat vasun kokoamistyön syyskuussa 2013. Vasuun tuotettiin ja koottiin valokuvamateriaali (lokakuu - marraskuu 2013). Vasun koeversio annettiin kommentoitavaksi ja korjausehdotuksia otettiin vastaan (marraskuu 2013). Lähes loppusuoralla olevaa vasuprosessia juhlistettiin kakkukahveilla (marraskuu 2013). Tulokseksi saatiin kaksi vasua toinen Ilolan alueelle, toinen Tikkurila - Ruskeasanta alueelle.

Varahoito

Perhepäivähoitajan ollessa poissa työstään (lomat, tasausvapaat, sairastumiset) on lapselle nimetty sijaishoitopaikka. Varahoitopaikkoina käytämme alueen päiväkoteja, ryhmäperhepäiväkoteja muita hoitajia sekä sijaishoitopistettä. Perhepäivähoitaja ilmoittaa varahoidon ajankohdan ja paikan perheille. Akuutteja tilanteita varten käytämme pääsääntöisesti samaa sijaispaikkaa. Perheen on hyvä tutustua varahoitopaikkaan etukäteen. Hoitaja on yhteydessä varahoitopaikkaan ja käy mahdollisuuksien mukaan lasten kanssa etukäteen tutustumassa paikkaan.

Perhepäivähoidon koulutus

Perhepäivähoitajat osallistuvat vuosittain järjestettävään perhepäivähoidon kehittämispäivään. Lisäksi hoitajilla on mahdollisuus osallistua kunnan järjestämiin varhaiskasvatuksen koulutuksiin tarpeen mukaan. Ohjaaja ja perhepäivähoitajat pitävät yhteisiä työiltoja, joissa toimintaa suunnitellaan, kehitetään ja arvioidaan. Lisäksi illoissa käydään läpi varhaiskasvatuksen ajankohtaisia asioita.

Kesätoiminta

Kesäkuun alusta koulun alkuun Vantaan päivähoitoa supistetaan tarvetta vastaavaksi. Kaikille perhepäivähoidon lapsille järjestetään tarvittaessa varahoitopaikka, mikäli oma hoitaja on lomalla. Heinäkuussa on keskitettyä päivähoitoa tarjolla muutamassa Tikkurilan alueen päiväkodissa.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus
Tikkurilan perhepäivähoito
Ilolan toimintayksikkö
Epinkoskentie 9, 01390 Vantaa
P.040 704 9925

6 §

Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään seuraavat asiantuntijoiden esittelyt ja kokouksessa ajankohtaisista asioista saatavat selvitykset tiedoksi:

- Hallintojohtaja Hanna Ormion ja kaupunginlakimies Kai Ketelimäen esitys lautakuntatyöskentelystä Vantaan kaupungissa.
- Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja Paula Ylöstalo-Kurosen esitys asiasta 10 Selvitys Vantaan lukiokoulutuksen muuttamisesta nettobudjettiyksiköksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys ja merkittiin tiedoksi seuraavat kokouksessa esitetyt selvitykset:

- Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalon esitys asiasta 11, "Ohjeistus koskien peruskoulun ja lukion järjestämiä uskonnollisia ja niitä korvaavia vaihtoehtoisia tilaisuuksia".
- Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalon esitys asiasta 9 Perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten valintaperusteet.

Kuntalain 51 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai sivistystoimen toimialajohtaja voivat ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston tai johtokunnan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen, jollei kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee

- ilmoittaa hyvissä ajoin kokouksestaan lautakunnan puheenjohtajalle, kaupunginhallituksen lautakuntaan valitsemalle edustajalle ja asianomaiselle toimialajohtajana toimivalle viranhaltijalle sekä lähettää näille kokouksen esityslista ja
- ilmoittaa seitsemän (7) päivän kuluessa kokouksestaan pöytäkirjajäljennöksin tai -ottein lautakunnalle, lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle toimialajohtajana toimivalle viranhaltijalle niistä kokouksessa tehdyistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Lautakunnan alaisen viranomaisen tulee kolmen (3) päivän kuluessa päätöspykäläjäljennöksin tai -ottein ilmoittaa lautakunnalle, lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle toimialajohtajana toimivalle viranhaltijalle niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava asianomaisen viranomaisen tietoon neljän (4) päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty. Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lautakunnan puheenjohtajan tai apulaiskaupunginjohtajan on päätettävä asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi ennen lautakuntakäsittelyä.

Jos kaupunginhallitus on 51 §:n nojalla ottanut lautakunnan, sen johtokunnan tai niiden alaisen viranomaisen päättämän asian käsiteltäväkseen, on päätöksestä tehty oikaisuvaatimus käsiteltävä kaupunginhallituksessa.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranomaiselle. Viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen valmisteltavaksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

Mikäli päätös asian ottamisesta ylemmän toimielimen käsiteltäväksi on tehty, lykkäytyy täytäntöönpano siksi, kunnes kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt asiasta päätöksen.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita eikä
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Edellä määrätty ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske

- viranhaltijoiden tekemiä henkilöstöpäätöksiä, lukuun ottamatta vakanssin perustamista ja toistaiseksi voimassaolevia palvelussuhteeseen ottamisia
- pysyväisluontoisia sijaisuuksia koskevia päätöksiä
- kaupunginhallituksen hyväksymän hankintaohjeen mukaisia tavara- ja palveluhankintoja, joiden arvo on 500 - 6000 € (alv 0 %)
- sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joissa ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Päätökset niissä asioissa, joita ilmoitusvelvollisuus ei koske voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu, että asia otetaan kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Opetuslautakunta 10.3.2014 §

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi seuraavia päätöksiä ja pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia asioita:

Toimialajohtaja

Elina Lehto-Häggroth, apulaiskaupunginjohtaja

- § 10 Vakanssin nimikkeen muutos
- § 11 Tehtävän kelpoisuusehtojen muuttaminen
- §§ 12, 13 Tehtävänimikkeen muutos

Tulosaluejohtajat

Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja

- §§ 14-17 Rehtorin vakinaisen viran täyttäminen

Berndt-Johan Lindström, ruotsinkielisten palveluiden johtaja/ Direktören för det svenskspråkiga resultatområdet

- § 9 Työnohjauksen hankinta / Anskaffning av handledning
- § 10 Viran täyttäminen / Besättande av tjänst

Hallintopäällikkö

Pirkko Nurmi

- § 1 Koulujen kenttien käyttövuoro v. 2014

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Opetuslautakunta 10.3.2014 §

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

1. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 10.2.2014 § 9 päättänyt, että kaupungin toimielinten kokousten esityslistan ulkopuolelta tuleviin toimielinten jäsenten kysymyksiin ja selvityspyyntöihin pyritään vastamaan suullisesti kokouksessa. Mikäli vastausta ei ole mahdollista antaa, toimielimen jäsenet voivat olla suoraan yhteydessä asianomaisen toimialan asiantuntijaan. Kysymyksiä ei kirjata toimielinten kokousten pöytäkirjoihin.

Kaupunginhallituksen päätöksen perusteella opetuslautakunnan esityslistalta poistetaan asia Muut esille tulleet asiat.

2. Opetuslautakunnan 24.2.2014 kokouksessa §:ssä 9 käsitellyn Sivistystoimen vuosikatsauksen 2013 täydennetty liite Sivistystoimen tulokortin raportointi 2013.

3. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 26.2.2014 (dnro ESAVI/5615/06.06.01/2013) antanut ratkaisunsa erityisiä opetusjärjestelyjä koskevaan hallintokanteluun.

4. Opetusministeriö on päätöksellään 18.2.2014 (dnro 10/090/2014) myöntänyt Vantaan kaupungille valtion erityisavustusta ryhmäkokojen pienentämiseen 3 755 500 euroa.

5. Henkilöstövalintoja sivistystoimessa:

- Sami Suomela, Hiekkaharjun koulun rehtori 1.8.2014 alkaen
- Mikko Kyrö, Pähkinärinteen koulun rehtori 1.8.2014 alkaen
- Niina Saarinen, Rekolanmäen koulun rehtori 1.8.2014 alkaen
- Niina Korko, Jokivarren koulun rehtori 1.8.2014 alkaen

Asiakirjat: Seuraavat asiakirjat on tallennettu extranet -asiakirjoiksi
- Ote kaupunginhallituksen päätöksestä § 9, 10.2.2014

Seuraavat asiakirjat jaetaan kokouksessa
- Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 26.2.2014, dnro ESAVI/5615/06.06.01/2013,
(Salassa pidettävä JulkL 24.1 § 25 ja 30 k)

Päätös:

Hyväksyttiin esitys ja merkittiin tiedoksi vastaus jäsen Vaula Norrenan kysymykseen päiväkotikuljetuksista Vantaalla.

Liitteet: Sivistystoimen tulokortin 2013 raportointi
Vastaus jäsen Vaula Norrenan kysymykseen päiväkotikuljetuksista Vantaalla.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja asiakasvaikuttavuus

kriittinen menestystekijä	arviointikriteeri	tavoite-nro	toimialan tavoite 2013	mittari / toimenpiteet	tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	vastuu	Toimenpiteet/tilanne 31.12.2013
1 Monialainen kasvatukseen ja koulutuksen innovatiivien toteuttaja	1.1 Kansainvälisyysvoimavaraksi		1.1 Vantaalaista kansainvälisyyttä hyödynnetään toiminnassa	1.1 Kansainvälisyysohjelman laatiminen lukiot, aikuisopisto ja nuorisopalvelut Peruskoulujen kieli- ja kulttuuri- ja kansainvälisyyskerhojen lukumäärä		Tulosaluejohtajat	Lukioiden kansainvälisyysohjelmat valmisteilla. Nuorisopalveluissa ohjelman laatiminen on valmisteilla. Kieli- ja kulttuurikerhoja 4 kpl Kansainvälisyyskerhoja 1 kpl Kielikerhoja 19 kpl Yhteensä 24 kpl
	1.2 Palvelujen käyttäjien osallistaminen		1.2 Aukkaat ja asiakkaat voivat vaikuttaa päätöksentekoon Palveluita kehitetään vuorovaikutuksessa asukkaiden ja asiakkaiden kanssa	1.2 Tehdään asiakastytyväisyyskyselyitä ja pidetään asukastilaisuuksia sekä pyydetään lausuntoja Toimenpiteet palveluiden kehittämiseksi vuorovaikutuksessa asukkaiden ja asiakkaiden kanssa	Asukkaiden kaikkia tarpeita ei voida toteuttaa niukkojen resurssien vuoksi	Tulosaluejohtajat Tulosaluejohtajat	Lausuntopyyntö esiopetuksen periaatteista (internetin kautta kommentointi + muita tahoja) VanVary tapaamiset säännöllisiä Ruotsinkielisten palvelujen ja varhaiskasvatuksen yhteinen palveluasiantuntija aloittanut 1.9.2013. Palvelumuotoilutyö yhdessä asiakkaiden ja asukkaiden kanssa on käynnistynyt. Tilojen vapaa-ajan käyttöön liittyvä asiakastytyväisyyskysely tilojen käyttäjille tehtiin elokuussa 2013. Toteutettu osallistamisprojektit Hakunilan, Länsimäen, Tikkurilan ja Pähkinärinteen kirjastoissa Kartanonkosken lähiliikuntapaikan

Sivistystoimi

2

			Lasten ja nuorten Vantaan toimintaohjelman päivittäminen Nuoriso- ja kulttuuripalvelujen palveluagenttitoiminnan lisääminen kulttuurisen nuorisotyön edistämiseksi		rakentamisesta järjestettiin asukasinfo 21.10. Nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut ovat kehittäneet skeittipaikkoja yhdessä nuorten kanssa. Viestintäyksikkö osallistunut toimialan palvelumuotoiluhakkeisiin. Sosiaalisen median hyödyntämistä edistetty. Toimintaohjelma on päivitetty. Kulttuurinen tulokortti tehty, Lasten ja nuorten toimintaohjelma päivitetty Kulpan osalta. Nuorisopalveluissa nämä tavoitteet on toteutettu.
1.3 Joustava palvelumuotoilu		1.3 Palvelut tuotetaan käyttäjälähtöisesti ja kustannustehokkaasti	1.3 Tulosalueittaiset muutokset palvelutuotannossa	Tulosaluejohtajat	Yksityiset päiväkotit Touhula Ilola ja ryhmäperhepäiväkotit Kimalaisenranta aloittaneet elokuu 2013. Kirjasto: Varausmaksusta luovuttu, palveluaikaa lisätty. Talous- ja hallintopalvelut: Palvelumuotoiluhankkeen suunnittelu aloitettu, toteutus 2014. Nuorisopalveluissa on tavoite on toteutettu. Pähkinärinteen nuorisotila, Länsimäen nuorisotila, Mikkolan nuorisotila, Työpajatoiminnan asiakasmäärät ja nuorisotilojen kävijämäärät ovat kasvaneet.

Sivistystoimi

3

2 Sivistys- ja kasvatustalveluiden varmistaminen							Liikuntapalvelut hankki neljälle koululle oppilaiden toivomia sisäliikuntavälineitä välituntikäyttöön
	2.1 Koulutus- ja yhteiskuntatakuun toteuttaminen		2.1 Perusopetuksen päättäneille tarjotaan toisen asteen koulutuspaikka, ammatilliseen koulutukseen valmistava koulutuspaikka, lisäopetuspaikka tai työpajapaikka	2.1 Aloituspaiikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta (lukio, ammatillinen, lisäopetus) %.		Kalo, Lindström, Ylöstalo-Kuronen, Ahola	Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa aloituspaikkojen osuus perusopetuksen päättäneestä ikäluokasta (rk) oli 66 %. Ammatillisessa tutkintotavoitteisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa oli aloituspaikkoja laskennallisesti 98 prosentille peruskoulun päättäneistä (sk+rk). Kun lasketaan mukaan ammatilliseen koulutukseen valmistavat koulutukset ja perusopetuksen lisäopetus, paikkoja oli laskennallisesti 110 prosentille peruskoulun päättäneistä (sk). 98,3 % (syyslukukauden alussa) Ruotsinkielisten palveluiden osalta 100 %. Nuorisopalvelut: Yhteishaussa ilman paikkaa jääneille kaikille paikka.
	2.2 Toimivat ryhmäkoot		2.2 Perusopetuksen opetusryhmäkoot ovat vähintään syksyn 2010 tasolla laadun varmistamiseksi.	2.2 Opetusryhmäkoot 20.9.2013 vähintään samalla tasolla kuin 20.9.2010		Kalo, Lindström	Tavoite on toteutunut.
	2.3 Palveluiden laadun ja saatavuuden arvioiminen		2.3 Palveluiden saatavuuden kriteerit tarkastetaan. Palveluiden tasainen ja	2.3 Palveluiden saatavuuden kriteerit tarkastettu - Päivähoidon ja kerhojen 5-vuotiaiden lasten		Tulosaluejohtajat	Päivähoidon ja kerhojen asiakaskysely toteutettiin kevät 2013. Kukin lukio valinnut kaksi kehittämiskohdetta ja laatinut niille toteuttamissuunnitelmat.

Sivistystoimi

4

		kilpailukykyinen laatuaso	asiakastyytyväisyyskysely leikkiä painottaen - Perusopetuksen pks palvelukykykysely kevät 2013 - Lukioiden pks palvelukykykyselyn tulosten hyödyntäminen - Aikuisopiston asiakaskyselyn tulosten hyödyntäminen - Kirjastojen kansallinen käyttäjäkysely - Asiakaskysely uimahallien ja kuntosalien asiakkaille - Nuorisopalvelujen palvelukyky ja pks auditoinnit, nuorten arviointi palveluista - Kulttuuripalvelut palvelun saatavuuden, vaikuttavuuden ja laadun arviointi, asiakaskyselyt ja itse arvioinnit - Kalustonkunnostuksen asiakaskysely			Aikuisopistossa kehittämiskohteet valittu ja toteuttamissuunnitelma tehty. Liikuntapalvelut toteutti asiakastyytyväisyyskyselyn uimahalli- ja kuntosalipalveluista vko 34-44. Asiakastyytyväisyys on korkealla tasolla ja hieman parantunut edellisestä vuodesta. Nuorisopalveluissa tavoite on toteutunut: Nuorisotilat, työpajatoiminta, leirit Kulttuuripalveluissa asiakastyytyväisyyskysely ja toiminnan kehittämis ehdotusprojekti aloitettu Kalustonkunnostuksen asiakaskysely rehtoreille ja teknisen työn opettajille tehtiin toukokuussa 2013.
2.4 Lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaaminen		2.4 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	2.4 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutuneet toimenpiteet		Tulosaluejohtajat	Suunnitelma ja toimenpiteiden toteutuminen arvioidaan vuoden 2014 alussa ja raportoidaan HYRYlle ja kaupunginvaltuustolle keväällä 2014 Varhaiskasvatusta koskevat toimenpiteet toteutettu. Liikkuva koulu –hankkeen ja Sporttia kaikille –hankkeen toimenpiteet ja toiminnan laajentuminen, hankkeet tavoittivat yli 31 000 lasta ja nuorta.

Sivistystoimi

5

				2.4 Kouluterveyskysely		Liikuntapalvelut järjesti alle kouluikäisten perheille suunnattuja liikuntapahtumia Perhepeuhaja kaikkiaan 17 kertaa. Lastenkulttuurin hankkeet yhteistyössä perusop, vakan ja sosterin kanssa. Nuorisopalveluissa tavoite on toteutunut: kokkikerhoja, harrastuksia lisää, työpajat, osallisuus Kouluterveyskyselystä on koottu kaupunkitasoiset nostot. Koulu- ja oppilaitostasoiset tulokset on lähetetty ja kouluja ja oppilaitoksia on ohjeistettu valitsemaan omat nostot ja tekemään toimintasuunnitelman niiden toteuttamiseksi.
--	--	--	--	---------------------------	--	--

Rakenteet ja prosessit

kriittinen menestyskijä	arviointikriteeri	tavoite - nro	toimialan tavoite 2013	mittari / toimenpiteet	tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	vastuu	Toimenpiteet/tilanne 31.12.2013
3 Yhteistyöstä yhteiseen työhön ja yhteistoimintaan	3.1 Yhdessä tekemiseen pohjautuvat uudet toimintatavat		3.1 Asiantuntijuuden/osaamisen jakaminen yhteiskuntatakuun toteuttamisessa sekä lasten ja nuorten tukemisessa	3.1 Yhteiskuntatakuun toteuttaminen yhteistyössä perusopetuksen, nuoris- ja aikuiskoulutuksen ja nuorisopalveluiden kanssa		Kalo, Lindström, Ylöstalo-Kuronen, Ahola	Ruotsinkielisten palveluiden osalta tavoite on toteutunut. Nuoris- ja aikuiskoulutus: Osallistuttu nuorisotakuun toteuttamiseen yhteistyössä nuorisopalveluiden ja työllisyyspalveluiden kanssa. Varian aikuiskoulutus on hakenut ja saanut OKM:n rahoitusta tuetun

Sivistystoimi

6

			Yhteisen työn tiedonjako (kaupunkitaso)	Lasten ja nuorten tukemiseksi varhaiskasvatuksen ja lastensuojelun yhteistyön syventäminen Verkostokonsulttien käyttö yli 100 tilaisuudessa Avaimeen luodaan jakamista helpottava sivusto.		Askola-vehviläinen Karhuniemi	oppisopimuskoulutuksen järjestämiseen. Uusi, kehittämistoimenpiteisiin suuntautunut hakemus myös jätetty. Kaupunkitasoinen toimintamalli on otettu käyttöön, Kehä2 mukainen toimintamallin käyttöön otto käynnissä Avaimen sijaan kaupungissa ollaan ottamassa työtilaksi Sharepoint-alustaa.
	3.2 Priorisoidut hankkeet ja projektit		3.2 Hankkeet ja projektit priorisoidaan strategian pohjalta	3.2 Strategian pohjalta läpi käydyt hankkeet		Tulosaluejohtajat	VKK-Metro hanke on vakiintunut osaksi pks-kuntien yhteistä koulutus- ja kehittämistyötä Esiopetuksen TVT hanke osana sivistystoimen TVT-suunnitelmaa edistää lasten osallisuutta Taidepedagogit 10.een lapsiryhmään ryhmäkoht avustajan sijaan. Liikuntapalveluissa Liikkuva koulu ja Sporttia kaikille -hankkeet

Uudistuminen ja henkilöstön työhyvinvointi

kriittinen menestys tekijä	arviointikriteeri	tavoite - nro	toimialan tavoite 2013	mittari / toimenpiteet	tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	vastuu	Toimenpiteet/tilanne 31.12.2013
4	4.1		4.1	4.1		Tulosalue	Varhaiskasvatuksessa otettu käyttöön

Sivistystoimi

7

Työhyvinvointi	Työhyvinvointiin panostaminen		Osaamisen jakaminen ja toisilta oppiminen	Osaamisen jakaminen asiana säännöllisesti työpaikkakokouksissa ja muilla vastaavilla foorumeilla		uejohtajat	päiväkodin johtajien työparimalli Talous- ja hallintopalvelut: Yksikkökokouksissa osaaminen jakaminen säännöllistä Nuorisopalveluiden osalta tavoite on toteutunut. Liikuntapalveluiden koko henkilöstön koulutuspäivä 21.8. Varhaiskasvatuksen kehittämisrakenteet suunniteltu siten esim. vasu-työssä, leikkipedagogiikassa kouluttajina käytetään myös omaa henkilöstöä Nuoriso- ja aikuiskoulutus: Pidetty suunnitelmallisesti mm. opettajien pedagogisia kahviloita ja pedagogisia iltapäiviä. Kirjasto: toteutettu molemmat. Koko hlösto osallistunut työkiertoon Nuorisopalveluiden osalta tavoite on toteutunut. Liikuntapalveluissa johtoryhmän muistioiden jakelua tehostettiin.
				Oma henkilöstö sisäisinä kouluttajina			
5 Laadukas ja henkilöstöä tukeva johtaminen	5.1 Rohkeutta ja ennakkoluulotto muutta korostava johtaminen		5.1 Esimiesten muutosjohtamisvalmiuksien varmistaminen systemaattisen esimiesvalmennuksen avulla	5.1 Uusien esimiesten valmennuksiin osallistujien määrä		Tulosaluejohtajat	Varhaiskasvatuksen esimiehillä 1,5-vuotinen coaching-ohjelma (91 henkilöä) Kirjaston osalta toteutunut 100%. Osa Kulttuuripalveluiden jorjysta

Sivistystoimi

8

	5.2 Johtamisjärjestelmän kehittäminen		5.2 Jokaisen tulosalueen johtamisjärjestelmä on kuvattu ja kehittäminen on käynnistynyt laaditun kehittämissuunnitelman pohjalta.	5.2 Johtamisjärjestelmät on kuvattu, arvioitu ja kehittämissuunnitelmat laadittu tulosalueilla		Tulosaluejohtajat	pitkäkestoisessa TAJUA-koulutuksessa Liikuntapalveluilta kaksi henkilöä on osallistunut koulutukseen. Toteutui varhaiskasvatuksen tulosalueitasolla. Kuvausta jatketaan tulosityksikkötasolla v. 2014 Nuoriso- ja aikuiskoulutus: Johtamisjärjestelmä on kuvattu ja arvioitu, kehittäminen on jatkuvaa. Kirjaston osalta on toteutunut. Kulttuuripalveluiden johtamisjärjestelmä luotu ja käytössä. Kehityskeskustelumenetelmä uusittu strategiapainotteiseksi. Nuorisopalveluissa johtamisjärjestelmä on kuvattu ja kehittämissuunnitelmat toteutettu osittain. Johtamisjärjestelmän arviointi suoritettiin syksyn aikana. Varhaiskasvatuksessa tarkistetut tavoitteet, mittarit ja seuranta käytössä vakapäälliköiden ja kehittämisspäälliköiden osalta. Tukeskusteluja aikataululettu tiiviimmäksi. Tulos- ja kehityskeskusteluprosentti vuonna 2013 79 %. (Vuonna 2011 luku oli 87 %.)
		Priorisointi – oleelliseen keskittyminen		Tulos- ja kehityskeskustelussa tarkistettavat tavoitteet			
				Tulos- ja kehityskeskusteluprosentti (vrt. 2012)			
				Jokaisessa työyhteisössä on aktiivisen välittämisen			

Sivistystoimi

9

			Sairauspoissaolojen vähentäminen ja tapaturmien ennaltaehkäisy	toimintamalli käytössä. Sairauspoissaolot ja tapaturmat vähenevät (vrt. 2012).			On käytössä varhaiskasvatuksessa. Sairauspoissaoloprosentti vuonna 2013: Sivistystoimi pl. kulttuuri, liikunta ja nuoriso: 3,73 % (v. 2012 3,6 %) Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut: 2,88 % (v. 2012 3,06 %) Tapaturmista johtuvat poissaolot vuonna 2013: Sivistystoimi pl. kulttuuri, liikunta ja nuoriso: 202 kpl/2 139 päivää (v. 2012 186 kpl/2366 pv) Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut: 8 kpl/110 päivää (v. 2012 14 kpl/244 pv)
--	--	--	--	---	--	--	---

Taloudelliset resurssit ja mahdollisuudet

kriittinen menestystekijä	arviointikriteeri	tavoite - nro	toimialan tavoite 2013	mittari / toimenpiteet	tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	vastuu	Toimenpiteet/tilanne 31.12.2013
6 Kestävät ja toimivat palvelut	6.1 Resurssien kohdentamisen priorisointi		6.1 Talousarviorakenteen selkiyttäminen ja raportointijärjestelmän parempi hyödyntäminen	6.1 Jokaisella tulosalueella selkeä raporttien käsittelyprosessi		Tanninen, Tulosaluejohtajat	Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen talousarviorakenteet uudistettu. Varhaiskasvatuksessa raportit käsitellään noin 1 krt/kk. Toimintayksikkötasoinen seuranta kokeilussa 2 tulosityksikössä. Kulttuuripalveluiden raportointiprosessi valmis. Nuorisopalveluiden osalta tavoite on toteutunut.

6 Kestävät ja toimivat palvelut	6.2 Vaihtoehtoisten tuottamistapojen käyttöönotto		Käyttötalouden toimintamenojen kasvu on enintään 2,2 prosenttia 6.2 Tulosalueilla tarkastettuvaihtoehtoisten tuottamistapojen käyttöönoton mahdollisuudet	Kasvu on enintään 2,2 prosenttia 6.2 Käyttöön otetut vaihtoehtoiset tuottamistavat		Tulosaluejohtajat	Toimialan vuoden 2013 toteutuma oli 0,7% prosenttia suurempi kuin vuoden 2012 toteutuma Päivähoidon palvelusetelin käyttöön otosta 1.1.2014 lukien päätetty olassa. Lukioiden nettobudjettiselvitys on tehty. Kulttuuripalveluissa toteutuu yhteistoiminnassa Galleria K. toiminta Vantaan taiteilijaseuran kanssa. Nuorisopalveluiden osalta tavoite on toteutunut.
	6.3 Ympäristövastuulliset toimintatavat		6.3 Energiankulutuksen vähentäminen toimialan käytössä olevissa kiinteistöissä. Päiväkotij- ja kouluruokailussa ruokailun viihtyvyyden lisääminen ja syntyvän biojätteen vähentäminen	6.3 Energiansäästöön osallistuvien yksiköiden määrän kasvu (vrt. 2012). Sähkön kulutus vrt. kolmen edellisvuoden keskiarvokulutukseen EkoTeko -kilpailun arviointitulokset		Ympäristökonseptti, Tulosaluejohtajat	Ekologisuusohjelman päivitys kesken. Lukuvuoden 2013-2014 sähkön säästössä mukana 22 yksikköä (edellinen toimintakausi 10 yksikköä). Mukana 42 yksikköä, tuloksia voihavaita jo. Lopulliset tulokset tulevat maaliskuuhuhtikuussa, kun kilpailu loppuu.
	6.4 Toimialan ulkopuolisten tukipalveluiden		6.4 Palveluiden toteutumisen seuranta prosessin ja	6.4 Selvitys toiminnan seurannan oikeasta paikasta, laskujen		Tammikuun, Tulosaluejohtajat	Laskujen kierto selkeytetty toimialalla. Tehty tiivistä yhteistyötä Vantin kanssa laskujen oikeellisuuden varmistamiseksi.

Sivistystoimi

11

	varmistaminen		yhteistyöprosessin kehittäminen tilaajapalveluiden ja tilakeskuksen kanssa	käsittelyn virtaviivaistaminen Sopimusten toteutumisen seurantajärjestelmä		jat	Seurantajärjestelmä ei ole kaikin osin toiminut, tehostettu reklamaatioiden läpimenoa. Palvelusopimusten toteutumisen seurantajärjestelmän toimivuutta seurattu ja kehitetään edelleen. Vantin ja varhaiskasvatuspäälliköiden seurantalaveri puhtaus- ja ateriapalvelujen osalta pidetty ja sopimusten toteutumisen seurantajärjestelmä sovittu
	6.5 Onnistunut palveluohjaus ja -markkinointi		6.5 Asukkaat tietävät tarjoilla olevista palveluista ja osaavat hyödyntää niitä.	6.5 Asiakaslähtöiset palveluohjaus- ja markkinointimateriaalit helposti löydettävissä		Karhun iemi, Tulosal uejohtajat	Esitteet ja oppaat löytyvät vantaa.fi sivuilta helposti ja ne ovat asiakaslähtöisiä. Sosiaalisen median markkinointikäyttöä lisätty. Sivistystoimella käytössä n. 70 somekanavaa. 66% huoltajista haki lapsen iltapäiväkerhopaikkaa uudella sähköisellä Wilma -hakulomakkeella. Varhaiskasvatuksen "Palvelupolkukortti" tehty jaettavaksi asiakkaille Vapaa-aika:Asiakaskysely toiminnan kehittämisestä Nuorisopalveluissa tavoite on toteutunut osittain – kehitettävää on vielä.

Vantaan kaupunki
19.2.2014

Sivistystoimen tuloskortti 2013, toteutuma

Sivistystoimi

12

Vastaus jäsen Vaula Norrenan kysymykseen päiväkotikuljetuksista Vantaalla

Opetuslautakunta päätti kokouksessaan 24.2.2014 § 17 antaa sivistystoimelle tehtäväksi valmistella vastaus jäsen Vaula Norrenan kysymykseen päiväkotikuljetuksista Vantaalla:

”Millä eri perusteilla alle esikouluikäinen lapsi voi saada kaupungin järjestämän kyydin päivä-hoitoon? Ovatko perusteet muuttuneet viime vuosina, jos, niin miten?

Aikaisemmin (2000-luvulla) tietäkseni oli niin, että jos lapsen päivähoito oli jostain syystä kauempana kotoa, kaupungilta sai hakemuksella kyydin lapselle, mikäli perheellä ei ollut autoa tai esim. työaikojen puolesta mahdollisuutta kyyditä lasta.

Nyt on käynyt ilmi, että ruotsinkielisellä puolella perheet kuljettavat lapsia pitkiäkin matkoja päivähoitoon (kun ruotsinkielistä päivähoitoa ei ole tarjolla lähempänä), ja joillekin autottomille perheille tämä asettaa ylivoimaisia vaikeuksia ehtiä töihin kokonaiseksi työpäiväksi ja myös töistä takaisin lasta hakemaan säädetyn päivähoitoajan puitteissa.

Miten kaupunki vastaa näille perheille? Miten heidän on mahdollista saada lapsilleen kaupungin järjestämä kyyti päivähoitoon?”

Opetuslautakunta on kokouksessaan 20.10.2009 § 10 päättänyt päivähoidossa olevien erityistä tukea tarvitsevien lasten kuljetusten perusteista. Vantaan päivähoidossa lähtökohtana on, että vastuu lapsen kuljettamisesta päivähoitoon on aina lapsen huoltajilla. Päivähoitopaikka pyritään järjestämään alueen päivähoitopaikkatilanne ja lapsiryhmän toimivuus huomioonottaen siitä hoitopaikasta, johon huoltajat ovat hakeneet.

Erityistä tukea tarvitsevalle lapselle saattaa olla kuntoutuksellisista syistä tarpeen osoittaa päivähoitopaikka erityisryhmästä tai integroidusta erityisryhmästä, joka sijaitsee lapsen asuinalueen ulkopuolella ja johon huoltajat eivät kaikissa tapauksissa pysty lasta kuljettamaan. Vantaan kaupunki voi määrärahojen puitteissa järjestää erityistä tukea tarvitsevalle lapselle kuljetuksen päivähoitopaikkaan pääsääntöisesti yhteen suuntaan.

Vantaan kaupungin vakiintuneen käytännön mukaan kuljetustarpeen arvioinnissa on otettu huomioon:

- erityistä tukea tarvitsevalle lapselle ei ole lapsen kotoa kohtuullisia joukkoliikenneyhteyksiä
- erityistä tukea tarvitsevan lapsen perheellä ei ole autoa tai sitä ei perustellusta syystä voida käyttää lapsen kuljettamiseen
- perheen kokonaistilanne ei kohtuudella mahdollista erityistä tukea tarvitsevan lapsen kuljettamista

Taksikuljetus järjestetään lääkärin, psykologin tai muun asiantuntijan lausuntoon perustuen ja siksi ajaksi, jona huoltajalla on tosiasiallinen este kuljettaa lastaan. Huoltajan tosiasiallisena esteenä pidetään tämän terveydentilaan tai poikkeukselliseen perhetilanteeseen liittyviä esteitä. Työhön tai opiskeluun liittyvät syyt eivät voi muodostaa tässä tarkoitettua tosiasiallista estettä.

Lastensuojelulain (417/2007) mukaisen lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun piirissä olevan lapsen edun mukaista on, että hän mahdollisesti jatkaa entisessä päivähoitopaikassa, vaikka hänet sijoitetaan asumaan Vantaalla eri alueelle tai toiseen kuntaan. Mahdollisen taksikuljetuksen järjestämisestä neuvotellaan tapauskohtaisesti lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Lastensuojelun avohuollon asiakkaana olevalle lapselle voi olla perusteltua järjestää päivähoidon kuntoutuksellisin perustein kuljetus päivähoitoon.

Opetuslautakunta päätti 20.10.2009 § 10, että taksikuljetus päivähoidossa olevalle erityistä tukea tarvitsevalle lapselle voidaan järjestää siksi ajaksi, jona huoltajalla on tosiasiallinen este kuljettaa lastaan ja lapselle osoitetaan hoitopaikka lapsen asuinalueen ulkopuolella olevasta päiväkodista. Taksikuljetus järjestetään pääsääntöisesti yhteen suuntaan ja taksikuljetuksen myöntäminen on

harkinnanvarainen ja se perustuu lääkärin, psykologin tai muun asiantuntijan lausuntoon.

9 § Perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten valintaperusteet/ EL-H

VD/1609/12.01.03.00.01/2014

Opetuslautakunnan tekemän päätöksen 16.1.2007 § 6 mukaan iltapäivätoimintaan otettavien lasten valintakriteerit ovat seuraavat:

Ensisijalla on 1. vuosiluokan oppilas, jonka huoltajat ovat kokopäiväisessä työssä tai opiskelevat.

Toisella sijalla on 2. vuosiluokan oppilas ja 3. tai sitä ylemmän vuosiluokan erityisopetukseen otettu tai siirretty oppilas, jonka huoltajat ovat kokopäiväisessä työssä tai opiskelevat.

Seurakunta ottaa huomioon myös perheen sosioekonomiset tekijät.

Tänä vuonna tuli kuluneeksi kymmenen vuotta siitä kun iltapäivätoiminta kirjattiin perusopetuslakiin. Syksyllä 2005 iltapäivätoiminnan avustusta maksettiin 1415 lapsesta kun syksyllä 2013 vastaava luku oli 1969. Lapsimäärä on kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta, kymmenen vuoden aikana noin 550 lapsella.

Vantaalla iltapäivätoimintaa järjestää 21 palveluntuottajaa. Iltapäivätoiminnan palveluntuottajina toimii yhdistyksiä, järjestöjä, yksityisiä yrityksiä sekä seurakunta. Kaupunki maksaa kaksi kertaa vuodessa palveluntuottajille avustuksia toiminnan järjestämisestä. Avustukset saadaan valtionosuudesta. Valtionosuus tulee taannehtivasti, joten näin ollen kasvavaa lapsimäärää ei ole pystytty avustusten maksamisessa täysimääräisesti huomioimaan.

Edelleen yksi iltapäivätoiminnan haasteista on saada kysyntä ja tarjonta kohtaamaan. Keväällä 2013 iltapäivätoimintaan haki 63 % ensimmäisen vuosiluokan oppilaista. Kaikille määräaikaan mennessä hakeneille ensimmäisen vuosiluokan oppilaille, joiden huoltajat ovat työssä tai opiskelevat, pystyttiin paikka tarjoamaan.

Toisen vuosiluokan oppilaista 20,5 % haki toimintaan, heistä noin 100 lasta jäi ilman iltapäiväkerhopaikkaa.

Iltapäivätoiminnan palveluntuottajat tekevät kokonaisarvioinnin iltapäiväkerhojen tilanteesta, lähinnä siitä, mitkä ovat heidän mahdollisuutensa lisähenkilöstön palkkaamiselle. Iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmassa määritellään lasten ja aikuisten suhdeluku, joka on 14 lasta/1 aikuinen.

Iltapäivätoimintaan haetaan sen jälkeen kun lapsi on saanut oppilaaksiottopäätöksen. Huoltajat voivat tehdä hakemuksen joko Wilmassa tai paperisella hakulomakkeella. Hakemukset on käsitelty sivistysvirastossa kevästä 2013 alkaen. Ennen perheet hakivat iltapäiväkerhopaikkoja suoraan palveluntuottajilta.

Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten valintaperusteita on tarve muuttaa, koska joillakin lapsilla on suurempi tarve iltapäiväkerhopaikkaan kuin toisilla.

Valintaperusteissa välttämätön tarve tarkoittaa sitä, että lapsella on terveyteen liittyvä tai muu erityinen syy miksi lapsen turvallisuus vaarantuisi vakavasti koulupäivän jälkeen yksin kotona olemisesta. Valintaperusteissa esitetty välttämätön tarve sisältää myös sen, että huoltaja ei omista terveydellisistä syistä johtuen voi riittävästi huolehtia koulupäivän jälkeisestä hoidosta ilman iltapäiväkerhon tukea. Päätöksenteon pohjana käytetään huoltajan iltapäivätoiminnan hakemuksessa esittämiä asioita ja mahdollisia asiantuntijan (esim. psykologi, lääkäri ja sosiaalityöntekijä) lausuntoja lapsen tai huoltajan terveydentilasta.

Tavoitteena on, että kaikki toimintaan hakevat lapset saisivat paikan.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään päivittää iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaan seuraavat valintaperusteet.

Iltapäiväkerhopaikat myönnetään alla olevassa etusijajärjestyksessä, seuraavien valintaperusteiden mukaan lukuvuodesta 2014-2015 alkaen:

- a) 1. vuosiluokan oppilas, jolla on iltapäivätoimintapaikalle välttämätön tarve liittyen terveydelliseen tai muuhun erityiseen syyhyn, josta huoltaja on esittänyt riittävän selvityksen (lausunto tms.).
- b) 1. vuosiluokan oppilas, jonka huoltajat ovat estyneet hoitamasta lasta iltapäivätoiminnan aikana työn, opiskelun tai muun erityisen syyn vuoksi. Erityisestä syystä tulee esittää riittävä selvitys (esim. lääkärintodistus).
- c) 2. vuosiluokan oppilaat, joilla on terveyteen liittyvä tai muu erityinen syy miksi lapsi ei voi koulupäivän jälkeen olla yksin kotona.
- d) 2. vuosiluokan oppilaat, jotka tarvitsevat iltapäiväkerhopaikkaa kehityksensä, kasvunsa ja sosiaalisten taitojensa vuoksi.
- e) 3. tai sitä ylemmän vuosiluokan oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös.
- f) 2. vuosiluokan oppilas, jonka huoltajat ovat kokopäiväisessä työssä tai opiskelevat
- g) 1. vuosiluokan oppilas, jonka huoltaja voi hoitaa lasta iltapäivisin kotona.

Valintaperusteiden pohjalta samanarvoisiksi arvioitujen hakemusten kesken suoritetaan arvonta jokaisen perusteen kohdalla, jos määräajassa saapuneita hakemuksia on enemmän kuin tarjottavia paikkoja.

Käsittely:

Esittelijä teki asiassa seuraavan muutetun päätösesityksen:

"Päätetään päivittää iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaan seuraavat valintaperusteet.

Iltapäiväkerhopaikat myönnetään alla olevassa etusijajärjestyksessä, seuraavien valintaperusteiden mukaan lukuvuodesta 2014-2015 alkaen:

- a) 1. vuosiluokan oppilas, jolla on iltapäivätoimintapaikalle välttämätön tarve liittyen terveydelliseen tai muuhun erityiseen syyhyn, josta huoltaja on esittänyt riittävän selvityksen (lausunto tms.).
- b) 1. vuosiluokan oppilas, jonka huoltajat ovat estyneet hoitamasta lasta iltapäivätoiminnan aikana työn, opiskelu tai muun erityisen syyn vuoksi. Erityisestä syystä tulee esittää riittävä selvitys (esim. lääkärintodistus).
- c) 2. vuosiluokan oppilas, jolla on iltapäivätoimintapaikalle tarve liittyen terveydelliseen tai muuhun erityiseen syyhyn, josta huoltaja on esittänyt riittävän selvityksen (lausunto tms.).
- d) 3. tai sitä ylemmän vuosiluokan oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös
- e) 2. vuosiluokan oppilas, jonka huoltajat ovat estyneet hoitamasta lasta iltapäivätoiminnan aikana työn, opiskelu tai muun erityisen syyn vuoksi. Erityisestä syystä tulee esittää riittävä selvitys (esim. lääkärintodistus).
- f) 1. vuosiluokan oppilas, jonka huoltaja voi hoitaa lasta iltapäivisin kotona.

Valintaperusteiden pohjalta samanarvoisiksi arvioitujen hakemusten kesken suoritetaan arvonta jokaisen perusteen kohdalla, jos määräajassa saapuneita hakemuksia on enemmän kuin tarjottavia paikkoja."

Opetuslautakunnan jäsen Jari Sainio teki jäsen Anette Karlssonin kannattamana vastaesityksen, että päätöksen a- ja b -kohdat yhdistetään.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut kannatettu muutosesitys, joten lautakunta joutuu äänestämään.

Päätettiin suorittaa nimenhuutoäänestys. Suoritettussa äänestyksessä esittelijän muutettu esitys sai 10 ääntä ja jäsen Sainion esitys viisi (5) ääntä. Yksi (1) jäsen äänesti tyhjää ja yksi (1) jäsen oli poissa kokouksesta. Puheenjohtaja totesi, että esittelijän muutettu esitys tuli lautakunnan päätökseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esittelijän muutettu esitys.

Täytäntöönpano: perusopetuksen tulosalue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Katja Knecht, p. 040 065 9936, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lotte Koivulainen, p. 040 724 5399, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi

Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 9 10.3.2014/ Perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten valintaperusteet

VD/1609/12.01.03.00.01/2014

OPETUSLAUTAKUNNAN KOKOUS 10.3.2014 asia 9 / § 9

Asian otsikko: Perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten valintaperusteet

	JAA Esittelijän esitys	Ei jäsen Sainion kannatettu muutosesitys
Airaksinen Seppo		X
Haga Carita	X	
Haverinen Soili	X	
Jääskeläinen Jari	X	
Koivuniemi Jarkko		
Anette Karlsson		X
Kortesalmi Marilla	X	
Kärki Niilo	X	
Leppänen Janne	X	
Norrena Vaula	X	
Nummelin Georg (Jori)	--	
Sainio Jari		X
Sajaniemi Ulla	X	
Sodhi Ranbir		X
Suensalmi Kirsi		X
Åstrand Riikka	X	
Lehmuskallio Paula	X	
Yhteensä	10	5

Poissa 1

Tyhjää 1

10 § **Selvitys Vantaan lukiokoulutuksen muuttamisesta nettobudjettiyksiköksi/ EL-H**

VD/1229/12.00.02.01/2014

Osana kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmaa annettiin sivistystoimelle tehtäväksi laatia nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella selvitys lukiokoulutuksen muuttamisesta nettobudjettiyksiköksi.

Lukiokoulutuksessa tapahtuu lähivuosina suuria valtakunnallisia muutoksia. Ylioppilaskirjoitukset sähköistyvät ja uudet opetussuunnitelman perusteet sekä uusi tuntijako otetaan käyttöön vuodesta 2016 alkaen. Vantaalla uudistukseen valmistautuminen lähti jo keväällä 2013 käyntiin omana projektinaan, johon määriteltiin ohjausryhmä, tekninen työryhmä sekä aineryhmäkohtaisia työryhmiä. Uudistukset tuovat paljon lisätyötä niin hallinnollisesti kuin pedagogisesti, sillä uudistuksilla on suuri vaikutus jokaisen opettajan, rehtorin ja sivistystoimen virkamiesten työhön. Uudistuksiin valmistautuminen vaatii sekä ajallisia että rahallisia resursseja.

Lukiokoulutuksen toimintaympäristöön vaikuttavat vuonna 2015 voimaan tuleva valtionosuusuudistus sekä valtakunnalliset valtionosuusrahoitukseen liittyvät säästöt, kuten lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan leikkaus vuonna 2014. Hallituksen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa (KESU 2011–2016) linjataan, että lukiokoulutuksen rahoitusperusteisiin sisällytetään tuloksellisuusrahoitusosuus.¹ Rahoitusperusteiden uudistaminen on mainittu myös hallituksen talousarvioesityksessä 2014. Lisäksi kuntarakennemuutos tai pääkaupunkiseudun yhteinen metropolihallinto voivat tuoda Vantaan lukiokoulutuksen järjestämiseen muutoksia, joita ei vielä voi ennustaa.

Selvityksen johtopäätöksenä todetaan, että haasteena Vantaalla on peruskoulun päättävän ikäluokan voimakas pieneneminen vuodesta 2013 vuoteen 2014 (ks. kuva 1). Peruskoulun päättävien määrä lähtee jälleen nousuun 2015, mutta saavuttaa ennusteen mukaan tämän vuoden tason vasta 2020. Tämä tarkoittaa sitä, Vantaan lukiokoulutuksen vetovoimaisuuteen tulee panostaa ja ulkopaikkakuntalaisten osuus lukiodien opiskelijoista tulee säilyttää vähintään nykytasolla 26 %:ssa.

Sivistystoimen selvitys on laadittu nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella.

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja toteaa, että sivistystoimen selvityksessä mainittavien toimintaympäristöön liittyvien muutosten takia ei ole perusteltua muuttaa Vantaan lukiokoulutusta nettobudjetoiduksi yksiköksi.

Opetuslautakunta 24.2.2014 § 10

Apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- a) merkitä liitteenä oleva sivistystoimen selvitys lukiokoulutuksen muuttamisesta nettoyksiköksi tiedoksi
- b) todeta, että tässä vaiheessa ei esitetä lukiokoulutuksen muuttamista nettobudjettiyksiköksi.

Päätös:

Esitys jätettiin pöydälle esittelijän esityksestä.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

¹ OKM: Koulutus ja tutkimus vuosina 2011–2016. Kehittämissuunnitelma.

- a) merkitä liitteenä oleva sivistystoimen selvitys lukiokoulutuksen muuttamisesta nettoyksiköksi tiedoksi
- b) todeta, että tässä vaiheessa ei esitetä lukiokoulutuksen muuttamista nettobudjettiksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite Selvitys Vantaan lukiokoulutuksen muuttamisesta nettobudjettiksi

Täytäntöönpano: hallintoyksikkö
 ote nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue ja talouspalvelut

Muutoksenhakuohje: Valituskielto/ Kuntalaki 91 §

Lisätiedot:

Paula Ylöstalo-Kuronen, 09 8392 283, 40400 444 834, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VANTAA

Selvitys Vantaan lukiokoulutuksen muuttamisesta nettobudjettiksi

Sivistystoimi, Nuoriso- ja aikuiskoulutus

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Taustatietoja Vantaan lukiokoulutuksesta	2
2.1 Vantaan lukioverkko	2
2.2 Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä ja peruskoulun päättävät	2
3. Lukiokoulutuksen yksikköhintarahoitus valtionosuutena	3
4. Vantaan lukiokoulutuksen rahoituksen nykytila ja kehittämistarpeet	5
4.1. Brutto- vs. nettobudjetti.....	5
4.2. Nykytila	6
4.2.1. Toimintamenot ja valtionosuuden määrä.....	6
4.2.2. Vantaan lukiokoulutuksen kustannukset ja vertailu muihin kuntiin	7
4.2.3. Vantaan lukiokoulutuksen säästöt	8
4.3. Nettobudjetin hyötyjen arviointi.....	8
5. Johtopäätöksiä.....	10
6. Lähteet.....	11

Vantaan kaupungin sivistystoimi 20.12.2013.

1. Johdanto

Vantaan kaupungin Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa (TVO) on kuvattu sivistystoimen toimialan yleisiä kehitysnäkymiä ja haasteita. Ohjelmassa on mainittu, että sivistystoimessa tulee selvittää, mitä vaikutuksia on ohjelmassa ehdotetuilla toimintapamuutoksilla. Yksi näistä ehdotuksista on lukiokoulutuksen muuttaminen nettobudjettiyksiköksi.¹

Tämä raportin tavoitteena on kuvata Vantaan lukiokoulutuksen rahoituksen nykytila ja pohtia nettobudjettiin siirtymisen vaikutuksia. Alla olevissa luvuissa on esitelty lukiokoulutuksen toimintaympäristö, rahoitusmallit ja rahoituksen määrä sekä arvioitu brutto- ja nettobudjetoidun yksikön eroja. Raportin loppuun on laadittu ennuste lukiokoulutuksen rahoituksesta vuosina 2014–2016 ottaen huomioon tämän hetkiset tiedot valtion-osuuksista sekä Vantaan kaupungin taloussuunnitelmassa ja talousarviossa esitetyistä lukiokoulutuksen määrärahoista.

Raportti on laadittu sivistystoimessa nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella.

2. Taustatietoja Vantaan lukiokoulutuksesta

2.1 Vantaan lukioverkko

Lukiokoulutusta järjestetään oppilaitoksissa, jotka ovat saaneet lukiokoulutuksen järjestämisluvan. Vantaan kaupunki toimii opetuksen järjestäjänä viidessä suomenkielisessä ja yhdessä ruotsinkielisessä päivälukiossa (nuorten koulutus) sekä Vantaan aikuislukiossa ja Sotungin lukion aikuislinjalla (etälukio).

Vantaan lukioverkko koki suuria muutoksia 2000-luvun alussa, kun suomenkielisten päivälukioiden määrä supistui yhdeksästä viiteen. Tavoitteena lukioverkon uudistamisessa oli, että lukiot ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, lukiot sijoitetaan omiin kiinteistöihin ja yksiköt ovat isoja, jotta opiskelijoille voidaan turvata laaja opetustarjonta. Tällä hetkellä suurimmassa Tikkurilan ja Vaskivuoren lukioissa on yli 1000 opiskelijaa. Rakenteelliset ratkaisut ovat osoittautuneet toimiviksi, sillä esimerkiksi lukion keskeyttäneiden ja lukioiden neljännen vuoden opiskelijoiden määrä on ollut vähäinen.

2.2 Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä ja peruskoulun päättävät

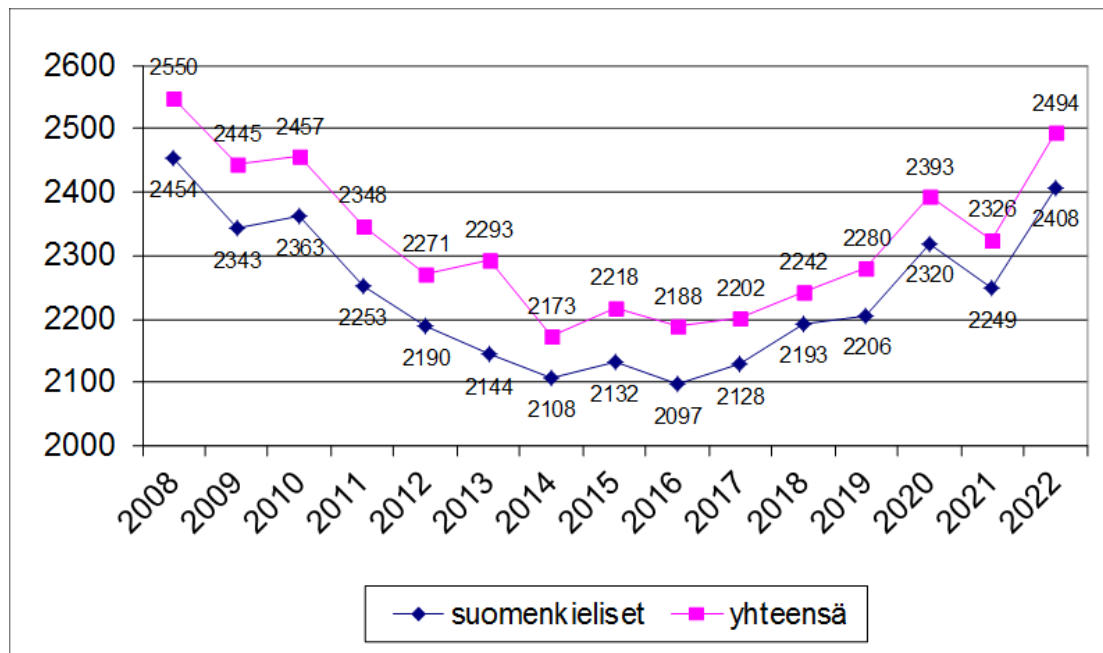
Vantaalla lukiokoulutuksen opiskelijamäärä on noussut vuosittain ajanjaksolla 2006–2012. Vuonna 2013 opiskelijamäärä laski muutamalla opiskelijalla johtuen siitä, että 4. vuoden opiskelijoita oli edellisvuotta vähemmän. Vantaan lukiot ovat myös vetovoimaisia ja houkuttelevat opiskelijoita yli kuntarajojen. Vieraskuntalaisten osuus on noussut 13 %:sta 26 %:iin vuosina 2006–2013.² Opiskelijamäärän kasvu on selitettävissä nimenomaan vieraskuntalaisten osuuden kasvulla, sillä vantaalaisten perusopetuksen päättävien määrä on laskenut vuodesta 2008 (2550 oppilasta) vuoteen 2012 tultaessa (2271 oppilasta). Ennusteen mukaan pe-

¹ Vantaan kaupunki, Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma 4.6.2012, s. 22.

² Vantaan kaupungin sivistystoimi, nuoriso- ja aikuiskoulutus: Arviointiraportti 2011-2012, s. 31. Vuoden 2013 tiedot: tilastointipäivä 20.9.2013.

rusopetuksen päättävien määrä laskee 2173 oppilaaseen vuonna 2014, jonka jälkeen määrä lähtee hienoiseen nousuun vuosina 2014–2020.³

Kuva 1. Perusopetuksen päättävät 2008–2022⁴

Vuonna 2013 (yksikköhinnan perusteena oleva) lukion opiskelijamäärä oli 3 772 ja aikuisopiskelijoiden (yli 18-vuotiaana aloittaneiden) määrä 314. Ruotsinkielisten opiskelijoiden määrä oli 153.⁵ Vantaan lukioiden opiskelijoista yli neljä vuotta opiskelevia on muihin kuntiin verrattuna hyvin vähän (172 opiskelijaa vuonna 2013).

3. Lukiokoulutuksen yksikköhintarahoitus valtionosuutena

Lukiokoulutuksen rahoitus perustuu kunnille maksettavaan yksikköhintaperusteiseen valtionosuusrahoitukseen. Rahoitus sisältyy opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksiin ja on luonteeltaan erilaista kuin esi- ja perusopetuksen valtionosuusrahoitus, joka on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia. Jälkimmäinen määräytyy mm. ikäluokan koon perusteella, kun taas lukiokoulutuksen valtionosuudet perustuvat opiskelijamäärään.

³ Vantaalaiset peruskoulun päättävät, vyörytetty 20.9.2013 virallinen oppilastilasto. Vuosien 2007-2012 tiedot edellisten vuosien 20.9. tilastoista. Lähde: Vantaan sivistysvirasto 2013.

⁴ Vantaalaiset peruskoulun päättävät, vyörytetty 20.9.2013 virallinen oppilastilasto. Vuosien 2008-2012 tiedot edellisten vuosien 20.9. tilastoista. Lähde: Vantaan sivistysvirasto 2013.

⁵ OPH, raportti: VOS6SL13 ja V06YT7S. Aikuisopiskelijoiden määrä pitää sisällään myös laskennallisen aineopiskelijoiden määrän. Opiskelijamäärät eivät pidä sisällään yli 4 vuotta opiskelleita, sillä heitä ei huomioida valtionosuusrahoituksessa.

Rahoitus on koulutuksen järjestäjille ns. korvamerkitsemätöntä rahaa, jonka käytöstä koulutuksen järjestäjät päättävät itsenäisesti. Toisin sanoen, kunta voi harkintansa mukaan kohdistaa lukiokoulutuksen rahoitukseen pienemmän tai suuremman summan kuin saatu valtionosuus.

Valtionosuuden kokonaismäärä on opiskelijamäärän ja yksikköhinnan tulo

Lukiokoulutuksen ennakollinen rahoitus määräytyy opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan ja varainhoitovuotta edeltävän vuoden lukiokoulutuksen opiskelijamäärän tulosta. Rahoitus lasketaan erikseen aikuiskoulutukseen (18-vuotiaana lukiokoulutuksen aloittaneille opiskelijoille) ja muille lukion koko oppimäärää suorittaville opiskelijoille.

Rahoituksen perusteena oleviin opiskelijamääriin ilmoitetaan lukion koko oppimäärää opiskelevat. Opiskelijamääriä laskettaessa opiskelija voidaan lukea opiskelijaksi enintään niin kauan kuin opiskelu voisi päätöimisesti suoritettuna kestää, enintään neljä vuotta. Mikäli lukion koko oppimäärää suorittava opiskelija on aloittanut opintonsa sen jälkeen, kun hän on täyttänyt 18 vuotta, yksikköhinta on 58 prosenttia koulutuksen järjestäjälle lukion opiskelijaa kohden määrätystä yksikkö hinnasta. Myös aineopiskelijat huomioidaan rahoituksessa muuttamalla suoritettut kurssit laskennalliseksi opiskelijamääräksi.⁶

Koulutuksen järjestäjän yksikköhinnan määräytyminen

Lukiokoulutuksen yksikköhinta on järjestäjäkohtainen. Järjestäjäkohtaiset yksikkö hinnat lasketaan lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan pohjalta. Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain lukion keskimääräisen yksikköhinnan varainhoitovuotta edeltävän vuoden syys-lokakuussa. Vuoden 2013 lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta on sama kuin vuoden 2012 yksikköhinta, 6704,40 euroa/opiskelija. Vantaan kaupungin järjestämän lukiokoulutuksen yksikköhinta on 6289,64 euroa.

Koulutuksen järjestäjän yksikköhinta määräytyy (a) valtakunnallisen tasauskertoimen, (b) keskimääräisen valtakunnallisen yksikköhinnan sekä (c) koulutuksen järjestäjän tunnusluvun tulosta. Tunnusluku lasketaan lukiokoulutuksen alle 18-vuotiaana aloittaneiden lukio-opiskelijoiden kokonaismäärän perusteella. Tunnusluvun tehtävänä on suosia pieniä (alle 200 opiskelijaa) lukiokoulutuksen järjestäjiä, joilla kokonaiskustannukset opiskelijaa kohden nousevat suurempia yksiköitä korkeammaksi. Vantaalla suomenkieliset lukiot ovat tätä suurempia, joten tunnusluvulla ei ole niiden tapauksessa merkitystä. Tunnusluku lasketaan kuitenkin myös ruotsinkielistä lukiokoulutusta varten, ja koska Vantaan ruotsinkielisessä lukiossa on viime vuosina ollut opiskelijamäärä alle 200, nostaa tunnusluku Vantaan yksikköhintaa.

Tasauskertoimen, keskimääräisen yksikköhinnan ja tunnusluvun tulosta saatuaan yksikköhintaan lasketaan vielä mahdolliset korotustekijät. Vantaalla erityisen tehtävän mukainen korotus on 1,9 % vuonna 2013.⁷

Opiskelijamäärän määrittely valtionosuusrahoitusta laskettaessa

Valtionosuusrahoituksen perusteena oleva lukiokoulutuksen opiskelijamäärä lasketaan tilastointipäivien (20.1. ja 20.9.) painotettuna keskiarvona. Koulutuksen järjestäjän saama ennakollinen rahoitus perustuu varainhoitovuotta edeltävän vuoden opiskelijamäärään. Rahoitus tarkistetaan varainhoitovuoden loppuun mennessä edellä mainitun painotetun keskiarvon mukaisesti. Näin ollen valtionosuuden lopullinen määrä voi joko kasvaa ja laskea, jos opiskelijamäärä kasvaa tai laskee.⁸

Kunnan rahoitusosuuden vaikutus rahoituksen kokonaismäärään

⁶ OPH: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus. Yksikköhintojen rahoituksen määräytyminen 2013.

⁷ OPH: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus. Yksikköhintojen rahoituksen määräytyminen 2013.

⁸ OPH: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus. Yksikköhintojen rahoituksen määräytyminen 2013.

Opetus- ja kulttuuritoimen kustannusten rahoitukseen osallistuvat kunnat ja valtio yhdessä. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaan kuntien asukasperusteinen valtionosuus saadaan laskemalla yhteen kuntien, kuntayhtymien, yksityisten ja valtion järjestämän lukiokoulutuksen, oppilaitosmuotoisen ja oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen peruskoulutuksen sekä ammattikorkeakoulujen valtionosuuden perusteista lasketut, kunnan rahoitusosuutta vastaavat osuudet ja jakamalla saatu euromäärä maan asukasmäärällä.

Vuoden 2013 ennakkollinen valtakunnallinen kunnan rahoitusosuus on 357,44 euroa/asukas. Kuntien omarahoitusosuus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta on 58,11 prosenttia, ja tämä prosenttimäärä otetaan kunnilta nimenomaan kunnan rahoitusosuuden kautta eikä suoraan esimerkiksi lukiokoulutukseen suunnatusta valtionosuudesta. Kun opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (yksikköhinnat kertaa opiskelijamäärät/muut yksiköt) ovat kokonaisuudessaan 3,3 mrd. euroa, niin kunnat saavat tästä 1,9 mrd. euroa (58,11 %).⁹

Yksittäisen kunnan rahoitusosuus saadaan kertomalla 357,44 kunnan asukasmäärällä. Vantaalla kunnan rahoitusosuus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta on vuonna 2013 ennakkollisen tiedon mukaan 72,56 miljoonaa euroa, kun Vantaan kaupungin opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoitus on kokonaisuudessaan 74,64 miljoonaa euroa. Toisin sanoen, Vantaan kaupunki on tänä vuonna nettosaaja (+2 milj. euroa), kun se vielä vuonna 2011 tasasi muille koulutuksen järjestäjille noin 280 000 euroa.

Valtaosalle kunnista opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on negatiivinen. Tämä johtuu siitä, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain euromääräisesti merkittävin osa on lukiokoulutukseen, ammatilliseen peruskoulutukseen ja ammattikorkeakouluille suoraan koulutuksen ylläpitäjille maksettava yksikköhintarahoitus. Kuitenkin vain harva peruskunta järjestää toisen asteen ammatillista koulutusta tai toimii ammattikorkeakoulun ylläpitäjänä. Täten yksikköhintarahoituksen maksatusta tapahtuu paitsi kunnille, myös muille opetuksen järjestäjille (esim. kuntayhtymät, valtio, yksityiset opetuksen järjestäjät, yliopistot).¹⁰

Kunnan rahoitusosuuden kautta *kaikki* kunnalliset koulutuksen järjestäjät osallistuvat opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksiin sisältyvien koulutusmuotojen rahoittamiseen, vaikka he eivät itse kyseistä toimintaa järjestäisikään. Esimerkiksi lukiokoulutuksen¹¹ osuus edellä mainitusta asukaskohtaisesta kunnan rahoitusosuudesta on 77,46 euroa eli lähes 22 %. Vantaalla lukiokoulutuksen osuus on 15,7 miljoonaa euroa kunnan rahoitusosuudesta, kun taas Vantaan lukiokoulutuksen valtionosuuden kokonaismäärä on yli 24 miljoonaa euroa. Yksinkertaistaen voidaan todeta, että Vantaan kaupunki hyötyy näiden erotuksen suuruudella summalla siitä, että se ylipäätään järjestää lukiokoulutusta.

4. Vantaan lukiokoulutuksen rahoituksen nykytila ja kehittämistarpeet

4.1. Brutto- vs. nettobudjetti

Vantaan kaupungin lukiokoulutus noudattaa tällä hetkellä nk. bruttobudjettia, joka tarkoittaa sitä, että suomenkieliselle lukiokoulutukselle asetetaan kaupungin talousarviossa tietty määräraha ja tuloarvio.

⁹ OPH: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus. Yksikköhintojen rahoituksen määräytyminen 2013.

¹⁰ Kuntaliitto, Valtionosuudet 2013. Muistio 4.1.2013.

<<http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/kuntatalous/valtionosuudet/valtionosuuslaskelmat/valtionosuudet-2013/opetus-ja-kulttuuritoimen-valtionosuudet-2013/Sivut/default.aspx>>

¹¹ Kuntien, kuntayhtymien, yksityisten ja valtion järjestämä lukiokoulutus, sis. yli 18v aloittaneiden rahoitus.

Bruttobudjetille vaihtoehtoinen kunnallinen lukiokoulutuksen rahoitusmalli on nettobudjetti. Esimerkiksi Vantaan ammattiopisto Varia siirtyi kaupunginvaltuuston päätöksellä nettobudjettiin vuonna 2006. Tällöin päätettiin, että Varian sitova määräraha on toimintakate eli toimintamenojen ja tulojen erotus (nettopuite). Mikäli Varia saa opiskelijamäärän lisäyksen johdosta valtionosuutta tai muita tuloja enemmän kuin talousarvioon on merkitty, toimintamenot voidaan ylittää samansuuruisina.¹²

Lukiokoulutuksen siirtyminen nettobudjettiin noudattaisi samaa logiikkaa. Varainhoitovuotta edeltävänä vuonna lukiokoulutukselle vahvistettaisiin talousarviossa nettopuite, joka on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus. Samalla vahvistettaisiin lukiokoulutuksen valtionosuus varainhoitovuodelle. Vahvistettu valtionosuuden määrä on ennakollinen arvio, joka perustuu valtioneuvoston vahvistamaan varainhoitovuoden keskimääräiseen valtakunnalliseen yksikköhintaan sekä varainhoitovuotta edeltävän vuoden lukiokoulutuksen opiskelijamäärään. Lukiokoulutuksen rahoitus tarkistetaan varainhoitovuoden (tilastointipäivien 20.1. ja 20.9.) oppilasmäärän mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä.

Esim.

Vuoden 2012 syksyllä valtioneuvosto vahvisti lukiokoulutuksen keskimääräiseksi valtakunnalliseksi yksikköhinnaksi 6704,40 euroa. Tämä luku pysyy muuttumattomana. Sitä vastoin syksyllä 2012 määritelty lukiokoulutuksen opiskelijamäärä Vantaalla (3874 opiskelijaa) täsmentyy vuoden 2013 loppuun mennessä, jolloin myös valtionosuuden kokonaismäärä muuttuu.

Käytännössä nettobudjettiin siirtyminen tarkoittaisi sitä, että lukiokoulutuksen järjestämiseen myönnetyn valtionosuuden tulisi riittää toimintamenojen kattamiseen. Jos lukiokoulutuksen toimintamenot ovat bruttobudjetissa olleet valtionosuutena saatua kokonaismäärää *suuremmat*, niin ylimenevä osa on rahoitettu kaupungin kassasta. Jos toimintamenot ovat sitä vastoin olleet valtionosuutta *pienemmät*, niin kaupungin kassaan on tullut sellaista lukiokoulutuksen järjestämiseen tarkoitettua valtionosuutta, jota ei kuitenkaan ole kohden-nettu lukiokoulutukseen.

Jos lukiokoulutus toimii nettobudjetissa, jolloin sille on varainhoitovuotta edeltävänä vuonna vahvistettu nettopuite sekä valtionosuuden määrä, niin lukiokoulutus saa teoriassa täysimääräisenä käyttöönsä koko valtionosuuden. Mikäli valtionosuus varainhoitovuoden aikana kasvaa arvioitua suuremmaksi, voi lukiokoulutus ylittää nettopuitteen samansuuruisena.

Esim.

Talousarvioon merkitty nettopuite (toimintamenojen ja toimintatulojen erotus) on 23 M€ ja valtionosuus 23 M€. Valtionosuus kasvaa ennakkopäätöksen mukaisesta 1 M€, jolloin uusi nettopuite on 24 M€, eli samansuuruinen valtionosuuden kanssa.

4.2. Nykytila

4.2.1. Toimintamenot ja valtionosuuden määrä

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Vantaan suomen- ja ruotsinkielisen lukiokoulutuksen toimintamenot ja myönnetyn valtionosuuden määrä vuonna 2012. Vantaan lukiokoulutus sai valtionosuutena 24 miljoonaa euroa¹³ ja toimintamenot olivat 23,2 miljoonaa euroa. Vantaan kaupungille jäi siten noin 811 000 euroa sellaista valtionosuutta, jota ei kohdistettu lukiokoulutukseen. Valtionosuuden ja toimintakatteen erotus oli suurempi, 1,5 miljoonaa euroa.

¹² Kaupunginvaltuusto 14.11.2005 § 11.

¹³ Valtionosuuden määrästä on vähennetty Vantaan kaupungin keskitettyjen toimintojen osuus 3,3 %.

Suomen- ja ruotsinkielinen lukiokoulutus 2012 ¹⁴				
	Opiskelijamäärä	yksikköhinta	yhteensä	
Lukiokoulutus	3.771,90	6.288,25	23.718.650	
Lukiokoulutus yli 18-v. aloittaneet	314,30	3.647,18	1.146.309	
Valtionosuus yhteensä			24.864.959	
Vantaan kaupunki 3,3%			-820.544	
Lukiokoulutuksen käyttöön			24.044.415	
Tilinpäätös 2012, toimintakulut			-23.233.776	
Erotus (valtionosuus-toimintakulut)			810.639	
Tilinpäätös 2012, toimintakate			-22.528.683	
Erotus (valtionosuus-toimintakate)			1.515.732	

4.2.2. Vantaan lukiokoulutuksen kustannukset ja vertailu muihin kuntiin

Vantaan lukiokoulutus toimii kustannustehokkaasti verrattaessa toimintamenoja muihin kuntiin. Kuntaliiton kouluikkunan tilastoista selviää, että 43 kunnan/kaupungin joukosta käyttömenot opiskelijaa kohden olivat vuonna 2012 Vantaalla toiseksi alhaisimmat, 5317 euroa. Espoossa vastaava luku oli 6855, Helsingissä 6149 ja Tampereella 5672 euroa. Pelkästään opetukseen käytettävät toimintamenot opiskelijaa kohden olivat vuonna 2012 Vantaalla alhaisimmat, 3648 euroa. Espoossa vastaava luku oli 4277, Helsingissä 4679 ja Tampereella 4049 euroa.¹⁵

¹⁴ Vantaan kaupungin suomen- ja ruotsinkielisen lukiokoulutuksen tilinpäätöstiedot; VOS-tiedot: OPH-rahoitusraportit.

¹⁵ Kouluikkuna, lukiokoulutuksen kaikki tunnusluvut 2012.

Alla olevassa taulukossa on kahdeksan vertailukunnan toiminnoittaiset osuudet käyttömenoista.

	Suomen- ja ruotsinkielinen lukiokoulutus - osuus käyttömenoista 2012 %¹⁶							
	Opetus	Ruokailu	Muu oppi- lashuolto	Sisäinen hallinto	Kiinteistöjen ylläpito	Sis. vuokriin sisältyvät pääomakust.	Pienet hankkeet	YHT.
Espoo	59,2	5,5	0,1	9,3	19,1	6,8		100
Helsinki	62,8	4,3		7,4	7,9	16,4	1,2	100
Kouvola	69,8	6,0	0,2	7,6	14,4	2,0		100
Lahti	73,4	4,9	0,6	5,1	10,5	5,2	0,4	100
Oulu	73,1	4,5		8,8	7,0	6,2	0,3	100
Tampere	63,0	4,7		10,2	6,8	14,8	0,4	100
Turku	66,4	6,2		8,0	12,5	6,7	0,2	100
Vantaa	63,9	3,9		9,8	12,6	9,5	0,5	100

4.2.3. Vantaan lukiokoulutuksen säästöt

Vantaan sivistystoimen talousarvioesityksessä vuodelle 2014 ehdotettiin lukiokoulutuksesta säästettäväksi 74 091 euroa. Säästö toteutetaan kursseja vähentämällä ja opetusryhmiä suurentamalla.

Vantaan kaupungin taloussuunnitelmassa 2014-2017 lukiokoulutuksen määrärahat kasvavat 1,5 % vuosittain.

4.3. Nettobudjetin hyötyjen arviointi

Nettobudjetti on lukiokoulutuksen kannalta edullinen silloin, kun kunta saa lukiokoulutuksen järjestämiseen myönnettyä valtionosuutta lukiokoulutuksen toimintakatetta suuremman määrän, sillä nettobudjetissa lukio-
koulutus pystyy kasvattamaan nettopuitteensa (ts. lisäämään toimintakulujaan) valtionosuutta vastaavaan määrään. Nettobudjetoitu yksikkö hyötyy teoriassa myös siitä, että sen opiskelijamäärä kasvaa (jolloin myös opiskelijamääräperusteinen valtionosuus kasvaa), sekä siitä, että valtionosuuden keskimääräinen yksikköhinta nousee vuosittain eikä siihen kohdistu indeksikorotusten jäädytystä tai leikkauksia.

Lukionkoulutuksen valtionosuuden keskimääräisen yksikköhinnan leikkaus vähentänee nettobudjetin hyötyjä. Hallituksen talousarvioesityksessä vuodelle 2014 mainitaan, että

”[h]allitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) muuttamiseksi siten, että se sisältää vuoden 2014 valtionosuusindeksin korottamatta jättämisen, lukio-
koulutuksen yksikköhintoja koskevat menosäästöleikkaukset, lukiokoulutukseen maahanmuuttajille ja vieraskielisille opis-

¹⁶ Kouluikkuna, lukiokoulutuksen kaikki tunnusluvut 2012.

kelijoille tarkoitetun lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen käynnistämisestä aiheutuvat yksikköhinnan muutokset.¹⁷

Talousarvioesityksen mukaan lukiokoulutuksen keskimääräinen laskennallinen yksikköhinta laskee 4,2 prosenttia vuonna 2014. Kaavailtu vähennys on 15 miljoonaa euroa. Valtioneuvosto vahvisti vuoden 2014 yksikköhinaksi 6425,98 euroa, kun se tänä vuonna on 6704,40 euroa.¹⁸

Vantaalla yksikköhinta on vuonna 2013 yhteensä 6289,64 euroa. Vuonna 2014 Vantaan lukiokoulutuksen yksikköhinta on leikkauksen jälkeen 6023,65 euroa.¹⁹ Vantaan lukioiden aloituspaikkamäärä pysyy ensi vuonna ennallaan, joten vuoden 2014 valtionosuutta arvioitaessa voidaan käyttää samaa opiskelijamäärää. Kun vuonna 2013 lukiokoulutukseen suunnatun valtionosuuden on arvioitu olevan 24,1 miljoonaa euroa, niin se on ensi vuonna arviolta 23,1 miljoonaa euroa, eli noin miljoona euroa vähemmän.

Alla olevassa taulukossa on arvioitu lukiokoulutukseen myönnettyjen valtionosuuksien ja lukiokoulutuksen toimintamenojen suhdetta myös vuosina 2015-2016. Arviot toimintamenoista perustuvat kaupunginvaltuuston 18.11.2013 hyväksymään Vantaan talousarviosuunnitelmaan 2014-2017. Valtionosuuden on oletettu pysyvän vuoden 2014 tasolla. Tämän arvion mukaan valtionosuudet eivät kata toimintamenoja enää vuonna 2014, jolloin toimintamenot ylittävät myönnetyn valtionosuuden 158 000 eurolla. Vuonna 2016 ylitys olisi tämän arvion mukaan jo 858 000 euroa. Jos yksikköhintaa leikataan edelleen vuonna 2015, on toimintamenojen ylitys tulevana vuosina tätä arviota suurempi.

Toimintakatetta tarkasteltaessa valtionosuuden määrä jää tässä arviossa nettopuitetta (toimintatulojen ja toimintamenojen erotus) pienemmäksi vasta vuonna 2016, jolloin vaje on 343 000 euroa.

Suomen- ja ruotsinkielisen lukiokoulutuksen valtionosuus ja toimintamenot Vantaalla 2011-2016						
1000 euroa	2011	2012	2013	2014e	2015e	2016e
Valtionosuus yhteensä	21.721	24.044	24.050	23.033	23.033	23.033
	TP 2011	TP 2012	TA 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016
Toimintamenot yhteensä	-22.803	-23.234	-23.272	-23.191	-23.539	-23.891
Erotus	-1.082	810	778	-158	-506	-858
Toimintakate yhteensä	-22.193	-22.529	-22.822	-22.691	-23.031	-23.376
Erotus	-472	1.515	1.228	342	2	-343
VOS: vähennetty kaupungin vyörytyserät 3,3 %. Sis. Yli 18v aloittaneet. Lähde: OPH rahoitusraportit V06YT7S, VOS6SL11. Ruotsinkielisten oppilaiden määrä V06YT7S. HUOM! TS 2015-2016 VOS-tiedot perustuvat samaan arvioon kuin v. 2014. Toimintamenot 2013-2016 perustuvat Vantaan taloussuunnitelmaan 2014-2017 ja talousarvioon 2014 (kh 18.11.2013). Sis. Ruotsinkielinen lukiokoulutus TA 2013 + 1,5% vuosittain.						

¹⁷ Hallituksen talousarvioesitys 2014 (8.8.2013), s. 36.

http://www.minedu.fi/OPM/Linjaukset_ja_rahoitus/talousarviot/talousarvioasiakirjat_2014/liitteet/OKMn_TAE_2014.pdf

¹⁸ Hallituksen talousarvioesitys 2014 (8.8.2013), s. 37. Valtioneuvosto vahvisti yksikköhinnan 3.10.2013.

¹⁹ OPH: Raportti vuoden 2014 yksikköhinnoista ja niiden perusteista (V06YK6S14).

5. Johtopäätöksiä

Vantaan kaupungin talousarviosuunnitelmaan 2014-2017 kirjatun strategisen tavoitteen mukaan lukiokoulutus järjestetään vuonna 2014 edelleen kustannustehokkaasti muihin kuntiin verrattuna. Tavoitteen toteutukseksi lukiokoulutuksessa toteutetaan talous- ja velkaohjelman mukaiset säästöt (noin 70 000 euroa), järjestetään koulutusta enintään valtionosuuden yksikköhinnalla ja pidetään lukioden aloituspaikkamäärä enintään nykytasolla 1160:ssa.²⁰

Haasteena Vantaalla on peruskoulun päättävän ikäluokan voimakas pieneneminen vuodesta 2013 vuoteen 2014 (ks. kuva 1). Peruskoulun päättävien määrä lähtee jälleen nousuun 2015, mutta saavuttaa ennusteen mukaan tämän vuoden tason vasta 2020. Tämä tarkoittaa sitä, Vantaan lukiokoulutuksen vetovoimaisuuteen tulee panostaa ja ulkopaikkakuntalaisten osuus lukioden opiskelijoista tulee säilyttää vähintään nykytasolla 26 %:ssa.

Lukiokoulutuksessa tapahtuu lähivuosina suuria valtakunnallisia muutoksia. Ylioppilaskirjoitukset sähköistyvät ja uudet opetussuunnitelman perusteet sekä uusi tuntijako otetaan käyttöön vuodesta 2016 alkaen. Vantaalla uudistukseen valmistautuminen lähti jo keväällä 2013 käyntiin omana projektinaan, johon määriteltiin ohjausryhmä, tekninen työryhmä sekä aineryhmäkohtaisia työryhmiä. Uudistukset tuovat paljon lisätyötä niin hallinnollisesti kuin pedagogisesti, sillä uudistuksilla on suuri vaikutus jokaisen opettajan, rehtorin ja sivistystoimen virkamiesten työhön. Uudistuksiin valmistautuminen vaatii sekä ajallisia että rahallisia resursseja.

Lukiokoulutuksen toimintaympäristöön vaikuttavat tulevaisuudessa vuonna 2015 voimaan tuleva valtionosuusuudistus sekä valtakunnalliset valtionosuusrahoitukseen liittyvät säästöt, kuten lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan leikkaus vuonna 2014. Hallituksen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa (KESU 2011–2016) linjataan, että lukiokoulutuksen rahoitusperusteisiin sisällytetään tuloksellisuusrahoitusosuus.²¹ Rahoitusperusteiden uudistaminen on mainittu myös hallituksen talousarvioesityksessä 2014. Lisäksi kuntarakennemuutos tai pääkaupunkiseudun yhteinen metropolihallinto voivat tuoda Vantaan lukiokoulutuksen järjestämiseen muutoksia, joita ei vielä voi ennustaa.

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue ei edellä mainittujen toimintaympäristöön liittyvien muutosten takia pidä perusteltuna Vantaan lukiokoulutuksen muuttamista nettobudjetoiduksi yksiköksi.

Vantaalla 20.12.2013

Paula Ylöstalo-Kuronen
nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja
Vantaan kaupunki
Sivistystoimi
Nuoriso- ja aikuiskoulutus

Jaakko Turpeinen
opetustoimen suunnittelija
Vantaan kaupunki
Sivistystoimi
Nuoriso- ja aikuiskoulutus

²⁰ Suomenkielisten lukioden aloituspaikat 1160, ruotsinkielisen lukion aloituspaikat 54.

²¹ OKM: Koulutus ja tutkimus vuosina 2011–2016. Kehittämissuunnitelma.

6. Lähteet

Hallituksen talousarvioesitys 2014 (8.8.2013)

Kouluikkuna, lukiokoulutuksen kaikki tunnusluvut 2012

Kuntaliitto, Valtionosuudet 2013. Muistio 4.1.2013

OKM: Koulutus ja tutkimus vuosina 2011–2016. Kehittämissuunnitelma. OKM julkaisuja 2012:1.

OPH: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus. Yksikköhintojen rahoituksen määräytyminen 2013

OPH: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit

Vantaan kaupungin sivistystoimi, nuoriso- ja aikuiskoulutus: Arviointiraportti 2011-2012

Vantaan kaupunki, Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma 4.6.2012

Vantaa

Vantaan kaupunki
Sivistystoimi

11 §

Vastaus Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n kirjeeseen koskien uskonnon harjoittamisen kieltämistä osana koulupäivää/ EL-H

VD/3806/12.00.01.00/2013

Helsingin vapaa-ajattelijat ry on pyytänyt opetuslautakuntaa määräämään koulut lopettamaan uskonnon harjoittamisen osana koulupäivää. Yhdistys esittää koululaisjumalanpalveluksien ja uskonnollisten aamunavauksien olevan uskonnonvapautta ja yhdenvertaisuutta loukkaavia käytäntöjä, koska tilanne pakottaa oppilaan toimimaan perheen vakaumuksen vastaisesti taikka paljastamaan poikkeavan vakaumuksen, tai vakaumuksen puuttumisen. Yhdistys vetoaa Apulaisoikeusasiamies Pajuojan ratkaisuun 5.8.2013, jossa yhdistys katsoo otetun kantaa uskonnonharjoittamiseen koulussa Opetushallituksen ohjeesta poiketen.

Apulaisoikeusasiamies Pajuojan ratkaisussa 5.8.2013 todetaan mm. seuraavaa:

”Eduskunnan perustuslakivaliokunta on vuonna 1982 todennut olevan epäilyksetöntä, että perustuslain turvaa nauttivaan uskonnonvapauteen kuuluu, ettei ketään voida ilman perustuslainsäätämisyjärjestyksessä annetun säännöksen tukea velvoittaa vasten tahtoaan osallistumaan uskonnonharjoitukseen. Perustuslakivaliokunnan mukaan tämä vapaus uskonnosta koskee kaikkia kansalaisia ja on periaatteessa riippumaton uskonnollisen yhdyskunnan jäsenyydestä, koska uskonnolliseen yhdyskuntaankaan kuuluvia henkilöitä ei voida pakottaa osallistumaan uskonnollisiin menoihin (PeVL 12/1982 vp.).”

”Opetushallituksen (OPH) 28.2.2006 julkaisemassa muistiossa (Perusopetuslain muutoksen vaikutukset uskonnon ja elämäntietämystiedon opetukseen sekä koulun toimintaan) on todettu, että suomalaisella koululla on useita perinteisiä juhlia kuten joulujuhla, kevätjuhla sekä YK:n päivän ja itsenäisyyspäivän juhla. Niihin saattaa sisältyä joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Muistiossa on perustuslakivaliokunnan mietintöön viitaten myös todettu, että juhlaan mahdollisesti sisältyvän virren tai jouluevankeliumin johdosta ei juhlaa voida pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena. Edelleen muistion mukaan koulun juhlat ovat osa opetusta ja koulutyötä. Perusopetuslain 3 §:n mukaan opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Koulun tulee tiedottaa oppilaiden huoltajille koulussa järjestettävistä tapahtumista ja niiden sisällöstä. Tarvittaessa huoltajien kanssa voidaan sopia oppilasta koskevista yksilöllisistä järjestelyistä ja mahdollisesta vaihtoehtoisesta toiminnasta, mikäli vakaumus estää osallistumisen juhlaan tai sen osaan. Järjestelyistä sovittaessa tulee ottaa huomioon oppilaan turvallisuus. Suomalaisen koulujuhlaperinnön vaalimisessa ja kehittämisessä lähtökohtana tulee olla yhteisöllisyyden ja suvaitsevaisuuden periaate.”

Pajuoja ei ratkaisussaan kieltänyt ko. tapauksessa opetuksen osana Suvivirren laulamista, vaikka muistutti aikaisemmasta kiellostaan ruokarukoukseen velvoittamisesta sekä muista uskonnonvapauteen liittyvistä rajanvedoista.

Opetuslautakunta 24.2.2013 § 11

Apulaiskaupunginjohtajan vs:n esitys:

Päätetään antaa seuraava vastaus Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:lle.

Vantaalaisissa kouluissa toteutetaan OPH:n ohjeistusta ja asiasta annettua lainsäädäntöä. Niiltä osin, kuin oppilaan huoltajien suostumuksella oppilaat osallistuvat tai ovat osallistumatta koulun tilaisuuksiin, joiden voidaan katsoa edes osin olevan uskonnon harjoittamista, ei voida katsoa osallistumis päätöksen olevan vakaumuksen paljastavaa. Kukin huoltaja vastaa huollettavansa kanssa tehtävistä ratkaisuista oman perheensä lähtökohdista. Uskonnon harjoittamiseen osallistuminen on kaikille, uskontokuntaan tai katsomukseen katsomatta, nimenomaan suostumukseen perustuvaa. Katsomus ei näin ollen tule julkiseksi sillä, osallistuuko oppilas tilaisuuteen vai ei.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 11

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa seuraava vastaus Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:lle.

Vantaalaisissa kouluissa toteutetaan OPH:n ohjeistusta ja asiasta annettua lainsäädäntöä. Niiltä osin, kuin oppilaan huoltajien suostumuksella oppilaat osallistuvat tai ovat osallistumatta koulun tilaisuuksiin, joiden voidaan katsoa edes osin olevan uskonnon harjoittamista, ei voida katsoa osallistumis päätöksen olevan vakaumuksen paljastavaa. Kukin huoltaja vastaa huollettavansa kanssa tehtävistä ratkaisuista oman perheensä lähtökohdista. Uskonnon harjoittamiseen osallistuminen on kaikille, uskontokuntaan tai katsomukseen katsomatta, nimenomaan suostumukseen perustuvaa. Katsomus ei näin ollen tule julkiseksi sillä, osallistuuko oppilas tilaisuuteen vai ei.

Käsittely:

Jäsen Anette Karlsson teki jäsen Vaula Norrenan kannattamana muutosesityksen, että päätökseen lisätään seuraava teksti: "Jokaista lasta tulee kohdella yhdenvertaisesti. Uskonnon harjoittaminen kuuluu pääsääntöisesti perheelle. Mikäli koulussa järjestetään uskonnon harjoittamiseen liittyviä tapahtumia kuten hartauksia, tulee koulun varmistaa, että uskontokuntaan kuulumattomille lapsille järjestetään laadukasta korvaavaa toimintaa." Esittelijä muutti esitystään jäsen Anette Karlssonin tekemän muutosesityksen perusteella seuraavasti:

Päätetään antaa seuraava vastaus Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:lle.

Vantaalaisissa kouluissa toteutetaan OPH:n ohjeistusta ja asiasta annettua lainsäädäntöä. Niiltä osin, kuin oppilaan huoltajien suostumuksella oppilaat osallistuvat tai ovat osallistumatta koulun tilaisuuksiin, joiden voidaan katsoa edes osin olevan uskonnon harjoittamista, ei voida katsoa osallistumis päätöksen olevan vakaumuksen paljastavaa. Kukin huoltaja vastaa huollettavansa kanssa tehtävistä ratkaisuista oman perheensä lähtökohdista. Uskonnon harjoittamiseen osallistuminen on kaikille, uskontokuntaan tai katsomukseen katsomatta, nimenomaan suostumukseen perustuvaa. Katsomus ei näin ollen tule julkiseksi sillä, osallistuuko oppilas tilaisuuteen vai ei.

Jokaista lasta ja nuorta tulee kohdella yhdenvertaisesti. Uskonnon harjoittaminen kuuluu pääsääntöisesti perheelle. Mikäli koulussa järjestetään uskonnon harjoittamiseen liittyviä tapahtumia kuten hartauksia, tulee koulun varmistaa, että tarjolla on samaan aikaan laadukasta korvaavaa toimintaa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti esittelijän muutettu esitys.

Asiakirjat: Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n kirje 6.9.2013 on tallennettuna extranettiin kokouksen 24.2.2014 asiakirjoissa.

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö
Ote Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:lle

Muutoksenhakuohje: Valituskielto/ Kuntalaki 91 §

Lisätiedot:

Katja Kneckt, 09 8392 3098, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 §

Suomenkielisen perusopetuksen ensimmäisten luokkien enimmäisoppilasmäärät lukuvuonna 2014 - 2015 / IK

VD/241/12.00.01.00/2014

Oppilaille tulee perusopetuslain 6. §:n 2. momentin mukaan osoittaa koulutuspaikaksi ns. lähikoulu tai muu soveltuva paikka. Lisäksi perusopetuslain 29. §:n mukaisesti tulee ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Lain 28. §:n 1. momentin mukaan oppilaalla syntyy ehdoton oikeus käydä kunnan hänelle osoittamaa koulua.

Oppilaaksioton perusteista opetuslautakunta päätti 18.9.2007 §:ssä 7. Osittaisen kielikylpyopetuksen oppilaaksioton perusteet ja ryhmäkoot on opetuslautakunta määritellyt 15.11.2005 §:ssä 9. Vantaan kansainvälisen koulun ja Kaivoksen englanninkielisten luokkien oppilaaksioton perusteista opetuslautakunta on päättänyt 16.10.2007 §:ssä 9 ja 23.3.2010 §:ssä 15. Musiikkiluokkien oppilaaksiottamisen perusteista opetuslautakunta on päättänyt 15.11.2005 §:ssä 11 ja 14.3.2011 §:ssä 12. Montessoriopetuksen oppilaaksiotosta on päätetty opetuslautakunnassa 15.11.2005 §:ssä 10.

Opetuslautakunta on 17.12.2013 §:ssä 13 päättänyt, että Vantaalla on 1.1.2014 lähtien kolme oppilaaksiottoaluetta, läntinen, koillinen ja itäinen oppilaaksiottoalue. Opetuslautakunta on lukuvuodesta 2006 – 2007 alkaen tehnyt erikseen päätöksen kunkin peruskoulun ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien oppilaspaikkojen määrästä ottaen huomion koulun tilat ja muut olosuhteet. Päätös on ollut sitova osoitettaessa oppilaille lähikoulua samoin kuin otettaessa oppilaita toissijaisen haun perusteella. Päätettävät oppilasmäärät sisältävät kaikki oppilaat lukuun ottamatta vammais- ja autismiopetusta. Rehtorit perustavat tarvittavan määrän opetusryhmiä koulun talousarvion puitteissa.

Oppilaaksiottoalueiden vaatiman vuosittaisen luokkasuunnittelun valmistelusta ovat vastanneet aluepäälliköt. Aluepäälliköt ovat yhdessä alueensa koulujen rehtoreiden ja aluekoordinaattoreiden kanssa laatineet esityksen alueen ensimmäisten vuosiluokkien oppilaiden sijoittelusta. Alueellisista esityksistä on neuvoteltu perusopetuksen johtajan johdolla käydyssä perusopetusryhmäneuvottelussa, jossa on tehty lopullinen esitys enimmäisoppilasmäärästä kouluittain. Oppilaiden sijoittelu on tehty opetuslautakunnan hyväksymien oppilaaksioton perusteiden mukaisesti.

Liitteessä lueteltuja kokonaisoppilasmääriä ensimmäisillä luokilla ei saa ylittää muiden kuin alueelle muuttavien tai perusopetukseen valmistavasta opetuksesta siirtyvien oppilaiden osalta. Mikäli alueelle muuttaa uusia oppilaita tai valmistavilta luokilta siirtyy oppilaita, voi koulu perustellusta syystä ylittää em. oppilasmäärät. Muuttavien oppilaiden lähikoulun määrittelystä vastaa aluepäällikkö. Koulu ei saa ylittää em. koulukohtaista oppilasmäärää myöskään toissijaisessa oppilaaksiotossa. Rehtori sijoittaa oppilaat ryhmiin kokonaisoppilasmäärän puitteissa.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 12

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä suomenkielisten peruskoulujen ensimmäisten vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärät kouluittain lukuvuodeksi 2014 – 2015 liitteessä esitellyllä tavalla
- b) että aluepäälliköt ja rehtorit eivät saa ylittää em. oppilasmääriä oppilaaksiotossa
- c) että lukuvuoden aikana alueelle muuttaville oppilaille on määriteltävä lähikoulu kuten muillekin oppilaille. Aluepäälliköt vastaavat lähikoulun määrittelystä. Muuttavien oppilaiden ja perusopetukseen valmistavasta opetuksesta siirtyvien oppilaiden osalta voidaan perustellusta syystä ylittää hyväksytyt enimmäisoppilasmäärät.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Suomenkielisten peruskoulujen ensimmäisten vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärät kouluittain lukuvuonna 2014 – 2015.

Täytäntöönpano: hallintoyksikkö
yhtenäinen ote suomenkielisen perusopetuksen tulosalue, suomenkieliset ala-, ylä- ja koulut

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:
Ilkka Kalo, 09 8392 2060, 040 4707 1115, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

**Suomenkielisten peruskoulujen ensimmäisten vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärät
lukuvuonna 2014 - 2015**

Alue Koulu	Oppilaita yhteensä enintään 1. vuosiluokilla
Läntinen alue	
Askiston koulu	34
Hämeenkylässä koulu	39
Kaivokselan koulu	76
Kivimäen koulu	80
Martinlaakson koulu	81
Pähkinärinteen koulu	78
Rajatorpan koulu	40
Uomarinteen koulu	95
Kanniston koulu	64
Kartanonkosken koulu	108
Kivistön koulu	59
Ylästön koulu	84
Seutulan koulu	25
Vantaan kansainvälinen koulu	44
Veromäen koulu	108
Koillinen alue	
Jokivarren koulu	121
Leppäkorven koulu	97
Mikkolan koulu	75
Vierumäen koulu	119
Kytöpuiston koulu	72
Päiväkummun koulu	57
Rekolan koulu	46
Rekolanmäen koulu	70
Itäinen alue	
Hiekkaharjun koulu	92
Ilolan koulu	116
Jokiniemen koulu	84
Simonkallion koulu	91
Viertolan koulu	86
Hakunilanrinteen koulu	102
Itä-Hakkilan koulu	113
Kuusikon koulu	49
Länsimäen koulu	48
Rajakylän koulu	80

13 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta/ Vesikivi/ IK

VD/3414/12.00.01.00/2013

Timo Vesikivi on tehnyt valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle koskien hänen kouluverkon tehostamispäätöksestä tekemänsä oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä. Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt lausuntoa valitusta koskien lausuntopyynnöllä 8.1.2014. Vesikiven valituksessa kerrotaan, että Tuomelan koulu on toiminut paikalla, joka on saatu vuonna 1922 suoma-laista kansakoulua varten maalahoituksena. Valituksessa esitetään, että Vantaa on muuttamassa saamansa lahjoituksen käyttötarkoitusta, vaikka potentiaalia käyttötarkoituksen mukaisen toiminnan jatkamiselle on. Valittaja pyytää selvittämään, onko lahjoituksen käyttötarkoituksen suhteen tapahtumassa jotakin laitonta.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 13

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraava lausunto:

Kuntalain 90 § mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Opetuslautakunta on tehnyt valituksenalaisen päätöksen riittävän selvityksen perusteella, liitteenä olevasta johtosäännöstä ilmenevän toimivaltansa puitteissa. Kouluverkkoa koskeva valituksenalainen päätös ei muuta kaupungin omistamien kiinteistöjen omistussuhteita. Valittaja ei ole tuonut esiin mitään sellaista seikkaa, jonka perusteella tulisi katsoa valituksenalaisen päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä tai toimivalta ylittäen, eikä päätöksen lainvastaiseksi katsomiselle ole esitetty muitakaan perusteita. Täten valitus tulee hylätä perusteettomana.

Käsittely:

Jäsen Niilo Kärki teki jäsenten Ulla Sajaniemi, Vaula Norrena, Riika Åstrand ja Jari Jääskeläinen kannattaman muutosesityksen "Oikaisuvaatimuksessa on esitetty riittävät perusteet päätösten kumoamiseksi. Opetuslautakunnan päätöksen perusteluissa ei ole esim. hallintolain 45§ ja hyvän hallintotavan mukaisesti perusteltu päätöstä. Hevoshaan ja Tuomelan koulujen lakkauttamisella ei ole osoitettu syntyvän olennaista säästöä TVO-kaudella 2014-2016."

Varapuheenjohtaja Jari Sainio kannatti esittelijän esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut kannatettu muutosesitys, joten lautakunta joutuu äänestämään.

Päätettiin suorittaa nimenhuutoäänestys. Suoritetussa äänestyksessä jäsen Niilo Kärjen esitys sai viisi (5) ääntä ja esittelijän esitys 11 ääntä. Yksi (1) jäsen oli poissa kokouksesta. Puheenjohtaja totesi, että esittelijän esitys tuli lautakunnan päätökseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että heti päätöksenteon jälkeen seuraavat lautakunnan jäsenet pyysivät merkitsemään eriävän mielipiteensä tehtyyn päätökseen: Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena, ja Riikka Åstrand.

Liitteet: Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 13, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle Timo Vesikiven valituksesta
Lautakunnan jäsenten Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena ja Riikka Åstrand eriävä mielipide opetuslautakunnan päätökseen § 13, 10.3.2014

Asiakirjat: Seuraavat asiakirjat on tallennettu extranet -asiakirjoiksi
- Valitusasiakirja liitteineen
- Opetuslautakunnan johtosääntö

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö
Ote hallinto-oikeudelle

Muutoksenhakuohje: ei muutoksenhakuoikeutta

Lisätiedot:
Katja Kneckt, 839 23098, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 13, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle Timo Vesikiven valituksesta

VD/3414/12.00.01.00/2013

OPETUSLAUTAKUNNAN KOKOUS 10.3.2014 asia 13 / § 13

Asian otsikko: Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta / Vesikivi

	JAA esittelijän esitys	EI Niilo Kärjen kannatettu muutosesitys
Airaksinen Seppo	X	
Haga Carita	X	
Haverinen Soili	X	
Jääskeläinen Jari		X
Koivuniemi Jarkko		
Anette Karlsson	X	
Kortesalmi Marilla	X	
Kärki Niilo		X
Leppänen Janne	X	
Norrena Vaula		X
Nummelin Georg (Jori)	X	
Sainio Jari	X	
Sajaniemi Ulla		X
Sodhi Ranbir	X	
Suvsalmi Kirsi	X	
Åstrand Riikka		X
Lehmuskallio Paula	X	
Yhteensä	11	5
Poissa	1	
Tyhjää		

Eriävä mielipide

8/3

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty riittävät perusteet päätöksen kumoamiseksi. Opetuslautakunnan päätöksen perusteluissa ei ole esim. hallintolain 45§ ja hyvän hallintotavan mukaisesti perusteltu päätöstä. Hevoshaan ja Tuomelan koulujen lakkauttamisella ei ole osoitettu syntyvän olennaista säästöä TVO-kaudella 2014 - 2016.

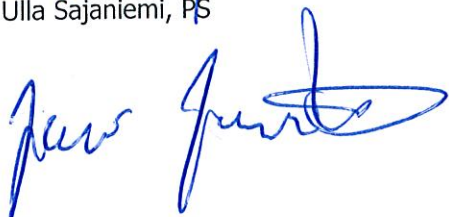
Vantaalla 10.3.2014

Ulla Sajaniemi, PS

Niilo Kärki, PS

Vaula Norrene

14 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta/ Tynkkynen/ IK

VD/3414/12.00.01.00/2013

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Vantaan kaupungilta liitteenä olevalla lausuntopyynnöllä lausuntoa valitukseen, jonka Martti Tynkkynen on tehnyt kouluverkkoa koskevasta opetuslautakunnan 15.10.2013 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä opetuslautakunnassa 17.12.2013. Valituksessa vaaditaan päätösten kumoamista, täytäntöönpanon kieltämistä ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista valitusasiakirjoista tarkemmin ilmenevin perustein.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 14

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteenä oleva lausunto, sekä lausunnon liitteinä opetuslautakunnan johtosääntö, "Koulujen ja oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten toteutus Vantaalla" – diasarja ja Kuntaliiton ohje "Päätöksenteko kouluverkon muutoksissa".

Käsittely:

Jäsen Niilo Kärki teki jäsenten Ulla Sajaniemi, Vaula Norrena, Riika Åstrand ja Jari Jääskeläinen kannattaman muutosesityksen "Oikaisuvaatimuksessa on esitetty riittävät perusteet päätösten kumoamiseksi. Opetuslautakunnan päätöksen perusteluissa ei ole esim. hallintolain 45§ ja hyvän hallintotavan mukaisesti perusteltu päätöstä. Hevoshaan ja Tuomelan koulujen lakkauttamisella ei ole osoitettu syntyvän olennaista säästöä TVO-kaudella 2014–2016."

Varapuheenjohtaja Jari Sainio kannatti esittelijän esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut kannatettu muutosesitys, joten lautakunta joutuu äänestämään.

Päätettiin suorittaa nimenhuutoäänestys. Suoritetussa äänestyksessä jäsen Niilo Kärjen esitys sai viisi (5) ääntä ja esittelijän esitys 11 ääntä. Yksi (1) jäsen oli poissa kokouksesta. Puheenjohtaja totesi, että esittelijän esitys tuli lautakunnan päätökseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että heti päätöksenteon jälkeen seuraavat lautakunnan jäsenet pyysivät merkitsemään eriävän mielipiteensä tehtyyn päätökseen: Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena, ja Riikka Åstrand.

Liitteet: Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle
Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 14, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle Martti Tynkkynen valituksesta
Lautakunnan jäsenten Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena ja Riikka Åstrand eriävä mielipide opetuslautakunnan päätökseen § 14, 10.3.2014

Asiakirjat: Seuraavat asiakirjat on tallennettu extranet –asiakirjoiksi
- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö
- Helsingin hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa mainitut liitteet
- aiempaan päätöksentekoon liittyvät asiakirjat löytyvät ko. kokouksen extranet –asiakirjoista.

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö
Ote Helsingin hallinto-oikeudelle

Muutoksenhakuohje: muutoksenhakukielto

Lisätiedot:

Katja Kneckt, 839 23098, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Viite Lausuntopyyntöne 30.1.2014, 00584/14/2299

Asia Lausunnon antaminen Martti Tynkkysen tekemää valitusta koskien

Päätös, jota valitus koskee

Vantaan kaupungin opetuslautakunnan päätös 17.12.2013 § 11, koskien oikaisuvaatimusta opetuslautakunnan 15.10.2013 tekemästä päätöksestä § 16

Lausunnonantaja

Vantaan kaupungin opetuslautakunta

Lausunto

Lausuntonaan Vantaan kaupungin opetuslautakunta toteaa, että valituksenalaiset päätökset on tehty lain mukaisesti, asianmukaisessa käsittelyjärjestyksessä, toimivaltaisessa viranomaisessa, eikä valituksessa ole tuotu esiin sellaisia seikkoja, joiden johdosta päätöksiä tulisi kumota. Liioin ei voida pitää perusteltuna kieltää päätösten täytäntöönpanoa. Vantaan opetuslautakunnan lausuntona oikeudenkäyntikuluja koskien esitetään, että kaupunkia ei tule velvoittaa korvaamaan oikeudenkäyntikuluja.

Perustelut

Päätös on syntynyt lainmukaisessa järjestyksessä

Kuntalain 90 § mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
Asematie 7
01300 Vantaa

Puhelin (vaihe) 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Toimiala
Matkapuhelin
Y-tunnus 01246109
ID 317168

lainvastainen. Opetuslautakunta on tehnyt valituksenalaiset päätökset riittävän selvityksen perusteella, liitteenä olevasta johtosäännöstä ilmenevän toimivaltansa puitteissa.

Päätöksen perusteleminen ja asian selvittäminen

Opetuslautakunnan 15.10.2013 kouluverkkopäätös tehtiin laajan selvityksen ja kuulemisten pohjalta. Aiheesta käytiin laajaa keskustelua ja monet vaihtoehtoiset suunnitelmat olivat esillä keskustelussa. Oikaisuvaatimuksia samasta päätöksestä tuli kaikkiaan neljä, joten niiden yhdessä käsitteleminen 17.12.2013 oli tarpeen. Koska oikaisuvaatimuksia käsiteltäessä tulee harkita niin laillisuus kuin tarkoituksenmukaisuusperusteet, tulivat kunkin oikaisuvaatimuksen hylkäämisen osalta perusteluiksi laajalti samat seikat, jotka olivat johtaneet alkuperäiseen päätökseenkin. Täten oikaisuvaatimuksiin vastattiin yhdenmukaisesti, koska kunkin oikaisuvaatimuksen osalta asian käsittelyn aikana käydyssä keskustelussa esiin tuodut seikat olivat päätöksen peruste. Perusteluja on pidettävä riittävinä.

Mitä tulee oikaisuvaatimuksen kohteena olevan 15.10.2013 tehdyn koulujen lakkauttamista koskevan päätöksen perusteluihin, niitä voidaan pitää niin ikään riittävinä. Perusteluvelvollisuuden funktiona on taata mahdollisuus tarkastella päätöksen lainmukaisuutta ja muutoksenhaun tarvetta sekä käytännön tasolla informoida päätöksen kohdetta siitä, mikä päätöksentekijän kanta asiaan on ja miten tähän on päädytty. Näiden funktioiden voidaan katsoa päätöstekstissä toteutuvan.

Lainmukaisen päätöksenteon ohella oikean ratkaisun muodollisena vähimmäisedellytyksenä voidaan pitää riittävää informaatiota. Sisällöllisesti oikean ratkaisun aikaansaamiseksi on tärkeää, että ratkaisun tueksi on hankittu riittävä määrä objektiivista ja paikkansapitävää tosiasiatietoa. Tällaisina voidaan pitää niin laajoja selvityksiä, että päätöksen tekemiseksi tarvittavat tosiseikat tulevat selvitettyä. Erityinen merkitys päätöksen legitimiisyyden kannalta on kuulemismenettelyllä. Oikeuskirjallisuudessa on mainittu nimenomaan selvityksen laadullisena kriteerinä kuulemismenettely. (Mäenpää, Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet 2012, s. 196)

Arvioitaessa tehdyn selvityksen riittävyyttä yksittäistapauksessa on selvää, ettei riittävyyden arvioimiseksi ole olemassa konkreettista mittapuuta, vaan kyse on nimenomaan käsillä olevan tapauksen kannalta relevanteista tosiseikoista ja niiden selvittämisestä. Näin ollen on vaikea nähdä, missä kohdin Vantaan kaupungin opetuslautakunnan päätöksen voitaisiin katsoa perustuvan puutteelliseen selvitykseen. Kouluverkkoa koskeva valituksenalainen päätös on tehty laajojen kuulemisten jälkeen, kaupungin toimivaltasäännöksiä noudattaen, toimialojen yhteistyössä tekemien suunnitelmien ja talousselvitysten pohjalta. On selvää, että näin monialaisesti vaikuttava päätös tehdään huolellisen selvityksen ja laajan asiakirja-aineiston pohjalta. Itse päätöstekstiin ei voida koko valmisteluaineistoa tuoda, vaikka asian käsittelyssä oli laajalti taustamateriaaleja käytössä. Taloudellisia vaikutuksia koskevat selvitykset ja laskelmat olivat opetuslautakunnan päätöksistä ilmenevällä, riittävällä tavalla lautakunnan käytettävissä päätöstä tehtäessä.

Esittelijä ja valmistelijat vastaavat esittelytekstin oikeellisuudesta virkavastuulla. Laskelmien, joihin esittelytekstissä on viitattu, tulee olla hyvän hallintotavan vaatimusten mukaisesti oikeita ja niihin on voitava luottaa.

Valituksessa esitetty viittaus kokonaisvaltaisten kustannussäästölaskelmien puuttumiseen voidaan nähdä kannanottona perusteluvelvollisuuden laajuuteen ja sen täyttämisen laiminlyöntiin. Perusteluissa on kuitenkin nimenomaisesti ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun. Velvollisuutta yksityiskohtaisten ja vertailevien laskelmien esittämiseen varsinaisissa päätösteksteissä ei kuitenkaan ole, vaan säästötavoite ja säästämiseen johtavat toimet voidaan esittää yleisluonteisemminkin. Laskelmia voidaan pitää osana päätöksen valmisteluaineistoa, jota ei voida kokonaisuudessaan kirjoittaa päätöstekstiin jo käytännön syistä. Kokoustilanteessa voidaan tuoda erikseen esiin pyynnöstä tietoja, jotka ovat olleet käytettävissä tai jotka ovat olleet tuotettavissa kohtuullisin toimenpitein.

Blogin kautta tai muutoin valmistelun ja kuulemisten aikana pyydettyjä lisäselvityksiä on tehty päätösvalmistelun aikana resurssien puitteissa. Mikäli joku vastaus tai laskelma puuttuu blogista, niin tällä perusteella ei voida arvioida valituksenalaisen päätöksen olevan riittämättömään selvitykseen perustuva.

Riittävänä pidetyn selvityksen nojalla on tehty toimielinpäätös, jonka laillisuutta ei voida arvioida sen perusteella, millaisia lisäselvityksiä koskevia viestejä yksittäiset toimielimien jäsenet ovat mahdollisesti vaihtaneet kaupunkia edustavien tahojen kanssa. Toimielin itse arvioi valmistelun riittävyyden päätöksenteon yhteydessä, toimielimien päätökseksi muodostuu enemmistön päätös, mikäli päätös ei ole yksimielinen. Selvitysvelvollisuuden täyttäminen tulee arvioitavaksi toimielimien itsensä toimesta – ja niin on tullut tässäkin tapauksessa. Asiasta päättänyt lautakunta on voinut asian valmistelun perusteella tehdä päätöksen kouluverkon osalta.

Koulumatkojen arviointi

Selvittämiselvöllisyydelle on voitava käytännön syistä asettaa rajoja. Koulu-verkkoa koskeva valituksenalainen päätös ei koske yksittäisten oppilaiden kou-lumatkojen vaarallisuuden arvioimista, eikä tällaiselle arvioinnille nimenomaan tässä yhteydessä ole perustettakaan, sillä yksilökohtainen koulumatkojen vaarallisuuden arviointi tehdään kunkin oppilaan osalta yksilöllisellä päätöksellä. Tällöin voidaan ottaa huomioon olosuhteiden lisäksi kunkin oppilaan ikä ja kehi-tystaso sekä muut asiaan vaikuttavat seikat siten, kuin laki ja Vantaan kaupungin koulukuljetusperiaatteet edellyttävät. Siitä seikasta, kehitetäänkö esimerkiksi kevyen liikenteen väyliä koulujen ympäristöissä, päättää toimivaltansa puitteissa muu kaupungin toimielin. On kuitenkin todettava, että kaupungin edustajat ovat selvittäneet koulumatka-asiaa paitsi koulukohtaisin mittauksin, myös katselmoiden, joten koulumatkojen turvallisuuden arviointia on suoritettu prosessin myötä. Korjauksia on tehty ja suunniteltu, pääosin jo ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä tehtyjä suunnitelmia noudattaen.

On syytä huomata, että laajamittaisesti kunnan lakisääteisten palveluiden suunnitteluun liittyvät päätökset, kuten kouluverkkoa koskevat ratkaisut, sekä ikään kuin samankaltaisen asian toisena ääripäänä yksittäistä oppilasta koskevat päätökset tehdään eri menettelyissä, jolloin niitä koskevat myös erilaiset selvitysvelvollisuudet. Tästä huolimatta todettakoon, että Perusopetuslain 6 §:stä johtuva velvollisuus järjestää opetus kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä on otettu päätöksenteossa huomioon, ja kyseinen velvollisuus on myös katsottu mahdolliseksi toteuttaa kouluverkkoa koskevien uudistusten toteuttamisen jälkeenkin. Koulumatkat eivät ole millään alueella muodostumassa kovin pitkiksi kouluverkkoratkaisun myötä. Lakkautettavienkin koulujen oppilaat pääsevät edelleen kouluun "lähelle" kotiaan.

Lapsivaikutusten arviointi

Lapsivaikutusten arvioinnin lisäämistavoite ei yleisluontoisuudessaan anna viitteitä konkreettisesti yksittäistapauksessa tehdyn arvioinnin riittävydestä. Lapsivaikutukset ovat olleet päätöksenteossa lähtökohtana, jolloin erillistä asiakirjaa lapsivaikutuksista ei ole tehty. Vaatimus erillisen asiakirjan laatimisesta on ensinnäkin tosielämälle vieras ja hallintotoimelle asetetuille yleisille vaatimuksille kohtuuton. Viranomaisen on velvollinen jo virkavelvollisuuksiensa valossa tekemään lasten edun mukaisia päätöksiä. Kouluverkkoratkaisut merkitsevät aina koulussa oleville lapsille muutosta. Koulun lakkauttaminen tarkoittaa pääasiallisesti heikennystä. Taloudellisten realiteettien sivuuttaminen opetustoimessa ei kuitenkaan ole yhdenkään asiakkaan etu. Lapsivaikutuksien arviointi johti mm. suunniteltuun vaiheittaiseen koulujen sulkemiseen, jotta lapsille voidaan taata mahdollisimman ehjät ja johdonmukaiset koulupolut.

Kouluverkkoratkaisut merkitsevät aina lasten asettamista jollain tapaa toisiinsa nähden eriarvoiseen asemaan. Lapsivaikutusten arvioinnin kannalta on kouluverkkoratkaisut kuitenkin nähty opetuksen laatuun vaikuttaviin ratkaisuihin (henkilökunnan vähentäminen) vähemmän vahingollisina. Ratkaisu on tehty niin pitkälle kuin on ollut mahdollista huomioon ottaen lasten erilaiset oikeudet.

Suomessa erillisiä lapsivaikutusarviointeja tehdään oikeuskirjallisuuden mukaan satunnaisesti, vaikkakin tavoite niiden lisäämisestä on ollut hallitusohjelmassa vuodesta 2011. (Hakalehto-Wainio, Lapsioikeus murroksessa 2013, s. 35)

Kuuleminen

Kouluverkon kehittämistä valmisteltaessa on kuultu laajasti niin oppilaskuntaa kuin muita tahoja, jolloin lasten näkökulmia on huomioitu, kuten asiakirjamateriaali osoittaa. Lapsiryhmiin vaikuttavien asioiden kuulemisena on voitava pitää riittävänä lasten kuulemista lapsiryhmänä, eikä velvollisuutta yksittäisten koulu-laisten kuulemiselle luonnollisestikaan voida asettaa. Annetuista lausunnoista laadittiin kooste, joka oli päätöstä tehtäessä opetuslautakunnan käytettävissä. Lasten ja muiden tarvittavien tahojen osallisuus ja kuuleminen on ollut riittävää.

Päätöstä tehtäessä on tuotu esiin kaikki tarpeelliseksi katsotut tiedot ja selvitykset. Päätösteksti on laadittu hyvän hallintotavan vaatimusten mukaisesti sekä ollut sellainen, että siitä on saanut helposti käsityksen, mihin päätösehdotuksen kouluverkkoratkaisu perustuu. Asian valmistelussa on myös noudatettu liitteenä olevaa Kuntaliiton ohjetta "Päätöksenteko kouluverkon muutoksissa" (2012). Vantaan kaupungin menettely täyttää Kuntaliiton suositukset kaikilta osin.

Päätöksentekoprosessin osana sosiaali- ja terveystoimen toimialalta on pyydetty lausuntoa. Siitä seikasta, ettei lausunnolle ole ollut tarvetta, ei voida tehdä sitä johtopäätöstä, etteikö tilannetta olisi sosiaali- ja terveystoimessa arvioitu ja katsottu ettei ole tarpeellista lausua asiassa. Mikäli sosiaali- ja terveystoimen toimialalla olisi katsottu valituksenalaisen päätöksen päätöksentekoprosessissa vaarannettavan terveys- ja hyvinvointi, tai lasten ja nuorten hyvinvointi, olisi toimiala ollut velvoitettu osallistumaan valmisteluprosessiin lausumalla asiasta tai muutoin vaikuttamalla prosessin hyvinvointia vaarantaviin tekijöihin. Nyt tällaisia perusteita ei ollut käsillä.

Terveys ja turvallisuus

Sivistystoimi on ollut tietoinen koko valmisteluprosessin ajan, että sosiaali- ja terveystoimen on kaikissa tilanteissa turvattava sille oppilashuoltoon ja kouluterveydenhuoltoon kuuluvat säädösten mukaiset palvelut. Näin siis tapahtuu vaikka jokin kouluista lakkautettaisiin ja opetus siirtyisi toiseen kouluun. Kyseessä olevissa siirroissa on toimittu hyvässä yhteistyössä toimialojen välillä koko prosessin ajan lasten hyvinvoinninkin näkökulmasta. Erikseen on sovittu sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen välillä vielä tehostetusta yhteistyöstä siirrettävän opetuksen piirissä olevien lasten turvallisen yhteisöllisyyden tukemisesta. Vantaalla toimii toimialojen yhteinen hyvinvointiryhmä, jossa toimialat yhdessä seuraavat mm. lasten hyvinvoinnin kehitystä ja sopia tarvittavista toimenpiteistä. Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth on pitänyt muiden toimialojen johdon ajan tasalla koulujen lakkauttamisasiassa. Koulujen sisäilma-asioiden valvonta on ympäristöterveydenhuollolla, joka on maankäytön toimialalla. Koulumatkayhteistyöstä lasten vanhempien kanssa vastaa sivistystoimi.

Opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden parissa työskentelee Vantaalla kuten valtakunnallisestikin lukuisia toimijoita, joiden lakisääteiset tehtävät ovat osin päällekkäisiä. Sosiaali- ja terveystoimen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon velvoitteiden lisäksi Vantaalla ympäristökeskus valvoo koulujen ja oppilaitosten terveydellisiä oloja, työterveyshuolto tekee työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä, työsuojelupiiri tekee tarkastuskäyntejä, työoloja arvioidaan työsuojelun ohjeistuksen mukaan linjaorganisaatiossa, tilakeskuksella on tilojen haltijana omat kiinteistöihin liittyvät tarkastuksensa ja pelastuslaitos tekee palotarkastuksia. Vantaan ehkäisevä terveydenhuolto tekee yhteistyötä kaikkien em. toimijoiden kanssa, jotta koulujen ja oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden

tarkastukset saadaan jatkossa toteutettua asetuksen 338/2011 edellyttämällä tavalla yhteistyössä. Tavoitteena on tehtävien koordinointi aiempaa paremmin niin, että yhteistyötä lisäämällä voitaisiin välttyä päällekkäiseltä työltä, samalla kun koulujen ja oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset nivotaan osaksi oppilas- ja opiskelijahuollon säännöllistä toimintaa.

Lausunnon liitteenä on diasarja, jossa kerrotaan Koulujen ja oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten toteutuksesta Vantaalla. Kuten diasarjasta käy ilmi, ovat tutkimukset tekevät tahot koko ajan mukana toiminnassa. Siitä seikasta, että asetuksen vaatima tarkastus tehdään vasta syksyllä 2014 ei voi vetää sitä johtopäätöstä, että koulut, joihin kouluverkkoratkaisun myötä oppilaita otetaan olisivat turvallisuudeltaan tai terveydellisyydeltään puutteellisia. Vastaanottavat koulut toimivat tälläkin hetkellä. Kaikki tarkastuksen osatahot toimivat virkavastuulla turvallisuuden ja terveellisuuden takaamiseksi nytkin. Tästä osoituksena voidaan pitää sitä, että Havukosken koulun remontin aikaiset sisäilmaongelmat tulivat ilmi ja johtivat kevätlukukauden 2014 ajaksi oppilaiden sijoittamiseen muihin alueen kouluihin. Asetuksen mukaiset tarkastukset tullaan toki toteuttamaan, kuten liitemateriaalissa esitetään, mutta niiden puuttuminen ei merkitse sitä, etteikö kaikissa koulurakennuksissa olisi terveyden ja turvallisuuden takaamiseksi toimivan viranomaisverkoston valvontaa.

Kiinteistön käyttötarkoitemääräys

Kouluverkkoratkaisu ei ole päätös kiinteistöjen käyttötarkoituksia tai omistussuhteita koskien. Kiinteistöjen käytöstä ja mahdollisista luovutuksista vastaa Vantaan kaupungissa maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimiala. Valituksenalainen päätös on tehty opetuslautakunnassa, jonka toimivalta, ja valituksenalainen päätös koskee koulun lakkauttamista, ei kiinteistön saantoa, myyntiä, kaavoitusta tai muita käyttötarkoitukseen tai lahjakirjan tarkoitemääräyksiin liittyviä seikkoja. Valituksenalainen päätös on näin ollen katsottava lailliseksi siitä riippumatta, onko lahjoituksen tarkoitemääräys voimassa, tai voiko joku taho turvautua oikeussuojakeinoin, mikäli lahjakirjan tarkoittaman kiinteistön osalta tehtäisiin toimivaltaisessa toimielimessä sellaisia päätöksiä, joissa tarkoitemääräyksellä olisi merkitystä. Valituksenalaista päätöstä tarkoitemääräys ei koske. Siitä huolimatta, että lakkautettavan koulun sijaintikiinteistöä koskevalla tarkoitemääräyksellä ei voida katsoa olevan merkitystä valituksen alaisen päätöksen laillisuuden kannalta, on syytä lyhyesti todeta, että lahjan tarkoituksen vastaiseen käyttöön lahjoituksen purkuperusteeseen voi vedota vain lahjan antaja.

Hallinnon oikeusperiaatteiden noudattaminen

Kuten Hallintolain 7 §:stä ja siitä esitetyistä tulkinnoista ilmenee, hallinnon palveluperiaate tulee ottaa huomioon kaikessa hallintotoiminnassa, myös kirjallisten hallintopäätösten tekemisessä. Palveluperiaatteen konkreettinen sisältö vaihtelee käsillä olevan hallintopalvelun, jollaiseksi päätöksentekokin siis voidaan katsoa,

mukaan. Tässä yhteydessä palveluperiaatteen voidaan katsoa edellyttävän palvelun, eli päätöksen teon asianmukaisuutta.

Asianmukaisuuden vaatimuksen voidaan katsoa yleisesti tarkoittavan hallinnon kanssa asioimisen järjestämistä mahdollisimman joustavaksi ja palvelumyönteiseksi. Esimerkiksi erot asiakkaiden tiedoissa ja asiointivalmiuksissa eivät saisi vaikuttaa epäedullisesti menettelyssä asiakkaan kannalta. Ottaen huomioon, että tässä yhteydessä hallintopalvelu tarkoittaa kirjallisen päätöksen tekemistä, ei asianmukaisuuden vaatimusta voida toteuttaa kovin monella tavalla. Lähinnä mahdollisuutena on lakisääteisten hallinnon oikeusperiaatteiden noudattaminen sekä asioiden ilmaiseminen selkeästi ja ymmärrettävästi niin, että hallinnon asiakkaat ymmärtävät ne. Molempien vaatimusten voidaan katsoa opetuslautakunnan päätöksissä toteutuvan. Erikseen on syytä huomauttaa, että pelkkä päätöksen kielteisyys tiettyjen asiakkaiden näkökulmasta ei merkitse palveluperiaatteen laiminlyömistä.

Palveluperiaate on läheisessä yhteydessä perustuslaissa määriteltyjen sekä kunnan muiden lakisääteisten tehtävien tulokselliseen tuottamiseen. Kouluverkkoa koskeva ratkaisu tähtää nimenomaisesti perusopetuksen järjestämisen tehostamiseen. Siitä huolimatta, että säästötoimet vaativat aina jonkun osapuolen sopeutumista, niiden toteuttaminen on välttämätöntä, jotta laadukkaat palvelut voidaan turvata jatkossakin.

Kouluverkkoratkaisu liittyy kaupungin talous- ja velkaohjelmaan, jonka vaikutukset kohdistuvat laajasti koko kaupunkiin ja sen palveluverkkoihin kouluverkon lisäksi. Jokainen toimiala ja tulosalue joutuu osallistumaan "säästötalkoihin". Kouluverkkopäätös on tehty siinä tarkoituksessa, että talous- ja velkaohjelma saadaan toteutumaan, ja opetuslautakunnan alaiset toiminnot noudattavat ohjelmaa. Päätöksen myötä syntyvät säästöt ovat aidosti tilakustannuksista syntyviä, vaikka niiden kertyminen ei toteudu välittömästi, johtuen mm. täytäntöönpanon vaihteellisuudesta, jolla turvataan lasten etua ehjien koulupolkujen muodossa. Suhteellisuusperiaatteen, tarkoitussidonnaisuuden periaatteen tai objektiviteettiperiaatteen noudattamisesta esitetyt epäilyt eivät kokonaistilanne huomioiden ole perusteltuja. Palvelujen käyttäjien näkökulmasta tilakustannusten säästö on nähty vähemmän negatiiviseksi kuin palvelun laadusta säästäminen (opetuksen taso).

Merkittävät taloudelliset vaikutukset valituksenalaisen päätöksen myötä tulevat siitä, että koko kouluverkon tilankäyttöä tehostetaan merkittävästi. Tällä säästetään sekä ylläpitokustannuksissa että investointikustannuksissa koko kaupungissa, kun parantuneen tilatehokkuuden myötä pystytään välttämään muutoin tarvittuja kouluinvestointeja ja säästetään myös ylläpitokustannuksissa. On päätetty luopua tietyistä nykyisistä koulutiloista, perusteena mm. tilatehokkuuden parantaminen nykykouluverkossa, säästöt toimitilakustannuksissa ja kouluverkon edelleen kehittäminen yhdenmukaisten periaatteiden mukaisesti. Muutosten lähtökohtia ovat lisäksi olleet mm. nykyisten ryhmäkokojen ja nykyisten avustajaresurssien sekä kohtuullisten koulumatkojen turvaaminen kaupunkitasoisesti lähivuosille. Opetuslautakunta katsoo asiassa muutoin ja tässä lausunnossa esitetyin perustein, että

suhteellisuusperiaate, kuten muutkin lain ja periaatteiden vaatimukset on otettu huomioon ja toteutuu koulujen lakkauttamispäätöksissä.

Lopuksi

Valittajat eivät ole tuoneet esiin mitään sellaista seikkaa, jonka perusteella tulisi katsoa valituksenalaisten päätösten syntyneen virheellisessä järjestyksessä tai toimivalta ylittäen, eikä päätöksen lainvastaiseksi katsomiselle ole muitakaan perusteita. Täten valitus tulee hylätä perusteettomana.

Oikeudenkäyntikulut eivät perustu Vantaan kaupungin tekemään virheeseen. Kiistämme oikeudenkäyntikulut niin perusteiltaan kuin määrältään ja katsomme, että valitus oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen tulee hylätä.

Vantaan kaupungin opetuslautakunta

LIITTEET

Opetuslautakunnan johtosääntö
Diasarja "Koulujen ja oppilaitosten terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastusten toteutus Vantaalla"
Kuntaliiton ohje "Päätöksenteko kouluverkon muutoksissa"

Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 14, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle Martti Tynkkysen valituksesta

VD/3414/12.00.01.00/2013

OPETUSLAUTAKUNNAN KOKOUS 10.3.2014 asia 14 / § 14

Asian otsikko: Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta / Tynkkynen

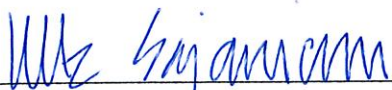
	JAA esittelijän esitys	EI Niilo Kärjen kannatettu muutosesitys
Airaksinen Seppo	X	
Haga Carita	X	
Haverinen Soili	X	
Jääskeläinen Jari		X
Koivuniemi Jarkko		
Anette Karlsson	X	
Kortesalmi Marilla	X	
Kärki Niilo		X
Leppänen Janne	X	
Norrena Vaula		X
Nummelin Georg (Jori)	X	
Sainio Jari	X	
Sajaniemi Ulla		X
Sodhi Ranbir	X	
Suensalmi Kirsi	X	
Åstrand Riikka		X
Lehmuskallio Paula	X	
Yhteensä	11	5
Poissa	1	
Tyhjää		

§ 14

Eriävä mielipide

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty riittävät perusteet päätöksen kumoamiseksi. Opetuslautakunnan päätöksen perusteluissa ei ole esim. hallintolain 45§ ja hyvän hallintotavan mukaisesti perusteltu päätöstä. Hevoshaan ja Tuomelan koulujen lakkauttamisella ei ole osoitettu syntyvän olennaista säästöä TVO-kaudella 2014 - 2016.

Vantaalla 10.3.2014

Ulla Sajaniemi, PS

Niilo Kärki, PS

Vaula Norrene

Ritva Strand

15 § **Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta/ asiamiehenä AA Kuusi/ IK**

VD/3414/12.00.01.00/2013

AA Kuusi on tehnyt Hevoshaan koti- ja kouluyhdistyksen ja Marika Punkan, Susanna Lindqvistin, Markus Lyyran ja Antti Karin asiamiehenä valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle koskien näiden kouluverkon tehostamispäätöksestä tekemiensä oikaisuvaatimusten hylkääviä päätöksiä. Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt lausuntoa valitusta koskien lausuntopyynnöllä 30.1.2014. Valituksessa vaaditaan opetuslautakunnan päätösten kumoamista, täytäntöönpanon kieltä ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Perusteluiksi esitetään päätösten syntyneen väärässä järjestyksessä ja olevan lainvastaisia.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 15

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteenä oleva lausunto, sekä lausunnon liitteinä opetuslautakunnan johtosääntö, "Koulujen ja oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten toteutus Vantaalla" -diasarja ja Kuntaliiton ohje "Päätöksenteko kouluverkon muutoksissa".

Käsittely:

Jäsen Niilo Kärki teki jäsenten Ulla Sajaniemi, Vaula Norrena, Riika Åstrand ja Jari Jääskeläinen kannattaman muutosesityksen "Oikaisuvaatimuksessa on esitetty riittävät perusteet päätösten kumoamiseksi. Opetuslautakunnan päätöksen perusteluissa ei ole esim. hallintolain 45§ ja hyvän hallintotavan mukaisesti perusteltu päätöstä. Hevoshaan ja Tuomelan koulujen lakkauttamisella ei ole osoitettu syntyvän olennaista säästöä TVO-kaudella 2014-2016."

Varapuheenjohtaja Jari Sainio kannatti esittelijän esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tullut kannatettu muutosesitys, joten lautakunta joutuu äänestämään.

Päätettiin suorittaa nimenhuutoäänestys. Suoritetussa äänestyksessä jäsen Niilo Kärjen esitys sai viisi (5) ääntä ja esittelijän esitys 11 ääntä. Yksi (1) jäsen oli poissa kokouksesta. Puheenjohtaja totesi, että esittelijän esitys tuli lautakunnan päätökseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että heti päätöksenteon jälkeen seuraavat lautakunnan jäsenet pyysivät merkitsemään eriävän mielipiteensä tehtyyn päätökseen: Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena, ja Riikka Åstrand.

Liitteet: Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle 10.3.2014
Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 15, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle asiamies AA Kuusen valituksesta
Lautakunnan jäsenten Niilo Kärki, Ulla Sajaniemi, Jari Jääskeläinen, Vaula Norrena ja Riikka Åstrand eriävä mielipide opetuslautakunnan päätökseen § 15, 10.3.2014

Asiakirjat: Seuraavat asiakirjat on tallennettu extranet -asiakirjoiksi
- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 30.1.2014 liitteenä
- Helsingin hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa mainitut liitteet
- aiempaan päätöksentekoon liittyvät asiakirjat löytyvät ko. kokouksen extranet -asiakirjoista

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö
Ote hallinto-oikeudelle

Muutoksenhakuohje: ei muutoksenhakuoikeutta

Lisätiedot:

Katja Knecht, 839 23098 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUELLE

Viite Lausuntopyyntönne 30.1.2014, 00584/14/2299

Asia Lausunnon antaminen Hevoshaan koti- ja kouluyhdistys ry:n, Marika Punkan, Susanna Lindqvistin, Markus Lyyran ja Antti Karin tekemää valitusta koskien

Päätös, jota valitus koskee

Vantaan kaupungin opetuslautakunnan päätökset 17.12.2013 § 9 ja 10, koskien oikaisuvaatimuksia opetuslautakunnan 15.10.2013 tekemästä päätöksestä § 16

Muutoksenhakija

Hevoshaan koti- ja kouluyhdistys ry, Marika Punkka, Susanna Lindqvist, Markus Lyyra ja Antti Kari

Lausunnonantaja

Vantaan kaupungin opetuslautakunta

Lausunto

Lausuntonaan Vantaan kaupungin opetuslautakunta toteaa, että valituksenalaiset päätökset on tehty lain mukaisesti, asianmukaisessa käsittelyjärjestyksessä, toimivaltaisessa viranomaisessa, eikä valituksessa ole tuotu esiin sellaisia seikkoja, joiden johdosta päätöksiä tulisi kumota. Liioin ei voida pitää perusteltuna kieltää päätösten täytäntöönpanoa. Vantaan opetuslautakunnan lausuntona

oikeudenkäyntikuluja koskien esitetään, että kaupunkia ei tule velvoittaa korvaamaan oikeudenkäyntikuluja.

Perustelut

Päätös on syntynyt lainmukaisessa järjestyksessä

Kuntalain 90 § mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaislainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Opetuslautakunta on tehnyt valituksenalaiset päätökset riittävän selvityksen perusteella, liitteenä olevasta johtosäännöstä ilmenevän toimivaltansa puitteissa.

Päätöksen perusteleminen ja asian selvittäminen

Lainmukaisen päätöksenteon ohella oikean ratkaisun muodollisena vähimmäisedellytyksenä voidaan pitää riittävää informaatiota. Sisällöllisesti oikean ratkaisun aikaansaamiseksi on tärkeää, että ratkaisun tueksi on hankittu riittävä määrä objektiivista ja paikkansapitävää tosiasiatietoa. Tällaisina voidaan pitää niin laajoja selvityksiä, että päätöksen tekemiseksi tarvittavat tosiseikat tulevat selvitettyksi. Erityinen merkitys päätöksen legitimiisyyden kannalta on kuulemismenettelyllä. Oikeuskirjallisuudessa on mainittu nimenomaan selvityksen laadullisena kriteerinä kuulemismenettely. (Mäenpää, Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet 2012, s. 196)

Arvioitaessa tehdyn selvityksen riittävyyttä yksittäistapauksessa on selvää, ettei riittävyyden arvioimiseksi ole olemassa konkreettista mittapuuta, vaan kyse on nimenomaan käsillä olevan tapauksen kannalta relevanteista tosiseikoista ja niiden selvittämisestä. Näin ollen on vaikea nähdä, missä kohdin Vantaan kaupungin opetuslautakunnan päätöksen voitaisiin katsoa perustuvan puutteelliseen selvitykseen. Kouluverkkoa koskeva valituksenalainen päätös on tehty laajojen kuulemisten jälkeen, kaupungin toimivaltasäännöksiä noudattaen, toimialojen yhteistyössä tekemien suunnitelmien ja talousselvitysten pohjalta. On selvää, että näin monialaisesti vaikuttava päätös tehdään huolellisen selvityksen ja laajan asiakirja-aineiston pohjalta. Itse päätöstekstiin ei voida koko valmisteluaineistoa tuoda, vaikka asian käsittelyssä oli laajalti taustamateriaaleja käytössä. Taloudellisia vaikutuksia koskevat selvitykset ja laskelmat olivat opetuslautakunnan päätöksistä ilmenevällä, riittävällä tavalla lautakunnan käytettävissä päätöstä tehtäessä.

Esittelijä ja valmistelijat vastaavat esittelytekstin oikeellisuudesta virkavastuulla. Laskelmien, joihin esittelytekstissä on viitattu, tulee olla hyvän hallintotavan vaatimusten mukaisesti oikeita ja niihin on voitava luottaa.

Velvollisuutta yksityiskohtaisten ja vertailevien laskelmien esittämiseen varsinaisissa päätösteksteissä ei kuitenkaan ole, vaan säästötavoite ja säästämiseen johtavat toimet voidaan esittää yleisluonteisemminkin. Laskelmia voidaan pitää osana päätöksen valmisteluaineistoa, jota ei voida kokonaisuudessaan kirjoittaa päätöstekstiin jo käytännön syistä. Kokoustilanteessa voidaan tuoda erikseen esiin pyynnöstä tietoja, jotka

ovat olleet käytettävissä tai jotka ovat olleet tuotettavissa kohtuullisin toimenpitein.

Riittäväenä pidetyn selvityksen nojalla on tehty toimielinpäättös, jonka laillisuutta ei voida arvioida sen perusteella, millaisia lisäselvityksiä koskevia viestejä yksittäiset toimielimien jäsenet ovat mahdollisesti vaihtaneet kaupunkia edustavien tahojen kanssa. Toimielin itse arvioi valmistelun riittävyys päätöksenteon yhteydessä, toimielimien päätökseksi muodostuu enemmistön päätös, mikäli päätös ei ole yksimielinen. Selvitysvelvollisuuden täyttäminen tulee arvioitavaksi toimielimien itsensä toimesta – ja niin on tullut tässäkin tapauksessa. Asiasta päättänyt lautakunta on voinut asian valmistelun perusteella tehdä päätöksen kouluverkon osalta.

Koulumatkojen arviointi

Selvittämisvelvollisuudelle on voitava käytännön syistä asettaa rajoja. Koulu-verkkoa koskeva valituksenalainen päätös ei koske yksittäisten oppilaiden koulumatkojen vaarallisuuden arvioimista, eikä tällaiselle arvioinnille nimenomaan tässä yhteydessä ole perustettakaan, sillä yksilökohtainen koulumatkojen vaarallisuuden arviointi tehdään kunkin oppilaan osalta yksilöllisellä päätöksellä. Tällöin voidaan ottaa huomioon olosuhteiden lisäksi kunkin oppilaan ikä ja kehitystaso sekä muut asiaan vaikuttavat seikat siten, kuin laki ja Vantaan kaupungin koulukuljetusperiaatteet edellyttävät. Siitä seikasta, kehitetäänkö esimerkiksi kevyen liikenteen väyliä koulujen ympäristöissä, päättää toimivaltansa puitteissa muu kaupungin toimielin. On kuitenkin todettava, että kaupungin edustajat ovat selvittäneet koulumatka-asiaa paitsi koulukohtaisin mittauksin, myös katselmoiden, joten koulumatkojen turvallisuuden arviointia on suoritettu prosessin myötä. Korjauksia on tehty ja suunniteltu, pääosin jo ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä tehtyjä suunnitelmia noudattaen.

On syytä huomata, että laajamittaisesti kunnan lakisääteisten palveluiden suunnitteluun liittyvät päätöksen, kuten kouluverkkoa koskevat ratkaisut, sekä ikään kuin samankaltaisen asian toisena ääripäänä yksittäistä oppilasta koskevat päätökset tehdään eri menettelyissä, jolloin niitä koskevat myös erilaiset selvitysvelvollisuudet. Tästä huolimatta todettakoon, että Perusopetuslain 6 §:stä johtuva velvollisuus järjestää opetus kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä on otettu päätöksenteossa huomioon, ja kyseinen velvollisuus on myös katsottu mahdolliseksi toteuttaa kouluverkkoa koskevien uudistusten toteuttamisen jälkeenkin. Koulumatkat eivät ole millään alueella muodostumassa kovin pitkiksi kouluverkkoratkaisun myötä. Lakautettavienkin koulujen oppilaat pääsevät edelleen kouluun ”lähelle” kotiaan.

Lapsivaikutusten arviointi

Valituksessa viitataan Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan, jossa ”Perusopetuksen järjestämisen lähtökohtina ovat laadukas ja turvallinen lähikoulu sekä yhtenäinen peruskoulu.” Kyse ei ole tarkoin määritellystä kilometrirajasta. Koulumatkat eivät ole millään alueella

muodostumassa kovin pitkiksi kouluverkkoratkaisun myötä. Lakkautettavienkin koulujen oppilaat pääsevät edelleen kouluun "lähelle" kotiaan. Hallitusohjelmassa esitetty lapsivaikutusten arvioinnin lisääminen ei yleisluontoisuudessaan anna viitteitä konkreettisessa yksittäistapauksessa tehdyn arvioinnin riittävydestä.

Lapsivaikutukset ovat olleet päätöksenteossa lähtökohtana, jolloin erillistä asiakirjaa lapsivaikutuksista ei ole tehty. Vaatimus erillisen asiakirjan laatimisesta on ensinnäkin tosielämälle vieras ja hallintotoimelle asetetuille yleisille vaatimuksille kohtuuton. Viranomaisen on velvollinen jo virkavelvollisuuksiensa valossa tekemään lasten edun mukaisia päätöksiä. Kouluverkkoratkaisut merkitsevät aina koulussa oleville lapsille muutosta. Koulun lakkauttaminen tarkoittanee pääasiallisesti heikennystä. Taloudellisten realiteettien sivuuttaminen opetustoimessa ei kuitenkaan ole yhdenkään asiakkaan etu. Lapsivaikutuksien arviointi johti mm. suunniteltuun vaiheittaiseen koulujen sulkemiseen, jotta lapsille voidaan taata mahdollisimman ehjät ja johdonmukaiset koulupolut.

Kouluverkkoratkaisut merkitsevät aina lasten asettamista jollain tapaa toisiinsa nähden eriarvoiseen asemaan. Lapsivaikutusten arvioinnin kannalta on kouluverkkoratkaisut kuitenkin nähty opetuksen laatuun vaikuttaviin ratkaisuihin (henkilökunnan vähentäminen) vähemmän vahingollisina. Ratkaisu on tehty niin pitkälle kuin on ollut mahdollista huomioon ottaen lasten erilaiset oikeudet. Suomessa erillisiä lapsivaikutusarviointeja tehdään oikeuskirjallisuuden mukaan satunnaisesti, vaikkakin tavoite niiden lisäämisestä on ollut hallitusohjelmassa vuodesta 2011. (Hakalehto-Wainio, Lapsioikeus murroksessa 2013, s. 35)

Kuuleminen

Kouluverkkoa koskeva valituksenalainen päätös ei ole johtamassa vuorolukuun palaamiseen, vaikka valituksessa näin esitetään. Koulupäivien porrastus tarkoittaa tilojen käytön optimointia, mutta koulupäiviä ei pidennetä merkittävästi. Kello 16 jälkeen ei ole suunniteltu järjestettäväksi opetusta, mutta ehdottoman kiellon sijasta jätettiin päätöstä valmisteltaessa mahdolliseksi poikkeustilanteessa järjestää pieni osa opetuksesta kello 16 ja 17 välillä. Opetuksen järjestäjän edustajana opetuslautakunta ei ota asiassa aikaisemmasta poikkeavaa linjausta.

Kouluverkon kehittämistä valmisteltaessa on kuultu laajasti niin oppilaskuntia kuin muita tahoja, jolloin lasten näkökulmia on huomioitu, kuten asiakirjamateriaali osoittaa. Lapsiryhmiin vaikuttavien asioiden kuulemisena on voitava pitää riittävänä lasten kuulemista lapsiryhmänä, eikä velvollisuutta yksittäisten koulu-laisten kuulemiselle luonnollisestikaan voida asettaa. Annetuista lausunnoista laadittiin kooste, joka oli päätöstä tehtäessä opetuslautakunnan käytettävissä. Lasten ja muiden tarvittavien tahojen osallisuus ja kuuleminen on ollut riittävää.

Päätöstä tehtäessä on tuotu esiin kaikki tarpeelliseksi katsotut tiedot ja selvitykset. Päätösteksti on laadittu hyvän hallintotavan vaatimusten mukaisesti sekä ollut sellainen, että siitä on saanut helposti käsityksen, mihin päätösehdotuksen kouluverkkoratkaisu perustuu. Asian

valmistelussa on myös noudatettu liitteenä olevaa Kuntaliiton ohjetta "Päätöksenteko kouluverkon muutoksissa" (2012). Vantaan kaupungin menettely täyttää Kuntaliiton suositukset kaikilta osin.

Päätöksentekoprosessin osana sosiaali- ja terveystoimen toimialalta on pyydetty lausuntoa. Siitä seikasta, ettei lausunnolle ole ollut tarvetta, ei voida tehdä sitä johtopäätöstä, etteikö tilannetta olisi sosiaali- ja terveystoimessa arvioitu ja katsottu ettei ole tarpeellista lausua asiassa. Mikäli sosiaali- ja terveystoimen toimialalla olisi katsottu valituksenalaisen päätöksen päätöksentekoprosessissa vaarannettavan terveys- ja hyvinvointi, tai lasten ja nuorten hyvinvointi, olisi toimiala ollut velvoitettu osallistumaan valmisteluprosessiin lausumalla asiasta tai muutoin vaikuttamalla prosessin hyvinvointia vaarantaviin tekijöihin. Nyt tällaisia perusteita ei ollut käsillä.

Terveys ja turvallisuus

Sivistystoimi on ollut tietoinen koko valmisteluprosessin ajan, että sosiaali- ja terveystoimen on kaikissa tilanteissa turvattava sille oppilashuoltoon ja kouluterveydenhuoltoon kuuluvat säädösten mukaiset palvelut. Näin siis tapahtuu vaikka jokin kouluista lakkautettaisiin ja opetus siirtyisi toiseen kouluun. Kyseessä olevissa siirroissa on toimittu hyvässä yhteistyössä toimialojen välillä koko prosessin ajan lasten hyvinvoinninkin näkökulmasta. Erikseen on sovittu sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen välillä vielä tehostetusta yhteistyöstä siirrettävän opetuksen piirissä olevien lasten turvallisen yhteisöllisyyden tukemisesta. Vantaalla toimii toimialojen yhteinen hyvinvointiryhmä, jossa toimialat yhdessä seuraavat mm. lasten hyvinvoinnin kehitystä ja sopia tarvittavista toimenpiteistä. Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth on pitänyt muiden toimialojen johdon ajan tasalla koulujen lakkauttamisasiassa. Koulujen sisäilma-asioiden valvonta on ympäristöterveydenhuollolla, joka on maankäytön toimialalla. Koulumatkayhteistyöstä lasten vanhempien kanssa vastaa sivistystoimi.

Opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden parissa työskentelee Vantaalla kuten valtakunnallisestikin lukuisia toimijoita, joiden lakisääteiset tehtävät ovat osin päällekkäisiä. Sosiaali- ja terveystoimen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon velvoitteiden lisäksi Vantaalla ympäristökeskus valvoo koulujen ja oppilaitosten terveydellisiä oloja, työterveyshuolto tekee työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä, työsuojelupiiri tekee tarkastuskäyntejä, työoloja arvioidaan työsuojelun ohjeistuksen mukaan linjaorganisaatiossa, tilakeskuksella on tilojen haltijana omat kiinteistöihin liittyvät tarkastuksensa ja pelastuslaitos tekee palotarkastuksia. Vantaan ehkäisevä terveydenhuolto tekee yhteistyötä kaikkien em. toimijoiden kanssa, jotta koulujen ja oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset saadaan jatkossa toteutettua asetuksen 338/2011 edellyttämällä tavalla yhteistyössä. Tavoitteena on tehtävien koordinointi aiempaa paremmin niin, että yhteistyötä lisäämällä voitaisiin välttyä päällekkäiseltä työltä, samalla kun koulujen ja

oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset nivotaan osaksi oppilas- ja opiskelijahuollon säännöllistä toimintaa.

Lausunnon liitteenä on diasarja, jossa kerrotaan Koulujen ja oppilaitosten terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten toteutuksesta Vantaalla. Kuten diasarjasta käy ilmi, ovat tutkimukset tekevät tahot koko ajan mukana toiminnassa. Siitä seikasta, että asetuksen vaatima tarkastus tehdään vasta syksyllä 2014 ei voi vetää sitä johtopäätöstä, että koulut, joihin kouluverkkoratkaisun myötä oppilaita otetaan olisivat turvallisuudeltaan tai terveydellisyydeltään puutteellisia. Vastaanottavat koulut toimivat tälläkin hetkellä. Kaikki tarkastuksen osatahot toimivat virkavastuulla turvallisuuden ja terveellisuuden takaamiseksi nytkin. Tästä osoituksena voidaan pitää sitä, että Havukosken koulun remontin aikaiset sisäilmaongelmat tulivat ilmi ja johtivat kevätlukukauden 2014 ajaksi oppilaiden sijoittamiseen muihin alueen kouluihin. Asetuksen mukaiset tarkastukset tullaan toki toteuttamaan, kuten liitemateriaalissa esitetään, mutta niiden puuttuminen ei merkitse sitä, etteikö kaikissa koulurakennuksissa olisi terveyden ja turvallisuuden takaamiseksi toimivan viranomaisverkoston valvontaa.

Kiinteistön käyttötarkoitamääräys

Kouluverkkoratkaisu ei ole päätös kiinteistöjen käyttötarkoituksia tai omistussuhteita koskien. Kiinteistöjen käytöstä ja mahdollisista luovutuksista vastaa Vantaan kaupungissa maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimiala. Valituksenalainen päätös on tehty opetuslautakunnassa, jonka toimivalta, ja valituksenalainen päätös koskee koulun lakkauttamista, ei kiinteistön saantoa, myyntiä, kaavoitusta tai muita käyttötarkoitukseen tai lahjakirjan tarkoitamääräykseen liittyviä seikkoja. Valituksenalainen päätös on näin ollen katsottava lailliseksi siitä riippumatta, onko lahjoituksen tarkoitamääräys voimassa, tai voiko joku taho turvautua oikeussuojakeinoihin, mikäli lahjakirjan tarkoittaman kiinteistön osalta tehtäisiin toimivaltaisessa toimitelimestä sellaisia päätöksiä, joissa tarkoitamääräyksellä olisi merkitystä. Valituksenalaista päätöstä tarkoitamääräys ei koske. Siitä huolimatta, että lakkautettavan koulun sijaintikiinteistöä koskevalla tarkoitamääräyksellä ei voida katsoa olevan merkitystä valituksen alaisen päätöksen laillisuuden kannalta, on syytä lyhyesti todeta, että lahjan tarkoituksen vastaiseen käyttöön lahjoituksen purkuperusteeseen voi vedota vain lahjan antaja.

Hallinnon oikeusperiaatteiden noudattaminen

Kouluverkkoratkaisu liittyy kaupungin talous- ja velkaohjelmaan, jonka vaikutukset kohdistuvat laajasti koko kaupunkiin ja sen palveluverkkoihin kouluverkon lisäksi. Jokainen toimiala ja tulosalue joutuu osallistumaan "säästötalkoisiin". Kouluverkkopäätös on tehty siinä tarkoituksessa, että talous- ja velkaohjelma saadaan toteutumaan, ja opetuslautakunnan alaiset toiminnot noudattavat ohjelmaa. Päätöksen myötä syntyvät säästöt ovat aidosti tilakustannuksista syntyviä, vaikka niiden kertyminen ei toteudu välittömästi, johtuen mm. täytäntöönpanon vaikeisuudesta, jolla turvataan lasten etua ehjien koulupolkujen muodossa. Suhteellisuusperiaatteen,

tarkoitussidonnaisuuden periaatteen tai objektiviteettiperiaatteen noudattamisesta esitetyt epäilyt eivät kokonaistilanne huomioiden ole perusteltuja. Palvelujen käyttäjien näkökulmasta tilakustannusten säästö on nähty vähemmän negatiiviseksi kuin palvelun laadusta säästäminen (opetuksen taso).

Merkittävät taloudelliset vaikutukset valituksenalaisen päätöksen myötä tulevat siitä, että koko kouluverkon tilankäyttöä tehostetaan merkittävästi. Tällä säästetään sekä ylläpitokustannuksissa että investointikustannuksissa koko kaupungissa, kun parantuneen tilatehokkuuden myötä pystytään välttämään muutoin tarvittuja kouluinvestointeja ja säästetään myös ylläpitokustannuksissa. On päätetty luopua tietyistä nykyisistä koulutiloista, perusteena mm. tilatehokkuuden parantaminen nykykouluverkossa, säästöt toimitilakustannuksissa ja kouluverkon edelleen kehittäminen yhdenmukaisten periaatteiden mukaisesti. Muutosten lähtökohtia ovat lisäksi olleet mm. nykyisten ryhmäkokojen ja nykyisten avustajaresurssien sekä kohtuullisten koulumatkojen turvaaminen kaupunkitasoisesti lähivuosille.

Lopuksi

Valittajat eivät ole tuoneet esiin mitään sellaista seikkaa, jonka perusteella tulisi katsoa valituksenalaisten päätösten syntyneen virheellisessä järjestyksessä tai toimivalta ylittäen, eikä päätöksen lainvastaiseksi katsomiselle ole muitakaan perusteita. Täten valitus tulee hylätä perusteettomana.

Oikeudenkäyntikulut eivät perustu Vantaan kaupungin tekemään virheeseen. Kiistämme oikeudenkäyntikulut niin perusteiltaan kuin määrältään ja katsomme, että valitus oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen tulee hylätä.

Vantaan kaupungin opetuslautakunta

LIITTEET

Opetuslautakunnan johtosääntö
Diasarja "Koulujen ja oppilaitosten terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastusten toteutus Vantaalla"
Kuntaliiton ohje "Päätöksenteko kouluverkon muutoksissa"

Vantaa

Lausunto

03.03.2014

8/8

VD/3414/12.00.01.00/2
013

Äänestyspöytäkirja opetuslautakunnan päätökseen § 15, 10.3.2014/ Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle asiamies AA Kuusen valituksesta

VD/3414/12.00.01.00/2013

OPETUSLAUTAKUNNAN KOKOUS 10.3.2014 asia 15 / § 15

Asian otsikko: Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kouluverkon tehostamista koskevasta valituksesta / asiamiehenä AA Kuusi

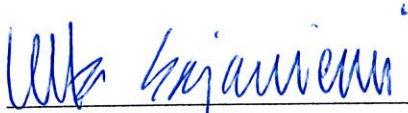
	JAA esittelijän esitys	EI Niilo Kärjen kannatettu muutosesitys
Airaksinen Seppo	X	
Haga Carita	X	
Haverinen Soili	X	
Jääskeläinen Jari		X
Koivuniemi Jarkko		
Anette Karlsson	X	
Kortesalmi Marilla	X	
Kärki Niilo		X
Leppänen Janne	X	
Norrena Vaula		X
Nummelin Georg (Jori)	X	
Sainio Jari	X	
Sajaniemi Ulla		X
Sodhi Ranbir	X	
Suensalmi Kirsi	X	
Åstrand Riikka		X
Lehmuskallio Paula	X	
Yhteensä	11	5
Poissa	1	
Tyhjää		

S15

Eriävä mielipide

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty riittävät perusteet päätöksen kumoamiseksi. Opetuslautakunnan päätöksen perusteluissa ei ole esim. hallintolain 45§ ja hyvän hallintotavan mukaisesti perusteltu päätöstä. Hevoshaan ja Tuomelan koulujen lakkauttamisella ei ole osoitettu syntyvän olennaista säästöä TVO-kaudella 2014 - 2016.

Vantaalla 10.3.2014

Ulla Sajaniemi, PS

Niilo Kärki, PS

Vaula Norrene

16 § **Maahanmuuttajille ja vieraskielisille tarkoitetun lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen järjestäminen/PY-K**

VD/1876/12.00.02.01/2014

Vantaalla aloitettiin syksyllä 2012 kokeilu maahanmuuttajille suunnatusta lukiokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta. Valtakunnallista järjestämis lupaa ja toimintamallia koulutukselle ei vuonna 2012 ollut, joten lukuvuonna 2012–2013 koulutus toteutettiin Vantaan ammattiopisto Variassa osana perusopetuksen lisäopetusta. Lukuvuonna 2013–2014 koulutusta järjestetään samalla periaatteella. Opintojen tarkoituksena on ollut vahvistaa nuoren suomen kielen taitoja sekä kehittää lukio-opinnoissa tarvittavia opiskelutekniikoita ja opiskelutaitoja. Päämääränä on ollut parantaa nuoren edellytyksiä menestyä jatko-opinnoissa.

Ensimmäisenä lukuvuonna ryhmässä oli 14 opiskelijaa ja lukuvuonna 2013–2014 ryhmässä on 7 opiskelijaa. Keväällä 2013 lukioon valmistavan lisäopetuksen käyneistä nuorista kaikki saivat jatko-opiskelupaikan ja 50 % jatkoi opiskelua lukiokoulutuksessa.

Lukiolaki 1998/629

Lukiolakiin (21.8.1998/629) on 20.12.2013 lisätty säännökset maahanmuuttajien ja muiden vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta. Laki on tullut voimaan 1.2.2014. Lukiolakiin tehdyt lisäykset mahdollistavat lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen järjestämisen omana koulutusmuotonaan.

Lukiolain 2 §, 1 momentti

Maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet lukiokoulutukseen siirtymistä varten. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana.

Lukiolain 2a §

Tässä laissa maahanmuuttajalla tarkoitetaan Suomeen muuttanutta henkilöä, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnettyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity taikka jolle on myönnetty ulkomaalaislain (301/2004) 161 §:ssä tarkoitettu oleskelukortti.

Tässä laissa vieraskielisellä tarkoitetaan henkilöä, jonka äidinkieli on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) tarkoittamassa väestötietojärjestelmässä muu kuin suomi, ruotsi tai saame.

Lukiolain 3 §

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan lukiokoulutuksen järjestämiseen. Lupa voidaan myöntää myös ulkomailla järjestettävää opetusta varten. Lupa sisältää oikeuden järjestää maahanmuuttajille ja vieraskielisille lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta.

Opetussuunnitelman perusteet

Opetushallitus on hyväksynyt lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 noudatettavaksi 1.2.2014 lukien.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa tavoitteena on kehittää lukio-opiskelussa vaadittavia opiskelutaitoja sekä lisätä tietämystä suomalaisesta yhteiskunnasta ja kulttuurista. Lukiokoulutukseen valmistava koulutus ei johda tutkintoon eikä anna oikeutta lukiokoulutukseen, vaan opiskelijan tulee hakea lukion aloituspaikkaa yhteishaussa.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen laajuus on 25 kurssia. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimäärä tulee suorittaa yhdessä vuodessa. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen voi perustellusta syystä jakaa kahdelle peräkkäiselle lukuvuodelle.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana opiskelija voi suorittaa perusopetuksen opintoja joko lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen kuuluvina valinnaisina opintoina tai valmistavan koulutuksen minimikurssimäärän ulkopuolella. Hyväksytyistä perusopetuksen opinnoista opiskelija voi saada todistuksen osallistumalla perusopetuslaissa (38 §) tarkoitettuun erityiseen tutkintoon.

Lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta voivat järjestää oppilaitokset, joilla on lukiokoulutuksen järjestämislupa. Perusopetuksen opintojen suorittamista varten lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee sopia perusopetuksen järjestäjän kanssa, miten opiskelijat voivat halutessaan suorittaa perusopetuksen opintoja.

Koulutuksen rahoitus

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen rahoitus käynnistetään 1.8.2014 alkaen. Valtioneuvoston asetuksessa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (2009/1766) on määritelty, että "Lukiokoulutuksen järjestäjän yksikköhintaa korotetaan lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa olevien opiskelijoiden osalta kertomalla opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 23 §:n nojalla säädetty lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta luvulla 1,21."

Koulutuksen järjestäminen Vantaalla

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja esittää, että Vantaan kaupunki järjestää lukiolain mukaista lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta ja koulutus sijoitetaan hallinnollisesti lukiokoulutuksen yhteyteen. Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen aikana opiskelijalla on mahdollisuus korottaa perusopetuksen arvosanoja. Lukuvuonna 2014–2015 Vantaalle on tarkoitus perustaa yksi nuorille tarkoitettu lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ryhmä, jonka opetuspisteenä toimii Lumon lukio.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen paikallinen opetussuunnitelma käsitellään opetuslautakunnan 10.6.2014 kokouksessa.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 16

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaalla järjestetään lukiolain (21.8.1998/629) mukaista maahanmuuttajien ja muiden vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta 1.8.2014 alkaen,
- b) nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja tekee vuosittain päätöksen koulutuksen järjestämisestä tilanteissa, joissa koulutuksen valintaperusteet täyttävien hakijoiden määrä on vähäinen,
- c) lukiokoulutukseen valmistava koulutus järjestetään hallinnollisesti lukiokoulutuksen yhteydessä,
- d) lukioon valmistavan koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen opinnoista todistuksen antaa Vantaan ammattiopisto Varia.

Käsittely:

Esittelijä muutti esitystään siten, että päätösesityksen kohta d poistetaan ja asian otsikkoa tarkennetaan lisäämällä sen alkuun "maahanmuuttajille ja vieraskielisille tarkoitettun". Lautakunta hyväksyi yksimielisestö esittelijän esityksen otsikon tarkentamisesta ja muutetun päätösesityksen.

Päätös:

Hyväksyttiin esittelijän muutettu päätösesitys.

Täytäntöönpano: nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue

Muutoksenhakuohje: oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Hanna Kukkonen 050 302 4916, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Paula Ylöstalo-Kuronen, 0400 444 834, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

17 § **Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisen perusteet/PY-K**

VD/1877/12.00.01.00/2014

Maahanmuuttajille ja vieraskielisille tarkoitetun lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisen yleiset perusteet on määritelty lukiolain (1998/629) 20 §:ssä:

Lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö:

- 1) joka on maahanmuuttaja tai vieraskielinen;
- 2) joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan oppimäärän taikka jolla katsotaan muutoin olevan vastaavat tiedot ja taidot;
- 3) jolla ei ole riittäviä kielellisiä valmiuksia suoriutua lukio-opinnoista suomen tai ruotsin kielellä;
- 4) jonka tavoitteena on jatkaa opiskelua lukiossa lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen jälkeen;
- ja
- 5) joka ei ole suorittanut yliopistolain (558/2009) 37 §:n 1 momentissa mainittua tutkintoa tai korkeakoulututkintoa.

Koulutuksen järjestäjä päättää muista opiskelijaksi ottamisen perusteista sekä mahdollisesti järjestettävistä pääsy- tai soveltuvuuskokeista. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin opiskelijaksi ottamisen perusteista. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Opiskelijaksi ottamisen perusteet Vantaalla

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja esittää, että laissa määriteltyjen opiskelijaksi ottamisen perusteiden lisäksi Vantaalla järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen sovelletaan seuraavia perusteita:

- Hakija on vantaalainen
- Hakijan perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvo on vähintään 6,5

Valinnassa ensisijalla ovat ne em. opiskelijaksi ottamisen perusteet täyttävät hakijat, jotka ovat saaneet perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisenä vuonna. Mikäli ryhmän aloituspaikat eivät täyty vantaalaisista, ryhmään voidaan harkinnan mukaan ottaa myös muita kuin vantaalaisia.

Jatkossa tavoitteena on, että ennen opiskelijaksi ottamista kaikki opiskelijaksi ottamisen perusteet täyttävät hakijat haastatellaan ja heille tehdään kielitaidon kartoitus. Vuonna 2014 valtakunnallisesta aikataulusta johtuen ei ole mahdollista pitää haastatteluja ja tehdä kielitaidon kartoitusta ennen opiskelijaksi ottamista, joten ryhmään valitut opiskelijat haastatellaan lukuvuoden alussa.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 17

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtajan esitys:

Päätetään, että

- a) lukiolaissa määriteltyjen opiskelijaksi ottamisen perusteiden lisäksi lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen muut opiskelijaksi ottamisen perusteet Vantaalla ovat seuraavat:
 - Hakija on vantaalainen
 - Hakijan perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvo on vähintään 6,5
- b) valinnassa ensisijalla ovat ne a) – kohdan opiskelijaksi ottamisen perusteet täyttävät hakijat, jotka ovat saaneet perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisenä vuonna

- c) mikäli ryhmän aloituspaikat eivät täyty vantaalaisista, ryhmään voidaan harkinnan mukaan ottaa myös muita kuin vantaalaisia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: nuoriso- ja aikuiskoulutus

Muutoksenhakuohje: oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Hanna Kukkonen 050 3024916, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Paula Ylöstalo-Kuronen, 0400 444 834, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

18 § Kuntalain 51 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai sivistystoimen toimialajohtaja voivat ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston tai johtokunnan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen, jollei kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee

- ilmoittaa hyvissä ajoin kokouksesta lautakunnan puheenjohtajalle, kaupunginhallituksen lautakuntaan valitsemalle edustajalle ja asianomaiselle toimialajohtajana toimivalle viranhaltijalle sekä lähettää näille kokouksen esityslista ja
- ilmoittaa seitsemän (7) päivän kuluessa kokouksesta pöytäkirjajäljennöksin tai -ottein lautakunnalle, lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle toimialajohtajana toimivalle viranhaltijalle niistä kokouksessa tehdyistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Lautakunnan alaisen viranomaisen tulee kolmen (3) päivän kuluessa päätöspykäläjäljennöksin tai -ottein ilmoittaa lautakunnalle, lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle toimialajohtajana toimivalle viranhaltijalle niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava asianomaisen viranomaisen tietoon neljän (4) päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty. Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lautakunnan puheenjohtajan tai apulaiskaupunginjohtajan on päätettävä asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi ennen lautakuntakäsittelyä.

Jos kaupunginhallitus on 51 §:n nojalla ottanut lautakunnan, sen johtokunnan tai niiden alaisen viranomaisen päättämän asian käsiteltäväkseen, on päätöksestä tehty oikaisuvaatimus käsiteltävä kaupunginhallituksessa.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranomaiselle. Viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen valmisteltavaksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

Mikäli päätös asian ottamisesta ylemmän toimielimen käsiteltäväksi on tehty, lykkäytyy täytäntöönpano siksi, kunnes kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt asiasta päätöksen.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita eikä
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Edellä määrätty ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske

- viranhaltijoiden tekemiä henkilöstöpäätöksiä, lukuun ottamatta vakanssin perustamista ja toistaiseksi voimassaolevia palvelussuhteeseen ottamisia
- pysyväisluontoisia sijaisuuksia koskevia päätöksiä
- kaupunginhallituksen hyväksymän hankintaohjeen mukaisia tavara- ja palveluhankintoja, joiden arvo on 500 - 6000 € (alv 0 %)
- sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joissa ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Päätökset niissä asioissa, joita ilmoitusvelvollisuus ei koske voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu, että asia otetaan kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Opetuslautakunta 10.3.2014 § 18

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi seuraavia päätöksiä ja pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia asioita:

Toimialajohtaja

Elina Lehto-Häggroth, apulaiskaupunginjohtaja

§ 14 Tehtävänimikkeen muuttaminen ja kelpoisuusehdon muuttaminen

Tulosaluejohtajat

Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja

§§ 9-11 Tutkimusluvan myöntäminen

§ 12 Tilausoikeuksien myöntäminen

§ 13 Määrärahojen käytön hyväksyjien nimeäminen

§ 19, 21 Kielitestin karsintarajasta päättäminen

§ 22 Apulaisrehtorin viran täyttäminen

Mikko Vainio, kirjastopalveluiden johtaja

§ 6 Hankintapäätös

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus §§ 4, 5, 9, 12, 16 ja 17

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen, ellei muutoksenhakuohjeen kohdan 7. Oikaisuvaatimus-/ valituskielto alakohdissa 7.1 tai 7.2 toisin mainita.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on jätettävä **Vantaan kaupungin opetuslautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Opetuslautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: 09 8392 2184, faksinumero: 09 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin §:t - tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Kunnallisvalitus on jätettävä **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 90 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- **Asianosaisen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää virallisesti oikeaksi todistettu ote pöytäkirjasta sen päätöksen kohdalla, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3/ Hallintovalitus aluehallintovirastoon

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin §:t - saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti aluehallintovirastoon.

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valituskirjelmä on toimitettava **aluehallintovirastolle 14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Omalla vastuullaan valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituskirjelmä on jätettävä postiin niin ajoissa, että se ehtii perille virka-aikana ennen valitusajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan lähettää myös sähköisenä.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä jo aikaisemmin ole toimitettu viranomaiselle

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valituskirjelmään valtakirja. Lähetettäessä valituskirjelmä sähköisenä asiakirjana, allekirjoitusvaatimuksen täyttää ainakin sellainen kehittynyt sähköinen allekirjoitus, joka perustuu laatuvarmenteeseen ja on luotu turvallisella allekirjoituksen luomisvälineellä. Sähköinen allekirjoitus edellyttää sähköisen henkilökortin, joka on kuvallinen henkilöllisyystodistus, johon on lisätty käyttäjänsä sähköisen asiointitunnuksen (SATU) sisältävä mikrosiru, käyttämistä.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Yhteystiedot:

Aluehallintoviraston osoite:

käyntiosoite: Ratapihantie 9

postiosoite:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

PL 110

00521 Helsinki

puhelinvaihe: 020 636 1040

sähköpostiosoite: kirjaamo.etela@avi.fi

aukioloaika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4/ Hallintovalitus hallinto-oikeudelle

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin §:t - saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitus on jätettävä **Helsingin hallinto-oikeudelle 14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäinen tai jäljennös päätöksestä, johon haetaan muutosta. Lisäksi valitukseen tulee liittää todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituksesta on käytävä ilmi, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitusasiakirjat on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5/ Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Opetuslautakunta
Asematie 7
01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163
Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6/ Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaahtitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Opetuslautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puh. 09- 8392 2184, 050- 318 1625, fax: 09- 8392 4163
Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireille tulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puutejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto §§ 10, 11, 13, 14 ja 15

7.1

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen** § -, ei saa hakea muutosta.

7.2

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa sekä päätöksistä §:t, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.